

**МИГЕЛ РУИС, ХОСЕ РУИС,
ДЖАНЕТ МИЛС
ПЕТОТО СПОРАЗУМЕНИЕ
ТОЛТЕКСКА КНИГА НА
МЪДРОСТТА. ПРАКТИЧЕСКО
РЪКОВОДСТВО ЗА
СЕБЕПОЗНАНИЕ**

chitanka.info

В тази книга дон Мигел Руис и синът му дон Хосе Руис ни предлагат нов поглед към Четирите споразумения, както и едно изключително мощно средство за трансформиране на живота ни в райски сън: Петото споразумение.

Петото споразумение ни отвежда към дълбините на познанието за силата на Аза и ни връща към автентичността, с която сме родени. Това завладяващо продължение на книгата Четирите споразумения, променила живота на милиони хора по света, изглежда, е най-големият дар, който можем да си поднесем — свободата да сме тези, които наистина сме.

ПЕТТЕ СПОРАЗУМЕНИЯ

Бъди безупречен в словото си

Използвайте силата на словото само в услуга на истината и любовта. Говорете по същество. Казвайте само това, което имате предвид. Избягвайте да употребявате словото по какъвто и да било начин срещу себе си или срещу другите.

Не приемай нищо лично

Нищо от това, което другите правят, не е заради вас. Всичко, което те вършат или говорят, е проекция на собствената им реалност, на собствения им сън. Когато сте имунизирани срещу чуждите мнения и действия, вече няма да бъдете жертва на ненужно страдание.

Не прави предположения

Намерете куража да задавате въпроси и да изразявате точно онова, което наистина искате. Общувайте с другите ясно, за да избегнете недоразумения, негативни емоции и проблеми. Дори това единствено споразумение има силата да промени изцяло живота ви.

Винаги прави най-доброто, на което си способен

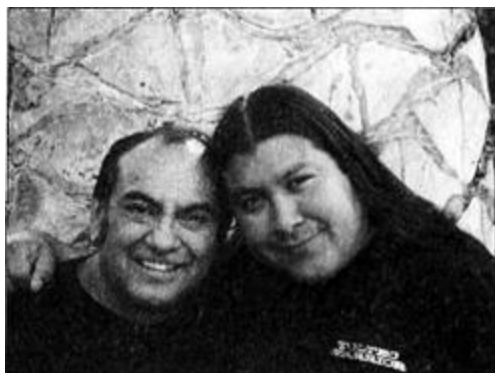
Вашето „най-добро“ ще се променя във всеки един миг — ще бъде различно, когато сте здрави и когато сте болни. Независимо какви са обстоятелствата обаче, правете най-доброто, на което сте способни, и така ще се спасите от самокритиката, самосъжалението и самобичуването.

Бъди скептичен, но се научи да слушаш

Не вярвайте на себе си и не вярвайте на никой друг. Използвайте силата на съмнението и поставяйте под въпрос всичко, което чувате:

Така ли е наистина? Вслушвайте се в намерението зад думите и ще се научите да разбирате тяхното истинско послание.

ЗА АВТОРИТЕ

ДОН МИГЕЛ РУИС

Дон Мигел Руис е световно признатия автор на „Четирите споразумения“ — бестселър според класацията на „Ню Йорк Таймс“ вече повече от седем години, а също на „Умението да обичаш“ и „Гласът на знанието“. Книгите му са продадени в над седем милионен тираж в САЩ и са преведени на десетки езици. В продължение на три десетилетия дон Мигел Руис споделя с хората своето учение — съчетание от древна мъдрост и модерно себепознание — чрез лекции, работни срещи и пътешествия по свещените места по света.

ДОН ХОСЕ РУИС

Дон Хосе Руис е израснал в свят, в който всичко е възможно. От момента, в който се е научил да говори, е станал ученик на своя баща, нагуала (шамана) дон Мигел Руис, и на баба си — курандера (лечителката) Майка Сарита. Като тийнейджър е пътувал до Индия, за да се обучава заедно с приятели на баща си, и на възраст от двадесет и три години вече е истински последовател на семейната духовна традиция. Наследявайки своите предци, дон Хосе също посвещава живота си на познанието на древните толтеки. През отминалите седем години изнася лекции и води класове в цяла Америка и в свещените места по света.

За повече информация относно актуалните програми, предлагани от дон Мигел Руис, дон Хосе Руис и дон Мигел Руис Младши, можете да посетите техния уебсайт: www.miguelruiz.com

ДЖАНЕТ МИЛС

Джанет Милс е основател на издателство „Амбър-Алън Пъблишинг“. Тя е редактор и съавтор на поредицата „Толтекска мъдрост“ от дон Мигел Руис и редактор на световния бестселър „Седемте духовни закона на успеха“ от Дийпак Чопра. Мисията на нейния живот е да публикува книги за вечната красота, смисъл и мъдрост и да вдъхновява другите да следват най-съкровениите си мечти.

ЗА КНИГАТА

Петото споразумение е нов поглед към реалността. Съставено от думи, то притежава сила отвъд думите. *Бъди скептичен, но се научи да слушаш* — е умение, което помага на човека да избегне недоразуменията в общуването.

Хората ще ви разказват личната си история.

Но каквато и да е тази история, вие ще се въздържате от критика и ще се отнасяте към разказите с уважение. Ще знаете, че всички обитават собствения си сън и собствения си свят. Тяхната истина не е ваша.

Да бъдеш скептичен и да слушаш с уважение — това е високо човешко майсторство.

Книгата на дон Мигел Руис и дон Хосе Руис с идейната подкрепа и съавторство на Джанет Милс е безценно ръководство за постигане на това умение.

На всеки човек, който обитава тази прекрасна планета, и на поколенията след него

БЛАГОДАРНОСТИ

Авторите поднасят най-искрената си благодарност на: Джанет Милс, майката на тази книга; Джуди Сегал — заради нейната обич и подкрепа; Рей Чембърс — за светлината по пътя; Опра Уинфри и Елън ДеДженерис, защото предадоха посланието на „Четири споразумения“ на толкова много хора; Ед Розенбърг и ген. Раймър — за отбелязването на „Четири споразумения“ върху значките на Американските ВВС; Гейл Милс, Карън Кригер и Нанси Карлтън — за времето и таланта, които щедро дариха на реализацията на тази книга; Джойс Милс, Мейя Чампа, Дейв МакКълоу, Тереза Нелсън и Шкиба Самими-Амри — за всеотдайността към толтекското познание.

ТОЛТЕКИТЕ

Преди хиляди години толтеките били известни из цяло Южно Мексико като „жени и мъже на познанието“. Антрополозите говорят за тях като за нация или раса, но всъщност това било общност от учени и творци, изучаващи и съхраняващи познанието и духовните практики на древните. Събирали се като учители (нагуали) и ученици в Теотихуакан, древния град на пирамидите край Мексико Сити, известен като мястото, където „Човекът става Бог“.

В течение на векове нагуалите били принудени да крият дребната мъдрост и да поддържат съществуването ѝ в тайна. Европейското нашествие и честите злоупотреби с личната сила от страна на някои ученици довели до необходимостта знанието да се крие от неподготвените да го използват мъдро или от онези, които биха могли преднамерено да злоупотребят с него за лична изгода.

За щастие, езотеричното толтекско познание се запазило и се предавало от поколение на поколение от различни родове нагуали. Макар и да останали в тайна в продължение на стотици години, древните пророчества предсказали настъпването на ера, когато древната мъдрост трябва да бъде върната на хората. Сега дон Мигел Руис и дон Хосе Руис, нагуали от рода на Рицаря на Орела, са насочени да споделят с нас могъщите учения на толтеките.

Толтекското познание произлиза от универсалния източник на истината, като всички останали езотерични традиции по целия свят. Въпреки че не е религия, то почита всички духовни учители, проповядвали на Земята. Макар и духовно по същността си, поточното му описание е начин на живот, който се отличава с бързо постигане на щастие и любов.

ВЪВЕДЕНИЕ ОТ ДОН МИГЕЛ РУИС

„Четири споразумения“ бяха публикувани преди много години. Ако сте чели книгата, вече знаете какво можете да постигнете чрез тези споразумения — те имат способността да трансформират живота ви като прекратят хилядите ограничения, които сте сключили със себе си, с другите и със самия живот.

Още при първия прочит на „Четири споразумения“ тяхната магия започва да действа. Влиянието им се крие много по-дълбоко от изписаните пред очите ви думи. Чувствате, че всичко написано ви е познато. Чувствате го, но може би никога не сте го изричали. Когато прочетете тази книга за първи път, тя предизвиква всички ваши убеждения и ви води до граничната линия на житейските ви представи. Елиминирате много от споразуменията, с които сте се обвързали, и преодолявате много предизвикателства — но същевременно пред вас непрекъснато изникват все нови и нови. Когато прочетете книгата за втори път, тя ви се струва напълно различна, тъй като границите на вашето съзнание вече са се разширили. За пореден път се отправяте на проникновено пътешествие към собствената си същност и стигате до предела на представите си, с който разполагате в момента. Прочетете ли я за трети път, отново ще изпитате чувството, че държите в ръце съвсем различна книга.

Досущ като магия — защото те са магия, — Четири споразумения бавно ви помагат да възродите истинското си Аз. С упражняването и усъвършенстването на тези четири прости правила вие ще стигнете до това, което всъщност сте, а не до това, което се преструвате, че сте. Ето я вашата цел: да бъдете истинската си същност.

Мъдростта на Четири споразумения с лекота докосва сърцата на всички човешки същества: от най-младите до най-възрастните. Те носят послание към представителите на всички съществуващи култури по света — хора, които говорят на всевъзможни езици; хора, чиито религиозни и философски убеждения са коренно различни; хора, които

са учили в какви ли не училища, било начални, било висши. Принципите на Четирите споразумения са разбираеми за всички — защото са чист разум.

Време е да получите друг дар: Петото споразумение. То не беше включено в първата ми книга, защото четирите бяха достатъчно предизвикателство като начало. Петото споразумение отново е съставено от думи, но значението и силата му се простират отвъд тях. Петото споразумение е нов поглед към реалността — през очите на самата истина, без посредничеството на думите. Чрез Петото споразумение вие постигате пълно съгласие със собствената си същност — такава, каквата е; постигате и съгласие със същността на всички около вас — такива, каквито са. Наградата? Тя е вашето щастие.

Преди много години започнах да преподавам някои от идеите в тази книга на своите ученици, но се отказах, защото сякаш никой не разбираше какво искам да кажа. Въпреки че бях споделил Петото споразумение с последователите си, открих, че никой от тях не е готов да получи познанието, което се крие в него. Години по-късно моят син, дон Хосе, започна да работи върху същите идеи с група ученици и успя там, където аз се провалих. Причината може би беше в това, че дон Хосе беше напълно убеден в своето послание. Самото му присъствие олицетворяваше истината и предизвикваше убежденията на хората, които посещаваха неговите класове. Той допринесе за голяма промяна в живота им.

Дон Хосе Руис е мой ученик още от дете, откогато се научи да говори. Имам честта в тази книга да ви представя сина си заедно със същията на едно познание, което двамата с него предаваме на хората вече седем години.

За да запазим посланието на Петото споразумение колкото е възможно по-съкровено и да съхраним усещането за лично преживяване от предходните издания, посветени на толтекската мъдрост, написахме тази книга по същия начин, както и другите — от първо лице. Обръщаме се към своите читатели очи в очи с един глас, от едно сърце.

ЧАСТ I
СИЛАТА НА СИМВОЛИТЕ

1. НАЧАЛОТО ВСИЧКО Е В ПРОГРАМАТА

От момента, в който се раждате, вие започвате да излъчвате своето послание към света. Какво е то? Вие, детето, сте присъствие на *ангел*; вестител на безкрайността в човешко тяло. Безкрайността — абсолютната сила — е създала индивидуална програма за вас и всичко, което трябва да правите, е да бъдете такива, каквито сте. Раждате се, растете, съзрявате, остарявате и накрая се връщате в безкрайността. Всяка клетка във вашето тяло сама по себе си е вселена. Тя е интелигентна, цялостна и е програмирана да бъде такава, каквато е.

Вие сте програмирани да бъдете *вие*, каквито и да сте, при това за програмата ви няма никакво значение какво сте си *въобразили*, че сте. Тази програма не се намира в мислещия ви ум. Тя е в тялото ви, във вашето ДНК и в началото вие инстинктивно сте следвали мъдростта ѝ. Всяко малко дете знае кога какво харесва и кога какво — не. Следва поривите си и това му носи щастие, позволява му да се радва на живота, да обича, да играе, да удовлетворява своите нужди. Какво се случва после?

Тялото ви започва да се развива, умът ви — да съзрява; научавате се да използвате символи, с които да предавате своите послания. Така, както птиците разбират останалите птици и котките общуват с останалите котки, по същия начин и ние, хората, се разбираме помежду си чрез символи. Дори да сте родени на остров и да живеете сами, вие ще дадете на всяко нещо около себе си име и ще използвате тези наименования за да общувате, макар и само със себе си. Защо обаче бихте го направили? Обяснението не се крие в човешката интелигентност. Причината е, че сме програмирани да създаваме език, да измисляме символи за собствена употреба.

Хората по света говорят и пишат на хиляди различни езици. Измислили сме системи от знаци (символи), чрез които общуваме не само с другите, но и със себе си. Символи могат да бъдат звуците, които издаваме; движенията, които правим; буквите в писмеността или други графични изображения. Имаме знаци за предмети или идеи,

знаци за музика, математически знаци; въвеждането на звуците обаче е първата стъпка към умението ни да говорим чрез знаци.

Нашите предци са имали имена за всичко съществуващо и са ни предали техните значения. Това се нарича „маса“. Това се нарича „стол“. Имали са названия, дори за неща, които съществуват само във въображението като русалките или еднорозите например. Всяка дума, която сме научили, е символ за нещо истинско или измислено, при това съществуват безброй думи. Ако наблюдаваме деца на възраст между една и четири години, ще забележим усилието им да усвоят символиката на възрастните. Това е огромно усилие, което обикновено после не помним, защото детският ни ум не е бил достатъчно зрял, но с повторение и упражнение все пак сме се научили да говорим.

Веднъж усвоили умението на речта, ние получаваме информация от тези, които ни отглеждат — те ни програмират със своето знание. Хората, с които живеем, знаят много неща, включително всички социални, религиозни или морални условности на собствената си култура. Те привличат вниманието ни, предават ни своята информация и ни учат да бъдем като тях. Научаваме се как да бъдем мъже или жени съобразно обществото, в което сме родени. Научаваме как да се държим „правилно“ сред другите и как да бъдем „добри“.

Истината е, че биваме опитомени така, както се опитомява куче, котка или друго животно: чрез система от наказания и поощрения. Казва ни се, че сме „добро момче“ или „добро момиче“, когато изпълняваме изискванията на възрастните и че сме „лошо момче“ или „лошо момиче“, когато не ги изпълняваме. Понякога ни наказват, без да сме били лоши, а понякога ни хвалят, без да сме били добри. Заради страха си, че ще бъдем наказани или че няма да получим награда, ние се опитваме да удовлетворим очакванията на хората около нас. Стараем се да бъдем „добри“, защото за „лошите“ няма награда, а наказание.

При опитомяването ни всички правила и ценности на нашите семейства или общества се проектират върху нас. Не ни е била дадена възможността сами да избираме убежденията си — казано ни е в какво да вярваме и в какво да не вярваме. Хората, с които живеем, непрекъснато изразяват своите мнения и ни учат кое е добро и кое — лошо; кое е правилно и кое — грешно; кое е красиво и кое — грозно. И подобно на компютърна програма, цялата тази информация е заредена

в нашия ум. Като невинни създания ние вярваме на това, което чуваме от родителите си или от другите възрастни. Съгласяваме се с тях и зареждаме в съзнанието си техния файл. Нещата, които научаваме, влизат в ума ни по взаимно съгласие и остават там по взаимно съгласие; най-напред обаче те минават през нашето *внимание*.

Вниманието е много важно човешко качество, защото е тази част от ума, която ни позволява да се концентрираме или върху единичен обект, или да обхващаме цял спектър от обекти или възможности. С помощта на вниманието внасяме и изнасяме информацията от ума. То е каналът, чрез който обменяме съобщения с останалите хора. Прилича на мост между нашите умове, свързващ звуците, знаците, символите, допира и изобщо всяко събитие, уловило вниманието ни. Това е начинът, по който се учим и по който предаваме знание. Не можем да усвоим нищо, ако не съсредоточим вниманието си; не можем да предадем на другите каквото и да било, ако не получим тяхното внимание.

Възрастните привличат нашето внимание и ни показват как да създадем реалност в съзнанието си с помощта на символите. След като ни обучат в звуковата символика, те преминават към буквите, за да усвоим този път графичния език. Въображението ни се развива, любопитството ни расте и започваме да задаваме въпроси. Питаме още и още, и още. Събираме информация отвсякъде. Накрая усъвършенстваме езика си до такава степен, че сме способни да използваме символите му, за да разговаряме със самите себе си. Това е моментът, в който се научаваме да мислим. Преди това не сме могли да мислим — възпроизвеждали сме звуци, общували сме, но животът ни е бил прост и лесен, докато не сме се научили да приписваме значение или емоция на всеки символ.

Свикнем ли веднъж да обличаме символите в чувства и съдържание, оттам нататък се опитваме да обясним всичко в живота си чрез тях. Използваме ги, за да квалифицираме реалните неща около себе си, а също и тези, които са „нереални“ и живеят само в ума ни — красив и грозен; слаб и дебел; умен и глупав. Сигурно сте забелязали, че можем да мислим на езика, който познаваме най-добре. Дълги години аз говорех единствено испански и ми отне доста време, докато усъвършенствам английските знаци достатъчно, за да мога да мисля и чрез тях. Доброто усвояване на един език не е лесна задача, но в

определен момент от обучението си ние установяваме, че мислим със символите, които сме научили.

До момента, в който трябва да тръгнем на училище — на пет или шест години — ние разбираме значението на абстрактни понятия като „правилно“ и „погрешно“, „победител“ и „неудачник“, „идеално“ и „несъвършено“. В училище продължаваме да се учим как да четем и да пишем символите, които вече сме усвоили, и писменият език ни позволява да натрупаме още повече знание. Това е времето на интензивно придаване на значение на все повече и повече символи, докато накрая мисловният ни процес става не само по-лесен, но и автоматичен.

Сега самите символи, които сме усвоили, приковават вниманието ни. Разбираме речта на знанието и се заслушваме в нея. Аз наричам това Глас на знанието, защото именно той звучи в главите ни. Чуваме го по различен начин — веднъж наподобява гласа на майка ни, после на баща ни или пък на нашите братя или сестри. Този глас не спира да говори. Той не е истински, а се е създал по някакъв начин вътре нас. Ние обаче вярваме, че е истински, защото му вдъхваме живот чрез силата на вярата си, тоест вярваме във всичко, което той ни казва, без каквото и да било съмнение. Ето, именно чрез този глас мненията на хората около нас започват да задушават собственото ни съзнание.

Всеки има някакво мнение за нас и го споделя гласно. Като деца ние не знаем какви сме. Единственият начин да се видим е чрез отражението ни в огледало — и докато сме малки, другите хора играят ролята на подобно огледало. Майка ни ни казва какви сме и ние ѝ вярваме. Съвсем различни неща казват за нас баща ни, брат ни или сестра ни — ние вярваме и на тях. Хората ни внушават как изглеждаме, особено в по-ранната ни възраст: „Виж, имаш очите на майка си и носа на праядо си.“ Изслушваме и възприемаме всички мнения: на семейството, на учителите и на съучениците си. Виждаме образа си в тези огледала, съгласяваме се, че изглеждаме така и в момента на нашето съгласие чуждата квалификация се влива в личната ни система от убеждения. Постепенно всички тези оценки моделират поведението ни и в ума ни се оформя нашият собствен имидж, повлиян от думите на хората: „Аз съм красив. Не съм красив. Умен съм. Не съм умен. Победител съм. Неудачник съм. Добър съм в това, лош съм в онова.“

В определен момент мненията на нашите родители, учители, религия или общество ни карат да повярваме, че трябва да вършим и мислим определени неща, за да ни приемат. Казват ни какви трябва да бъдем, как трябва да изглеждаме, как трябва да се държим. Налагат ни идеята, че е нужно да притежаваме определени качества и тъй като излиза, че не можем да си позволим да сме такива, каквито сме, ние започваме да се преструваме. Страхът от отхвърляне се превръща в страх от несъвършенството и тогава се впускаме в преследване на нещо, което сме нарекли за себе си „съвършено“. По време на този устрем оформяме своя представа за идеалното, за онова, което не сме, но „трябва“ да бъдем. Ето така се ражда нашето самоосъждане. Не се харесваме и си повтаряме: „Виж колко нелепо изглеждаш, колко си грозен. Виж колко си дебел, нисък, слаб или глупав.“ Така се раждат терзанията — нашите символи са се обърнали срещу нас. Дори не сме забелязали, че вече използваме наученото, за да отхвърляме себе си.

Преди да бъдем опитомени, ние не сме загрижени за това как изглеждаме или какви сме. Естественият ни порив е да изследваме, да изразяваме творческия си потенциал, да търсим удоволствие и да избягваме болката. Като деца ние сме диви и свободни. Тичаме наоколо голи, без самооценки или самокритики. Казваме истината, защото живеем в истина. Вниманието ни е съсредоточено в настоящия миг; не се страхуваме от бъдещето и не се срамуваме от миналото. След опитомяването се стараем да бъдем достатъчно добри за всички останали, но вече не сме достатъчно добри за себе си — така и не успяваме да догоним личната си представа за съвършенство.

В процеса на опитомяване всички наши природни дадености са изгубени и ние се впускаме в тяхното търсене. Започваме да търсим свобода, защото сме изгубили свободата да бъдем това, което сме. Започваме да търсим щастие, защото вече не сме щастливи. Започваме да търсим красота, защото вече не вярваме, че сме красиви.

Продължаваме да растем и с възрастта програмата на нашето тяло произвежда субстанция, която наричаме „хормони“, физическият ни облик се променя, престава да е детски и старият начин на живот не ни удовлетворява. Не желаем повече да слушаме родителите си, които ни казват какво да правим и какво да не правим. Искаме свободата си; искаме да бъдем себе си, но не можем, защото се страхуваме. Макар често да чуваме: „Вече не си дете“, ние все още не сме и възрастни —

това е труден момент за повечето хора. За първите петнадесет години от живота ни опитомяването е свършило своята работа — научили сме се да се осъждаме, да се наказваме и да се възнаграждаваме, спазвайки стриктно системата от убеждения, която сме наследили. Някои хора по света може би са опитомени по-лесно, а други са оказали съпротива, но като цяло всички ние не разполагаме с шанса да избегнем този процес. Никой от нас.

Накрая тялото ни съзрява и отново всичко се променя. Започваме търсенето си още веднъж — този път ние усилено търсим същността си. Търсим любов, защото сме научени, че тя е някъде извън нас. Търсим справедливост, защото и тя е извън системата от убеждения, която ни е преподавана. Търсим истина, защото вярваме само в знанието, взето отвън и складирано вътре в ума ни. И, разбира се, търсим съвършенството, защото вече сме съгласни с останалите хора, че „никой не е съвършен“.

2. СИМВОЛИ И СПОРАЗУМЕНИЯ ИЗКУСТВОТО НА ХОРАТА

През всичките години на нашия растеж ние сключваме безбройни споразумения с обществото, с всички около нас. Най-важните споразумения обаче са тези, които правим със себе си, и то чрез символите, които сме научили. Символите управляват нашите убеждения по отношение на собствената ни същност; казват ни какво сме и какво не сме; кое е възможно и кое — невъзможно. Гласът на знанието ни повтаря онова, което сме научили. Но знаем ли със сигурност, че сме научили истината?

Посещаваме училище, гимназия или колеж и получаваме много знания, но какво знаем в действителност? Овладяваме ли истината? Не. Ние овладяваме даден език, дадена символика и тази символика е истина само защото сме се съгласили с нея, а не защото действително е истина. Където и да сме родени, какъвто и език да говорим, можем да открием, че почти цялото ни знание е на база споразумения, като се започне от символите, които сме усвоили.

Ако сме родени в Англия, учим английски символи. Ако сме родени в Китай, учим китайски. Но независимо дали боравим с английски, китайски, испански, немски, руски или друг език, символите имат стойност само защото ние им я приписваме и сме съгласни с тяхното значение. Без съгласието ни, всички те са безсмислени. Думата „дърво“ например има съдържание за хората, които говорят български, но дори и за тях тя не би означавала абсолютно нищо, докато те не повярват в нейното значение и не се съгласят с него. След това съгласие съответната дума ще означава едно и също за мен и за вас и в резултат ние ще можем да се разбираме. Възприемате това, което ви казвам в момента, защото предварително сме се споразумели за значението на всяка използвана дума и сме го програмирали в ума си. Все пак това не означава, че сме напълно съгласни. Всеки от нас придава и допълнително собствено значение на думите, което не е съвсем еднакво за всички хора.

Ако обърнем внимание на начина, по който са създадени думите, бихме открили, че каквото и значение да придаваме на определена дума, ние правим това без реална причина. Сглобяваме звуците просто така, измисляме ги. Хората са измислили всеки звук, всяка буква и всеки графичен знак. Чуваме „А“ и казваме: „Това е символът на звука «А».“ Рисуваме знак, който обозначава „А“ допълваме го със звука и придаваме на съотношението им смисъл. По този начин всяка дума в ума ни добива съдържание, но не защото то е действително, не защото е истина. Това просто е едно споразумение със самите нас и с всички останали, които изучават същата символика.

Когато пътуваме до страна, в която се говори на различен език, внезапно осъзнаваме важността и могъществото на подобно споразумение. Дървото е „дърво“, слънцето е „слънце“, а земята е „земя“, ако сме съгласни. Тези български символи нямат никакво значение във Франция, Русия, Турция, Швеция или където и да е по света, където споразумението е различно.

Ако сме научени на английски символи и отидем в Китай, ще чуваме, че хората си говорят, но няма да разбираме и дума от тяхната реч. Нищо там няма да притежава смисъл за нас, защото е символика, която ние не познаваме. Много неща са ни чужди — ние сме в друг свят. Ще посетим свещените им места и ще открием, че тяхната вяра е напълно различна; напълно различни са и ритуалите им, митологията им няма нищо общо с тази, която ние сме учили. Един от начините да вникнем в културата им е да научим символите, които те използват, да научим техния език или религия. Но дали, ако решим да възприемем този нов начин на комуникация, няма да създадем конфликт с нещата, които знаем отпреди? Новата вяра ще се сблъска със старата и веднага ще дойде съмнението: „Кое е правилното и кое е грешното? Вярно ли е всичко, което съм учил преди? Вярно ли е това, което уча сега? Къде е истината?“.

Истината е, че цялото ни знание не е нищо повече от символика — думи, които сме измислили, за да можем да изразяваме възприятията си и да се разбираме. Всяка дума в ума ни или всяка дума върху тази страница е просто символ, но тази дума владее силата на нашата вяра, защото ние вярваме в нейното значение, без да се съмняваме. Конструираме солидна система от убеждения, изградена от символи; построяваме цяла сграда от знание. После използваме

всичко, което знаем, а то не е нищо освен символика, за да оправдаем убежденията си. Опитваме се да ги оформим най-напред в себе си, а после да ги предадем и на останалите; опитваме се да предадем начина, по който възприемаме себе си и цялата вселена.

Ако осъзнаем този факт, ще ни е много по-лесно да разберем, че всички митологии, религии и философии по света, всички различни убеждения и начини на мислене не са нищо друго, освен споразумения със самите нас и с останалите хора. Ние сме ги сътворили, но истински ли са те?

Това, което съществува, е истинско: Земята е истинска; звездите са истински; цялата Вселена винаги е била истинска. Символите, които използваме, за да изграждаме знанието си, са истински само защото ние сме решили така.

* * *

Има една библейска история, която илюстрира връзката между Бог и хората. Докато обикаляли и разглеждали света, Бог попитал Адам дали не иска да даде име на всяко съществуващо нещо. Адам приел и едно по едно нарекъл всичко, което било пред очите му. „Нека това е «дърво», нека това е «птица», нека това се нарича «цвете»...“ Бог се съгласявал с Адам и така били измислени символите — това е историята за създаването на целия език и за механизма на взаимното съгласие, по който той функционира.

Прилича на двете страни на монета — можем да кажем, че едната страна е чистото възприятие и реалните неща, които Адам вижда, а другата страна е значението, което Адам придава на тези неща. Имаме обект на възприятието, който е истина, и имаме неговата интерпретация, която е просто гледна точка. Истината е обективна и я наричаме „наука“. Пресъздаването на истината е субективно и го наричаме „изкуство“. Наука и изкуство. Истината и нашата интерпретация на истината. Действителността е абсолютна истина, защото е вярна за всички. Нашата интерпретация за действителността е създадена от нас и е относителна, защото е вярна само чрез определено споразумение. Като си даваме сметка за това, бихме могли да започнем да разбираме човешкия ум.

Всички хора са програмирани пряко да възприемат действителността (истината) и за това не е нужен език. Но за да я изразим, трябва да използваме речта си и това изразяване е нашето изкуство. То вече не е истина, защото думите са символи, а символите служат единствено за пресъздаване на реалността. Например, ако в ума ни няма символ „дърво“, без него ние виждаме просто някакъв предмет. Предметът е истински, действителен и ние го възприемаме. Наречем ли го обаче „дърво“, вече използваме изкуството, за да изразим гледната си точка. С употребата на повече символи бихме могли да опишем дървото — всяко негово листо, всеки негов цвят — и да твърдим, че е голямо или малко, че е красиво или грозно дърво, но дали това ще е истина? Не, дървото ще си е все същото дърво.

Нашата интерпретация за дървото ще зависи от емоционалното ни отношение към дървото в момента, а то ще се влияе от символите, които използваме, за да пресъздадем дървото в ума си. Както сами се убеждавате, обяснението ни за дървото няма да е точно истината, а само нейно отражение. Това отражение ние наричаме човешко съзнание. Съзнанието ни не е нищо друго, освен виртуална реалност. То не е истинско. Това, което е истинско, е действителността. Това, което е истинско, е истинско за всички. Виртуалната реалност е наше лично творение — тя е нашето изкуство и е валидна за всеки от нас поотделно.

Всички хора са творци, всеки един от нас е творец. Символите и думите са част от човешкото изкуство. Благодарение на програмирания ни ум, най-великото проявление на нашия талант е употребата на езика, с който създаваме цялата виртуална реалност в съзнанието си. Виртуалният ни свят би могъл да представлява чисто отражение на истината, но би могъл да бъде и напълно изопачен. И в двата случая обаче е изкуство. Може да сме сътворили личен Рай или пък да сме създали свой вътрешен Ад, но творението ни въпреки всичко е изкуство. Възможностите, които ни предоставя познанието както за истинската, така и за виртуалната реалност, са безкрайни. Истината ни води до самоусъвършенстване и чудесен живот; изопачаването на истината носи ненужни конфликти и човешко страдание. Познанието ни позволява да изберем едната от двете посоки.

Хората са родени с познание. Раждаме се със способността да възприемаме истината, но с времето трупаме информация и се

научаваме да отхвърляме това, което виждаме. С други думи — практикуваме собственото си невежество и го овладяваме до съвършенство.

Словото е чиста магия и ние се учим да използваме тази магия срещу себе си, срещу съзиданието, срещу собствения си вид. Да си осъзнат означава да отвориш очите си и да видиш истината — да видиш всичко такова, каквото е, а не такова, каквото вярваш или каквото искаш да е. Осъзнаването отваря врата към милиони възможности и ако знаем, че сме творците на собствения си живот, можем да избираме измежду всички тях.

Това, което споделям с вас, принадлежи към толтекската мъдрост, част е от моето обучение. Толтеките (дума от езика нахуатл^[1]), са „жени и мъже на познанието“, творци. Според мен да бъдеш толтек няма нищо общо с расите или нациите по света, нито с определена философия; да бъдеш толтек е просто да бъдеш създател. Толтеките са творци на духа и като такива обичат красотата. Ако съумеем да станем изкусни творци, нашата виртуална реалност се превръща в по-добро отражение на истината, а с помощта на изкуството си сътворяваме истински Рай.

Преди хиляди години толтеките разделяли хората според съзидателните им умения по следния начин: Майстори на познанието, Майстори на трансформацията и Майстори на любовта, намерението или вярата. Разделението е съвсем условно и само за наше удобство, тъй като трите вида творчество се преплитат. Истината е една, а в случая става дума за истината. Тези три вида творчески потенциал ни извеждат от страданието и ни връщат към истинската ни природа — а тя е щастие, свобода и любов.

Толтеките са разбирали, че съзнателно или не всеки създава своята виртуална реалност. Реалността, сътворена с *познание*, носи радост и удовлетворение. Променя се непрекъснато, независимо дали съдействаме за нейната промяна или ѝ противостоим. Ако се упражняваме в изкуството на *трансформацията*, скоро ще започнем да сътрудничим на процеса и вместо да използваме своята магия срещу себе си, ще изразяваме чрез нея щастieto и любовта си. Когато усъвършенстваме *любовта*, *намерението* или *вярата си*, ние усъвършенстваме съня на своя живот, а с овладяването и на трите

майсторски степени възраждаме своята възвишеност и се сливаме с Бога. Такава е мъдростта на толтеките.

Те не са притежавали технологиите, с които разполагаме днес; не са имали представа от виртуалната реалност на компютрите, но са знаели как умело да боравят с виртуалната реалност в човешкия ум. Властта над човешкото съзнание изисква пълен контрол над неговото внимание — средството, чрез което реагираме на информацията от външния свят и от вътрешните си мисли, и чрез което я интерпретираме. Толтеките са знаели, че всеки от нас е като Бог, но вместо да създаваме, ние пресъздаваме. Какво пресъздаваме? Това, което възприемаме. Такава е дейността на човешкото съзнание.

Ако успеем да разберем ума си, ако разберем какво той може да прави, ще започнем да отделяме действителната реалност от виртуалната — или иначе казано, да разграничаваме чистото възприятие, което е истина, от символиката, която е изкуство. Себепознанието е част от нашето съзнание и започва с осмислянето на собствената ни същност. Първо трябва да осъзнаем кое е действително и кое — виртуално, тоест плод на убежденията ни. После вече ще знаем, че можем да променяме виртуалната си реалност чрез промяната на вярванията си. Действителното не подлежи на промяна, то е независимо от убежденията ни.

[1] Нахуатл (nahuatl) е индиански език от уто-ацтекското езиково семейство, който се говори от малка част от населението в централно Мексико. — Бел. прев. ↑

3. ТВОЯТА ИСТОРИЯ

ПЪРВОТО СПОРАЗУМЕНИЕ: „БЪДИ БЕЗГРЕШЕН В СЛОВOTO СИ“

В продължение на хиляди години човекът се опитва да разбере Вселената, природата и най-вече собствената си природа. Удивително е да се наблюдават как действат човеците — разпръснати по целия свят, из различни места и всевъзможни култури, които съществуват на тази прекрасна планета Земя. Те полагат големи усилия да проумеят нещата от действителността, но усилията им водят и до много предположения. Като истински творци те изопачават истината и създават най-причудливи теории; измислят философии, фантастични религии, истории и суеверия за всяко едно нещо, включително и за самите себе си. И точно в това е проблемът: ние *измисляме*.

Родени сме с умението да творим и постоянно сътворяваме истории посредством думите, които сме научили. Всеки човек използва словото, за да формира мненията си и да ги изразява. Покрай нас се случват безброй събития и с помощта на вниманието си ние сме способни да ги обединим в цялостна история. Създаваме историята на собствения си живот, на семейството си, историята на нашето общество или страна, историята на човечеството или на целия свят. Всеки от нас има своя история, която споделя; послание, което предаваме както на себе си, така и на останалите хора, на всичко около нас.

Ние сме програмирани да носим послание и сътворяването на това послание е най-великото ни изкуство. Какво е посланието? Нашият живот. Чрез него създаваме първо личната си история и после историята на всичко останало, което възприемаме. Съчиняваме цяла виртуална реалност в съзнанието си и живеем в нея. Когато мислим, мислим на своя език; повтаряме в ума си всички онези символи, които значат нещо за нас. Отправляме послание към самите себе си и това послание е истината за нас — защото вярваме, че е истина.

Вашата история е всичко, което знаете за себе си и когато ви казвам това, аз говоря на вас — на онова, което вярвате, че сте, на

знанието, което вярвате, че сте, а не на вас — човекът, който всъщност сте. Както виждате, правя разлика между *вас* и вас, защото едната ви половина е истинска, а другата не е. Вие, *физическият човек*, сте истински; вие сте действителността. Вие, *знанието*, не сте истински; вие сте виртуални. Съществувате само заради споразуменията, които сте направили със себе си и с хората около вас.

Вие, знанието, идвате от символите, които чувате в ума си; от мненията на хората, които обичате, които не обичате, които познавате и най-често на тези, които никога няма да познавате.

Кой говори в ума ви? Предполагате, че това сте самият вие. Но ако наистина е така, кой тогава е този, който ви слуша? Вие, *знанието*, сте гласът във вашето съзнание, който ви казва какво сте. Вие, *човекът*, го слушате. Обаче вие, човекът, съществувате преди знанието си: вие съществувате отпреди да сте разбирали каквито и да било символи, отпреди да сте се научили да говорите и като всяко дете, неовладяло още речта, вие сте били напълно естествени. Не сте се престрували на нещо, което не сте. Без да го осъзнавате, сте имали пълно доверие в себе си, обичали сте се безрезервно. Недокоснати от знанието, вие сте били абсолютно свободни да бъдете това, което сте, защото в ума ви не са присъствали чуждите мнения и нагласи.

Вашият ум е пълен със знание, но как го използвате? Как използвате думите, за да опишете себе си? Когато се погледнете в огледалото, харесвате ли това, което виждате? Критикувате ли тялото си? Осъждате ли го, сътворявайки куп лъжи чрез всевъзможни символи? Наистина ли е вярно, че сте прекалено ниски или твърде високи; прекалено дебели или слаби? Наистина ли е вярно, че не сте красиви? Наистина ли е вярно, че не сте свършени в настоящия момент?

Осъзнавате ли мнението, което имате за себе си? Всяка ваша оценка е само едно *мнение*; само една *гледна точка*, която не е съществувала, преди да сте били родени. Ако мислите нещо за себе си, ако вярвате нещо за себе си, то е защото такава сте го научили. Усвоили сте мнението на мама, на татко, на роднините или на обществото. Те излъчват готовите модели на това, как *трябва* да изглежда едно тяло; те ви внушават какви *сте* и какви *не сте*; те ви учат какви *би трябвало* да бъдете. Хората отправят своите послания,

вие се съгласявате с тях и сега знаете толкова много неща за собствената си личност! Но истина ли са те?

Проблемът не е в знанието. Проблемът е, че вярваме в изопачена версия на знанието, която се нарича *лъжа*. Кое е истина и кое е лъжа? Кое е действително и кое — виртуално? Осъзнавате ли разликата или се доверявате на Гласа на знанието, който изопачава истината всеки път, щом заговори, но ви убеждава, че мислите самата истина? Наистина ли е вярно, че не сте добър човек и никога няма да бъдете достатъчно добър? Наистина ли е вярно, че не заслужавате да сте щастливи? Наистина ли е вярно, че не трябва да получавате любов?

Помните ли кога дървото престава да бъде просто дърво? Научите ли даден език, вие започвате да пресъздавате и преценявате дървото през призмата на наученото. Това е моментът, в който дървото се превръща в красиво дърво, в грозно дърво, в страшно или пък прекрасно дърво. Същото нещо правите и със себе си. Интерпретирате същността си и я преценявате, използвайки всичко, което знаете. Това е моментът, в който се превръщате в добър или в лош човек; във виновен, в луд, в силен, в немощен, в красив или в грозен човек. Вие сте това, което вярвате, че сте. И тук трябва да ви попитам: „Какво вярвате, че сте?“.

Ако се стремите към себепознание, ще успеете да прозрете, че всичко, в което вярвате, създава начина, по който живеете живота си. Вашият живот се намира под пълната власт на системата от убеждения, която сте заучили. Това, в което вярвате, създава историята, която преживявате. Това, в което вярвате, създава емоциите, които изпитвате. Може би наистина ви се иска да вярвате, че сте това, което сте убедени, че представлявате, но този образ е напълно фалшив. Това не сте вие.

Действителната ви същност е уникална и е над всичко, което знаете, защото е истината. Вие, човекът, сте истината, физическото ви присъствие е истинско. Убежденията ви за вас самия не са истински и не са от значение, освен ако не искате да сътворите по-добра история. Истински или фалшив, разказът, който измисляте за себе си, е произведение на изкуството. Прекрасна приказка, красива приказка, но... просто приказка, която е толкова близо до истината, колкото би могла да бъде като творение от символи и знаци.

Като творци, за нас няма правилен или грешен начин да създаваме изкуството си — за нас или има, или няма красота; или има, или няма щастие. Ако повярвате, че сте творец, тогава всичко отново ще стане възможно. Словото ще е вашата четка, а животът ви — платното. Ще можете да нарисувате това, което пожелаете — или ако решите, да копирате произведението на някой друг творец. Каквото и да сторите, пресъздаденото с четката ви ще показва идеята, която имате за себе си и за цялата своя реалност. Това, което творите, е вашият собствен живот и от вас — от начина, по който използвате словото си — ще зависи как ще изглежда той. Осъзнаете ли това, ще останете поразен от мощта на словото като съзидателно средство.

Обучите ли се да боравите умело с това средство, думите ви ще оставят следа в света. Каква следа? Вашият живот, разбира се. Вашата история.

ПЪРВОТО СПОРАЗУМЕНИЕ:

Бъди безгрешен в словото си

Това е първото и най-важното от Четирите споразумения: *Бъди безгрешен в словото си*. Словото е творческият ви потенциал, чиято сила може да се използва по два начина. Единият е чрез безгрешност — така създавате красивата си лична история, вашия земен Рай. Другият е чрез злоупотреба — така отключвате разрушителната мощ на словото и създавате земния си Ад.

Словото като символ притежава магията на сътворението, защото може да възпроизвежда във вашето въображение картини, идеи, чувства или истории. Ако до слуха ви достигне думата „кон“, в съзнанието ви мигновено изниква определен образ. Това е силата на символа. Но тя се простира и по-далеч. Например само с произнасянето на една друга дума — „Кръстникът“ — умът ви започва да прожектира цял филм. Това е вашата магия, вашата съзидателна сила и тя се задейства чрез словото.

Вероятно вече разбирате защо Библията започва със следното: „В началото беше Словото, и Словото беше у Бога, и Бог беше Словото.“^[2]

Според много религии отначало не е съществувало нищо и първото, което Бог създал, било Вестител, ангел, който да разпространява информация. Лесно е да се разбере необходимостта от

нещо, което би могло да пренася съобщения от едно място на друго. Разбира се, пренасяне на информация от никъде към никъде звучи малко объркващо, но в същото време е и съвсем просто. Бог сътворил Словото и Словото станало проводник на цялата информация. Ако Бог го е създал, за да пренася послания между хората, значи вие сте точно това — Вестител. Вие сте ангел.

Словото съществува благодарение на силата, която наричаме живот, намерение или Бог. Словото е силата; то е намерението и затова желанията ни тържествуват чрез словото, независимо какъв език говорим. Словото е безкрайно важно за създаването на всичко, защото започне ли вестителят да предава информацията си, цялото сътворение се появява от нищото.

Помните ли — Бог и Адам се разхождали заедно? Бог създава реалността, а ние я пресъздаваме чрез словото си. Виртуалната реалност, която съчиняваме, е отражение на действителността; тя е нашата интерпретация на истината, изразена чрез слово. Нищо не може да съществува без словото, защото то е средството, чрез което създаваме всичко.

Както забелязвате, умишлено използвам различни символи, за да демонстрирам как различните начини на изразяване могат да означават едно и също нещо. Символите могат да се различават, но значението зад тях остава едно и също навсякъде по света. Вслушайте се в намерението зад символите и ще разберете какво се опитвам да ви кажа. Безгрешното слово е изключително важно, защото словото сте вие, посланикът. Словото е цялата информация, която вие предавате — не само към всички и всичко около вас, но и към самия себе си.

Разказвате си приказка, но истинска ли е тя? Ако използвате словото, за да създавате история за себепорицание и себеотхвърляне, значи не сте безгрешен в думите си. Когато сте безгрешен, вие не си казвате: „Аз съм стар. Аз съм грозен. Аз съм дебел. Не съм достатъчно добър. Не съм достатъчно силен. Никога няма да успея“. Ако сте безупречен в своето слово, не бихте използвали собственото си знание срещу самия вас — гласът на знанието ви не би употребявал думите, за да ви съди, упреква и наказва. Съзнанието ви е толкова могъщо, че възприема символите и пресъздава историята, която измисляте чрез тях. Критикувате ли чрез мислите си своята същност, създавате вътрешен конфликт, който оживява в кошмар.

Вашето щастие зависи от самите вас и от начина, по който боравите със своето слово. Ако се ядосате и го превърнете в емоционална отрова, насочена към някой друг, макар и да изглежда, че използвате словото срещу този човек, вие всъщност го използвате срещу себе си. Действието ви ще предизвика същата ответна реакция и този човек ще се настрои против вас. Обидите ли някого, възможно е той да ви навреди. Всяка конфликтна ситуация, която застрашава сигурността ви и е породена от вашата злоупотреба със словото, всъщност насочва силата му срещу вас.

Истинското значение на споразумението *Бъди безгрешен в словото си* означава никога да не използвате мощта на думите срещу себе си. Ако сте безгрешни в словото си, няма да предадете собственото си Аз. Няма да използвате символите, за да клюкарствате или да разпространявате емоционална отрова по адрес на други хора или на самите вас. Интригата е главна форма на комуникация в човешкото общество и ние биваме обучени в нея по силата на споразумение. Като деца чуваме възрастните около нас да клюкарстват и да изразяват най-различни мнения за себе си и за други хора, включително непознати. Но сега вече знаете, че тези мнения не са били истина, а просто една гледна точка.

Помнете — вие сте творецът на живота си. Само си представете историята, която ще създадете с безукорното си слово! Ще се движите винаги към истината и любовта. Ще използвате думите, за да изразявате истината във всяка своя мисъл, всяко действие и всяка дума, с които описвате себе си или житейската си история. И какъв ще е резултатът? Необикновено красив живот. Иначе казано, ще бъдете щастлив.

Както сами се убеждавате, безупречността на словото притежава много по-дълбоко влияние, отколкото изглежда. Думата е чиста магия и когато приемете Първото споразумение, чудесата просто започват да се случват във вашия живот. Намеренията и желанията ви се изпълняват лесно, защото не срещат съпротива, нито страх — съпровожда ги единствено любовта. Вие сте умиротворени и създавате живот, изпълнен със свобода и удовлетворение във всяка посока. Само едно споразумение е достатъчно, за да трансформира личната ви история във вашия личен Рай. Внимавайте как употребявате символите и бъдете винаги безгрешни в словото си.

[2] Евангелие от Йоана, гл. 1:1. — Бел прев. ↑

4. ВСЕКИ УМ Е ВСЕЛЕНА

ВТОРОТО СПОРАЗУМЕНИЕ: „НЕ ПРИЕМАЙ НИЩО ЛИЧНО“

Когато сме се родили, в ума ни не е имало символи; имали сме мозък и очи и мозъкът ни е улавял силуети, изплували от светлината. Първо сме възприели светлината, опознали сме я и реакцията на мозъка ни към нея е била една безкрайна игра с образи в нашето въображение, в съзнанието ни. Ние сънуваме. Според толтеките, целият ни живот е сън, защото мозъкът ни е програмиран да сънува двадесет и четири часа в денонощието.

Когато нашият мозък е буден, той разполага с материална рамка, която ни кара да възпроизвеждаме нещата праволинейно. Когато мозъкът спи, рамките изчезват и сънят ни се променя свободно. Но ние сънуваме дори когато сме будни и този сън непрекъснато се променя. Въображението ни е толкова силно, че може да ни отведе на най-различни или невероятни места. Виждаме неща, които другите хора не виждат, чуваме неща, които те не чуват или пък не чуваме онова, което чуват те — зависи от собствения ни сън. Въображението ни одухотворява образите, които възприемаме, но те съществуват само в нашето съзнание, в нашия сън.

Светлина, образи, въображение, сън... Вие сънувате дори в момента и това е нещо, което лесно може да се потвърди. Вероятно никога досега не сте забелязвали, че мозъкът ви постоянно сънува, но ако използвате ума си, дори за момент, ще разберете какво се опитвам да ви обясня. Представете си, че гледате в огледало. Вътре в него има цял свят от предмети, но вие знаете, че те са само отражение на действителността. Изглеждат като истински, но не са. Ако се опитате да ги докоснете, ще докоснете само повърхността на огледалото.

Всичко, което се намира в огледалото, е само образ на реалността, което означава, че е виртуална реалност; то е сън. Същия сън сънува и човешкият мозък, докато е буден. Защо? Защото образите в огледалото са копия на действителността, които създавате благодарение на способностите на очите и мозъка си. Образ на света,

който вие конструирате в съзнанието си — начин, по който вашият ум възприема реалността. Нещата, които едно куче ще види в огледалото, ще са начинът, по който неговият мозък възприема реалността. Нещата, които ще види един орел в същото огледало, ще са начинът, по който неговият мозък възприема реалността. И всички те ще бъдат различни от вашия.

Сега си представете, че гледате в очите си, вместо в огледало. Вашите очи възприемат светлината, отразена от милиони обекти извън тях. Слънцето изпраща светлина по целия свят и всеки обект я отразява. Милиарди лъчи светлина идват отвсякъде, влизат в очите ви и проектират образи или обекти в тях. Мислите си, че виждате тези обекти, но това, което действително виждате, е отразена светлина.

Всичко, което възприемате, е отражение на действителността, точно както са отраженията в огледалото. Но с една много важна разлика. Зад огледалото няма нищо, но зад очите ви има ум, който се опитва да осмисли всичко. Мозъкът ви интерпретира информацията, която получавате съобразно значението, което придавате на всеки символ съобразно структурата на езика ви и знанието, програмирано във вашия ум. Всяко нещо, което достига до вас, е филтрирано от системата ви от убеждения. А резултатът от този процес е вашият личен сън. Така създавате виртуалната реалност в собственото си съзнание.

Вероятно вече разбирате колко лесно е за нас, хората, да изопачаваме това, което възприемаме. Светлината пресъздава съвършен образ на действителността, но ние го видоизменяме чрез създаването на история с помощта всички онези символи и мнения, които сме възприели. Сънуваме тази история във въображението си и по силата на споразумение си мислим, че сънят ни е абсолютната истина, въпреки че абсолютната истина е съвсем друга — сънят ни е относителна истина. Той е отражение на истината, а това отражение винаги ще бъде изопачавано от знанието, което сме складирали в ума си.

Много учители твърдят, че всеки ум е различна вселена и това наистина е така. Светът, който си мислим, че виждаме извън нас, е всъщност вътре в нас. Това са просто образи от въображението ни. Това е сън. Ние сънуваме постоянно и това се знае от векове — не само от толтеките в Мексико, но и от мъдреците в Гърция, в Рим, Индия,

Египет. Просветените винаги са твърдели, че животът е сън. Въпросът е: осъзнаваме ли това?

Когато не сме наясно, че мозъкът ни винаги сънува, лесно сме склонни да обвиняваме всичко и всички извън нас за лъжите в съня си, за всичко, което ни причинява страдание. Осъзнаем ли, че обитаваме сън, който ние, творците, сами създаваме, правим голяма крачка в собствената си еволюция — вече можем да поемем отговорност за творението си. Това познание ни дарява с уменията да променяме съня си, ако той не ни харесва.

Кой сънува историята на вашия живот? Вие. Ако не харесвате живота си; ако не харесвате нещата, в които вярвате по отношение на себе си, то вие сте единственият, който може да ги промени. Това е вашият свят, това е вашият сън. Ако се чувствате щастлив с този сън, чудесно — продължавайте да се наслаждавате на всеки миг от него. Ако сънят ви е кошмарен, изпълнен с проблеми и страдание — тогава, щом не харесвате творението си, променете го. Сигурен съм, че ме разбирате. Има милиарди книги на този свят, написани от милиарди сънуващи с най-различни гледни точки към действителността. Вашата история е точно толкова интересна, колкото са и тези милиарди истории, дори повече, защото вашата история продължава да се развива дори в настоящия момент. Начинът, по който сънувате, когато сте на десет години, е напълно различен от начина, по който сънувате на петнадесет, двадесет, тридесет, четиридесет години, или по който го правите сега.

СИЛАТА НА СИМВОЛИТЕ

Историята, която сънувате днес, не е същата като тази, която сънувахте вчера или пък преди половин час. Всеки път, в който заговорите за своята история, тя се променя в зависимост от вашия събеседник, от вашето емоционално и физическо състояние, от вашите убеждения в този момент. Дори да разказвате една и съща история, тя все пак ще се променя. И някога ще откриете, че това не е нищо друго, освен една приказка. Не е реалност, а *Виртуална реалност*. Нищо друго, освен сън. И сънят ви е споделен, защото всички хора сънуват едновременно. Споделеният сън на човечеството, сънят на планетата, е съществувал и преди да сте били родени — така сте се научили как да творите своето изкуство, как да създавате историята си.

Не приемай нищо лично

Нека сега използваме силата на въображението си и заедно да създадем един общ сън, знаейки, че това е само сън. Представете си, че сте в гигантско кино със стотици салони. Оглеждате се наоколо, за да видите къде какво дават, и забелязвате филм с вашето име. Невероятно! Влизате в салона, но той е празен, с изключение на един-единствен присъстващ. Много тихо и внимателно, за да не го прекъснете, вие седате зад този човек, но той не ви забелязва, защото цялото му внимание е погълнато от филма.

Поглеждате към екрана и... каква изненада! Разпознавате всеки герой във филма — виждате майка си, баща си, братята и сестрите си, любимите си хора, децата и приятелите си. После съзирате главното действащо лице... — та това сте вие! Вие сте звездата във филма, а той е вашата история. Човекът на реда пред вас също сте вие — наблюдавате играта си във филма. Разбира се, главният герой е такъв, какъвто вие вярвате, че сте, същото е и с второстепенните актьори. Само вие знаете каква е историята на вашето Аз. Не след дълго се чувствате объркан от видяното и решавате да смените филма.

Влизате в друг салон и там отново има само един зрител, който следи съсредоточено действието и дори не усеща, че седате зад него. Започвате да гледате и разпознавате всички герои, но сега вие сте във второстепенна роля. Това е историята за живота на майка ви и тя е човекът пред вас, наблюдаващ филма с цялото си внимание. В този момент осъзнавате, че вашата майка не е жената, която играе „майка“ във *вашия* филм. В нейната лента интерпретацията на същността ѝ е напълно различна. Това е образът, който тя иска да представи пред останалите. Вие си мислите, че не е истина и че тя просто играе роля, но тогава осъзнавате, че майка ви така възприема самата себе си — и това ви шокира.

После установявате, че героят във филма, който е с вашето лице, не е същият като в личния ви филм. Казвате си: „О, това не съм аз“, но всъщност вече знаете какви сте в очите на майка си, какво мисли тя за вас, а то няма нищо общо с онова, което вие самите мислите за себе си. Ето го и баща ви — вашата майка го пресъздава по съвсем друг начин, който отново не се припокрива с вашата гледна точка. Всичко е

абсолютно объркано; цялата перспектива на майка ви към участниците във филма е изопачена. Узнавате мислите ѝ относно съпруга си и вече изпитвате леко раздразнение: „Боже мой!“. Ставате и напускате киносалона.

Влизате в следващия, в който се прожектира историята на вашия житейски партньор. Сега разбирате как той (или тя) ви преценява и за пореден път се сблъсквате с интерпретации, напълно различни от видените в собствения ви филм или във филма на майка ви. Виждате начина, по който вашият партньор възприема децата, семейството и приятелите ви. Виждате какво той или тя мисли за себе си — но това отново няма нищо общо с вашето мнение!

Излизате и от този салон, и попадате на филма на децата си. Узнавате как те гледат на вас, как възприемат баба си, дядо си; преживявате поредния шок. След което хвърляте по едно око и на филмите на братята или сестрите си, на познатите си и в крайна сметка откривате, че всеки от тях изопачава по свой начин действащите лица в личната си история.

След всички тези филми, решавате да се върнете към първата зала и да изгледате още веднъж собствената си приказка. Наблюдавате играта си, но вече не сте дистанцирани от действието пред вас. Не вярвате на историята си, защото сте осъзнали, че е просто приказка. Осъзнали сте, че цялата тази роля, която сте играли досега в живота си, е лишена от смисъл, защото никой не ви възприема така, както ви се иска. Уверявате се, че драматичните сблъсъци във вашия филм остават незабелязани от всички останали — освен вас. Очевидно е, че хората са изцяло погълнати от собствените си филми и истории. Не ви виждат, дори когато сте седнали зад гърба им, в техния киносалон! Съзнанието на всеки актьор е обсебено от ролята му и това е единствената реалност, която той познава. Вниманието им е така приковано от творението, което са създали, че дори не забелязват собственото си присъствие — този, който гледа техния филм.

Ето в този момент настъпва голямата промяна за вас. Нищо няма да е същото, защото вече осъзнавате какво наистина се случва. Хората обитават собствен свят; играят в свой филм и разказват своя история. Влагат цялата си вяра в тази приказка и тя е истинска за тях. Но за вас е относителна. За вас тя не е истина. Сега знаете, че мнението им за *вашата* личност се отнася всъщност за някого, който обитава *тяхната*

виртуална реалност, а не вашата. Героят с вашето лице и име, когото те осъждат или преценяват, е измислен от самите тях. Каквото и да казват другите за вас, то се отнася до вашия образ, който те носят в ума си. Но този образ не сте вие.

Оттук нататък ви е ясно, че не познавате истински хората, които обичате най-много, нито пък те ви познават. Единственото, което знаете за тях, е собствената ви представа за същността им. Познавате само образа, който сте си създали за тях, но той няма нищо общо с действителността.

Досега сте вярвали, че познавате добре родителите, съпрузите, приятелите или децата си. Истината е, че нямате никаква представа какво се случва в техния свят. Нямате представа какво мислят, какво чувстват и какво сънуват. Вероятно сте били убедени, че познавате и себе си. Ще установите, че не познавате дори собственото си Аз, защото сте играли роля толкова дълго, че вече изкусно се преструвате на нещо, което не сте.

Това познание ви позволява да осъзнаете колко смешно е да се твърди, че вашият любим или любима не ви разбира, че никой не ви разбира. Разбира се, че е така! Та вие не разбирате сами себе си! Вашата личност се променя непрекъснато, във всеки момент — зависи от ролята, която играете, от поддържащите герои в историята ви; от начина, по който сънувате. Вкъщи имате една роля, на работа — съвсем различна. С жените се държите по един начин, а с мъжете — по друг. През целия си живот сте били убедени, че всички ви познават много добре и когато не са постъпвали според вашите очаквания и желания, сте го приемали лично, реагирали сте с гняв и сте използвали словото си, за да си създавате терзания и конфликти.

Сега лесно ще си обясните защо има толкова противоречия между хората. Земята е населена с милиарди сънуващи, които не осъзнават, че всеки обитава собствен свят и сънува собствен сън. От гледната точка на всеки главен герой — а тя е единствената му гледна точка — светът се върти около него. Когато второстепенните участници в неговия филм кажат нещо или постъпят по начин, който не отговаря на гледната му точка, той се ядосва и се опитва да се защити. Когато те не са такива, каквито ги иска, се чувства наранен. Приема всичко *лично*. Ако използвате това познание, ще успеете да вникнете в логичното решение: *Не приемай нищо лично.*

Значението на Второто споразумение е просто. То ви дава имунитет във взаимоотношенията с второстепенните герои на съня ви. Няма нужда да се обременявате с гледните точки на останалите хора. Осъзнаете ли веднъж, че нищо от това, което те казват или правят, всъщност не се отнася до вас, вече няма да се интересувате от клюките и критиките по ваш адрес; вече няма да има значение кой ви отхвърля и кой не ви харесва. Всичко това няма да ви докосва и няма да ви влияе. Не изпитвате необходимост да защитавате позициите си. Просто оставяте „кучетата да лаят“ и те със сигурност ще го правят, отново и отново. И какво от това? Мнението на хората не ви интересува; вие сте имунизирани срещу гледните им точки и срещу тяхната емоционална отрова. Имунизирани сте срещу хищниците; срещу тези, които използват клюката, за да нараняват други хора и които използват другите хора, за да нараняват себе си.

Не приемай нищо лично е прекрасно напътствие за хармонични отношения с всички човеци. Също така е пропуск към вашата лична свобода — защото вече не ви се налага да направлявате живота си съобразно чуждите мнения. Вие сте истински независими! Можете да вършите това, което пожелаете; да сте сигурни, че каквото и да сторите, то не засяга никой друг, освен вас. Единственият човек, който трябва да се тревожи за вашата история, сте вие. Познанието променя всичко. Помнете, познанието за истината е първата стъпка към себепознанието и вие я направихте в момента. Просто ви напомних истината.

Сега, когато я разбирате, когато я осъзнавате, нима бихте могли отново да приемате нещата лично? Осмислите ли, че хората живеят в техен собствен свят, в техен собствен филм и в техен собствен сън, Второто споразумение се превръща в чист разум: *Не приемай нищо лично*.

5. ИСТИНА ИЛИ ИСТОРИЯ

ТРЕТОТО СПОРАЗУМЕНИЕ: „НЕ ПРАВИ ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ“

Векове, дори хилядолетия наред, хората са вярвали, че в човешкото съзнание съществува противопоставяне и борба между добро и зло. Това обаче не е точно така. Доброто и злото са просто резултат от конфликт, който всъщност е между истината и лъжата. Вероятно трябва да добавим, че всички конфликти са резултат от лъжи, защото в истината няма напрежение. Истината няма нужда да доказва себе си; тя съществува, независимо дали ѝ вярваме или не. Лъжите са тези, които съществуват само когато ги създаваме и оцеляват само ако вярваме в тях. Лъжите са наше творение — те са изопачено слово, изопачено значение на посланията. То живее единствено в отражението на действителността: в човешкото съзнание. Лъжите не са действителни, те са наши конструктори — ние им вдъхваме живот и ги правим истински във виртуалната реалност на ума си.

Моят дядо ми каза тази проста истина, когато бях тийнейджър, но ми отне години да разбера смисъла ѝ, защото непрекъснато си задавах въпроса: „Как бихме могли да узнаем истината?“. Опитвах се да я проумея чрез символи, но все още нямах представа, че точно те не могат да ми кажат нищо за нея. Истината е съществувала много преди ние да измислим символите си.

Хората са творци и винаги изопачават действителността чрез символи, но не в това е бедата. Както казахме и преди, проблемът е там, че вярваме в изопачените образи, вярваме в тези лъжи, при това ако някои от тях са невинни, то други могат да сеят смърт.

Нека сега заедно видим колко лесно е с помощта на словото да се създаде история, тоест предразсъдък за един стол. Какво представлява един стол? Ако кажем, че столът е нещо, изработено от дърво, от метал или от плат, ще изразим чрез символи своята представа за стол. При това бихме могли да използваме цялата сила на словото си и да отправим послание към себе си и към другите: „Столът е грозен. Мразя този стол.“

Посланието вече е изопачено, но това е само началото. Има вероятност да добавим: „Това е глупав стол и мисля, че който седне на него, също ще оглупее. Смятам също, че трябва да го унищожим, защото ако някой седне върху него и столът се счупи, човекът ще падне и ще си счупи крака. О, да, столът е зъл! Нека създадем закон против стола, за да може всички да знаят колко опасен е той за обществото. Отсега нататък е забранено човек да доближава до злите столове!“.

Предадем ли това послание, всеки, който го приеме и се съгласи с него, ще започне да се страхува от злия стол. Много скоро ще има хора, които толкова ще се страхуват, че ще сънуват кошмари. Ще бъдат обсебени от ужаса си и, разбира се, ще изпитват необходимост да унищожат лошия стол, преди той да ги унищожи.

Виждате ли какво може да постигне словото? Столът е просто предмет. Той съществува и това е истината. Историята, която ние измисляме за него, не е истина, тя е суеверие. Изопачено послание, което е лъжа. Ако не вярваме в тази лъжа, всичко е наред. Ако ѝ повярваме обаче и се опитаме да я внушим и на другите около нас, се приближаваме към това, което наричаме зло. То би могло да се разгърне на много равнища в зависимост от личната ни сила. Някои хора имат способността да въвлекат целия свят във война, в която милиони да изгубят живота си. Светът винаги е познавал тирани, които нападат чужди страни и унищожават жителите им — тираните винаги вярват в лъжи.

Сега вече можем да разберем защо конфликтът съществува само в човешкия ум — във виртуалната реалност — и никъде другаде. Защото в природата няма лъжи. Съществуват милиарди хора на земята, които преиначават символите в главите си и пренасят изопачени послания. Това се случва с човечеството. Според мен затова съществуват войните, несправедливостта и насилието, затова съществува сънят, наречен Ад. Адът не е нищо друго, освен човешки сън, изтъкан от лъжи.

Помнете, нашият сън се контролира от убежденията ни — а те могат да са истина, но могат и да са измислица. Истината ни води към същността ни, към щастието. Лъжите ограничават живота ни и носят болка и страдание. Всеки, който вярва в истината, живее в Рая. Вярата в лъжите рано или късно ни обрича на Ад. Няма нужда да умираме, за

да отидем в Рая или Ада. Раят е навсякъде около нас, също както е и Адът. Раят е гледна точка, състояние на ума — Адът представлява същото. Очевидно е, че лъжите стоят зад всеки „спектакъл“ в главите ни. Хората измислят лъжи и после лъжите ги контролират, но все някога истината се появява и измислиците умират — лъжата не може да оцелее в присъствието на истината.

Преди векове хората вярвали, че Земята е плоска. Някой казал, че сигурно е носена на гърба на слонове и всички се почувствали сигурни: „Добре, сега вече знаем, че Земята е плоскост, носена от слонове.“ Да, но днес вече знаем, че не е така! Убеждението за плоската форма на Земята се е приемало за истина, с която почти всеки бил съгласен, но нима по този начин подобно убеждение се е превърнало в действителност?

Една от най-големите лъжи, които чуваме в днешно време, е: „Никой не е съвършен“. Наистина подходящо оправдание за поведението ни, с което почти всички се съгласяват с охота — но вярно ли е то? Не, точно обратното е! Всеки човек на тази земя е *съвършен*. Преценяваме себе си и се осъждаме като *несъвършени*, защото от малки сме приучени на лъжата, че никой не би могъл да е идеален. През целия си живот търсим съвършенството и непрекъснато се изненадваме, че очевидно всяко нещо в природата е перфектно, освен нас, хората. Слънцето е съвършено, звездите са съвършени, планетите — също, но когато стане дума за хората — о, никой не е съвършен! Истината е, че абсолютно всичко сътворено е съвършено, включително и човекът.

Ако ни липсва познанието, за да осъзнаем тази истина, това е защото сме заслепени от лъжите. Може би ще ме попитате: „А хората, които са физически увредени? И те ли са перфектни?“. Да, според стандартната система от убеждения вероятно изглеждат *несъвършени*, но кой е казал, че тази система съдържа истина? Кой е определил, че онова, което наричаме болест или недъг е *несъвършенство*?

Всичко около нас е съвършено, включително всяка болест или увреждане, които можем да имаме. Човекът с умствена изостаналост е съвършен. Роденият без пръст, без ръка или ухо е съвършен. Болният е съвършен. Съществува само съвършенство и осъзнаването на този факт е следващата стъпка в нашата еволюция. Всяко друго убеждение прави себепознанието ни невъзможно. И не е достатъчно да си

казваме, че сме перфектни, трябва да повярваме в това. Ако вярваме, че не сме идеални, тази лъжа ще доведе след себе си много други поддържащи лъжи и всички те заедно ще потиснат истината и ще завладеят съня, който създаваме за себе си. Лъжите не са нищо друго, освен предразсъдъци. Мога да ви уверя, че живеем в суверен свят, но отново да ви попитам — осъзнавате ли това?

Представете си, че със събуждането си утре сутрин се озовете в средновековна Европа, само че с настоящите си убеждения и знания. Представете си какво ще си мислят тези хора за вас и как ще ви съдят. Най-напред ще ви критикуват заради навика ви да се къпете всеки ден. Всичко, в което вярвате вие, ще застраши всичко, в което вярват те. Колко време ще мине, преди да ви обвинят в магьосничество? Ще ви измъчват, ще ви принуждават да признаете, че сте владетел на злите сили и накрая ще ви убият, заради страха, който предизвикват у тях вашите убеждения. От днешна гледна точка вие сте наясно, че техният живот е задушаван от предразсъдъци. Почти нищо от знанието им не е истина — давате си сметка за това благодарение на знанието ви днес. Средновековните хора обаче не са осъзнавали собствените си заблуди. Техният начин на живот е бил напълно нормален за тях. Просто не са знаели повече.

Мнението ви за вашата собствена същност е изградено от предразсъдъци точно по този начин, по който са изградени и вярванията на средновековните хора. Представете си как би изглеждало настоящото ни мислене след седем-осем века. Все още се отнасяме варварски към телата си, макар и не така, както е било преди седемстотин години. Тялото ни е напълно лоялно към нас, но ние го съдим и насилваме — отнасяме се с него като с враг, въпреки че то е наш приятел. Съвременното общество придава голямо значение на физическата атрактивност и това е видно от всички образи, които създават медиите — телевизията, киното, модните списания. Ако вярваме, че не сме достатъчно привлекателни в сравнение с тези образи, значи вярваме в лъжа и използваме словото срещу себе си и срещу истината.

Хората, които контролират медиите, ни казват в какво да вярваме, как да се обличаме, какво да ядем и ни манипулират като кукли, по всякакъв начин. Поискат ли да ни внушат омраза към някого, разпространяват клюки по негов адрес и лъжите задействат магията.

Ако престанем да се държим като марионетки, ясно бихме осъзнали, че животът ни е управляван от лъжи и суеверия. Какво ли ще мислят бъдещите поколения за нашите предразсъдъци? Да допуснем, че те са тук днес и са убедени, че всичко сътворено е свършено, включително човекът — бихме ли ги разпнали на кръст заради тази тяхна вяра?

Кое е истина и кое е измислица? Нека повторим — да осъзнаваме е важно, защото истината не идва с думи и знание. Така идват само лъжите и на света вече съществуват милиарди лъжи. Хората вярват в толкова много лъжи, защото не осъзнават. Пренебрегваме истината или пък просто не желаем да я видим. След опитомяването си получаваме изобилие от информация и знание, но то е като стена от мъгла, която ни пречи да съзрем действителността. Виждаме само това, което искаме да видим; чуваме онова, което искаме да чуем. Убежденията ни са като огледало, отразяващо само нещата, в които сме решили да вярваме.

По време на своето развитие ние усвояваме такова количество лъжи, че конструкцията им в съзнанието ни става прекалено сложна. Усложняваме я и още повече, когато мислим и когато вярваме в това, което мислим. Приемаме, че то е абсолютната истина и не ни хрумва, че нашата истина е относителна, виртуална истина, която всъщност рядко се доближава до действителността. И няма как да се доближи повече, ако сме лишени от познание.

ТРЕТОТО СПОРАЗУМЕНИЕ:

Не прави предположения

Ето така стигаме до Третото споразумение: *Не прави предположения*. Предположенията обикновено водят до проблеми, защото повечето хипотези не са истина, а измислица. Едно от най-съществените ни предположения е, че всичко в нашата виртуална реалност е действително. Друго такова предположение е, че всичко в чуждите виртуални реалности е действителност. Вие обаче вече сте наясно, че никоя виртуална реалност не е истинска!

С това познание лесно се открояват всички предположения, които правим и лекотата, с която ги правим. Хората имат изключително силно въображение, а наоколо има толкова много истории и идеи за въобразяване... Слушаме символите в главата си и започваме да предполагаваме чрез тях: какво ли правят останалите хора,

какво мислят, какво казват за нас и изобщо, започваме да генерираме хипотетични ситуации в ума си. Съчиняваме цяла история, която е истинска само за нас, и започваме да ѝ вярваме. Едно предположение води до друго, ние правим заключения и ги приемаме лично. После обвиняваме останалите хора и обикновено задействаме клюката, в опит да оправдаем предположенията си. Разбира се, с клюките изопачената информация се преиначава още повече.

Да правим предположения и да ги приемаме лично е началото на Ада в живота ни. Почти всички конфликти тръгват оттук и не е трудно да си обясним защо.

Предположенията не са нищо друго, освен лъжи, които си внушаваме. Причиняваме си безпочвени терзания, тъй като всъщност не знаем кое е вярно и кое не е. Да предполагаме означава просто да създаваме неприятности там, където ги няма. А ако неприятностите се случват във филма на някой друг? Няма ли значение, че те не ви засягат, че не принадлежат на личната ви история?

Трябва да разберете, че почти всичко, което мислите или си казвате, е хипотеза. Ако сте родител, знаете колко лесно се правят предположения по отношение на децата. Полунощ е, дъщеря ви още не се е прибрала. Излязла е на дискотека и вие смятате, че би трябвало вече да е вкъщи по това време. Започвате да си представяте най-лошото и да градите хипотези: „О, ами ако нещо се е случило, дали да не се обадя в полицията...“. Нещата, които можете да си представите, са безброй и вие сътворявате изобилие от потенциални негативни възможности в ума си. Десет минути по-късно дъщеря ви влиза вкъщи с лъчезарна усмивка. Когато се появи истината и всички лъжи умрат, вече виждате, че сте се торМОЗИЛИ без повод. Не правете предположения.

Придобивате имунитет във взаимоотношенията с хората, когато спрете да приемате нещата лично; имунитет във взаимоотношенията със самия себе си, придобивате тогава, когато спрете да правите предположения. Предположенията са изцяло свързани с мисловния процес. Ние мислим прекалено много, а мисленето създава хипотези. Дори само въпросът „И какво би станало, ако...?“ е способен да ни причини куп неприятности. Всеки човек притежава невероятна способност да разсъждава и нерядко тези разсъждения предизвикват у него страх. Не притежаваме контрол върху мисълта си, върху

изопачените символи в своето съзнание. Ако просто спрем да мислим, ще престанем с опитите си да си обясним нещата — а това ще ни предпази от предположения.

Всички хора изпитват необходимост да обясняват нещата около себе си; ние имаме нужда от знание и правим предположения, за да я удовлетворим. Не се интересуваме дали това знание е истина или не. Вярваме безрезервно в убежденията си, независимо дали се основават на действителността или са измислени, и го правим с постоянство, защото самото притежание на информация ни кара да се чувстваме сигурни. Има толкова неща, които умът ни не може да си обясни; всички ние имаме толкова въпроси, които чакат своя отговор, но вместо да питаме, когато не знаем нещо, ние се впускаме във всевъзможни предположения. Ако се научим да задаваме въпроси, предположенията ще са ненужни. Въпросите и яснотата винаги са за предпочитане.

Без предположенията нашето внимание ще може да се фокусира върху истината, а не върху това, което *мислим*, че е истина. Тогава ще успеем да видим живота такъв, какъвто е, а не такъв, какъвто ни се иска да бъде. Тогава ще осъзнаем, че когато не се доверяваме на собствените си предположения, цялата енергия, която сме вложили в доказване на хипотези, отново се връща при нас. А възстановим ли тази своя сила, ще можем да я използваме, за да сътворим за себе си нов сън — съня за личния ни Рай. Не правете предположения.

6. СИЛАТА НА УБЕЖДЕНИЯТА СИМВОЛЪТ НА ДЯДО КОЛЕДА

Имало е период във вашия живот, когато сте били господари на вярата си, но след като са ви образовали как да станете част от човечеството, силата ви се е вляла в символите, които сте научили. И тези символи са започнали да ви контролират. Всъщност енергията на вярата ви е била използвана за нещата, които е трябвало да научите, и оттогава насам това знание управлява вашия живот. Обяснимо е, че когато сме деца, чуждите убеждения са по-силни от нас. Символите са чудесно изобретение, но ние биваме запознавани не само с тях, но и със съпровождащите ги готови убеждения и мнения. Възприемаме всяко чуждо мнение, без да се питаме, вярно ли е то или не е. Проблемът е там, че докато усвоим напълно даден език и всички онези мнения, които попиваме заедно с него, символите вече са отнели цялата сила на вярата ни.

Това не е нито добро, нито лошо; не може да се каже, че е правилно или погрешно. Това е просто факт, който се случва с всички нас. Ние учим, за да станем част от обществото си. Учим език, религия или философия, учим начин на живот и изграждаме стройна система от убеждения въз основа на това, което ни се казва. Не намираме причина да се съмняваме в нещата, които чуваме от другите хора, до момента, в който за първи път разбият сърцето ни и в който осъзнаем, че нечии думи са били лъжа.

Тръгваме на училище и чуваме репликите на по-големите деца. Те ни сочат с пръст: „Виждате ли това хлапе? То все още вярва в Дядо Коледа!“. Рано или късно откриваме, че Дядо Коледа не съществува. Можете ли да си припомните реакцията и чувствата си, когато сте разбрали, че той е измислица? Едва ли вашите родители са имали лоши намерения. Да се вярва в добрия старец е чудесна традиция за милиони хора по света. Текстът на една коледна песничка описва знанието ни за онова, което познаваме като Дядо Коледа:

*По-добре бъди нащрек,
по-добре недей да плачеш,
по-добре не се цупи.
Защо ли?
Казвам ти веднага:
Дядо Коледа пристига тук!*

Казано ни е, че Дядо Коледа знае всичко, което правим и което не правим; знае дали сме добри или лоши, знае дори дали си мием зъбите. И ние вярваме.

СИЛАТА НА СИМВОЛИТЕ

Идва Коледа, а с нея идва и голямата разлика в подаръците, които получават децата. Например, вие сте си пожелали колело и сте били послушни през цялата година. Семейството ви обаче е бедно. Разопаковате красивите хартии, но там няма никакво колело. В същото време вашето съседче, което между другото е било много лошо — а вие отлично знаете какво е да си „лош“ — получава колело! Мислите си: „Бях добър, той беше лош, как така точно той получи колело? Ако Дядо Коледа наистина знае всичко, което аз правя, със сигурност знае и за пакостите на съседското момченце. Защо тогава носи колело *на него*, а на мен — не?“.

Това наистина не е честно и вие не разбирате защо. Емоционалната ви реакция е завист, гняв, мъка. Виждате другото дете, което обикаля щастливо с колелото си и се държи даже още по-лошо, отколкото преди; иска ви се да отидете и да го ударите, да счупите колелото му. Несправедливост! Дължите това чувство на вярата си в една лъжа. Невинна лъжа, без лоши намерения, разбира се, но вие ѝ вярвате и ето че правите ново споразумение със себе си: „Отсега нататък няма да бъда добър. Ще бъда лош като съседа си.“ По-късно разбирате, че Дядо Коледа не съществува, но е твърде късно. Вече сте освободили емоционалната си отрова, вече сте изстрадали гнева, ревността и тъгата си. Вече сте изпитали болката от едно споразумение, основано на лъжа.

Това е само един пример за инвестицията на вярата ни в определена символика. Съществуват стотици, дори хиляди символи, истории и предразсъдъци, които сме възприели. Символът на Дядо Коледа демонстрира как доверието в една невинна лъжа може да предизвика емоции, които да разгорят унищожителен пожар за личността. Усещаме тези символи като отрова — нараняват ни, нараняват телата ни — и страдаме заради някаква история, която дори не е истинска. Емоциите са истински, те са част от истината, но са предизвикани от нещо, което не е истина. От нещо, което е било измислено.

Ако се питате защо понякога се чувствате толкова зле, знайте, че причината е в история, която не е истинска, но на която сте повярвали. Истината е, че сънят ви е бил изопачен. Това не нито лошо, нито добро; не е нито правилно, нито погрешно, при това се случва на милиарди други хора. Добрата новина е, че не сте единствени.

Светът на символите е невероятно могъщ, ние го правим такъв със силата, която крием дълбоко в себе си — тази сила наричаме живот, вяра или намерение. Макар и да не осъзнаваме точно кога и как се случва това, всички символи заедно формират конструкция от споразумения, която се превръща в наша система от убеждения. От една-едничка буква, та до цялото Слово; от една отделна история — до цяла философия; всичко, с което се съгласяваме и в което вярваме, се вгражда в тази структура.

Системата ни от убеждения изгражда нашата виртуална реалност и с всяко следващо споразумение, което правим, конструкцията става все по-здрава и устойчива, печели повече сила, докато накрая е солидна почти като тухлена постройка. Ако си представим всеки символ, всяка идея и всяко споразумение като отделна тухла, вярата ни е това, което ще споява тухлите една с друга. По време на своето образование и обучение усвояваме все повече символи, които започваме да комбинираме по всевъзможни начини. Идеите ни взаимодействат помежду си и създават сложни концепции. Абстрактното съзнание се организира чрез още по-сложна мрежа от връзки, конструкцията расте и расте, и накрая всичко, което знаем, добива завършеност.

Тази конструкция толтеките наричат *човешка форма*. Човешката форма не е физическа — това е формата, която приема съзнанието ни.

Тя е системата ни от убеждения както за самите нас, така и за всичко около нас, и чрез тази система осмисляме съня си. Човешката форма е нашата идентичност. Но трябва да кажем, че тя е нещо различно от рамката на нашия сън. Рамката на съня ни е материалният свят — такъв, какъвто е; истината. Човешката форма е системата от човешки убеждения с всички елементи на оценка. Съдържанието на тази система е нашата *персонална истина* и ние преценяваме всичко в съответствие с нея, дори и когато тя противоречи на вътрешната ни природа.

В процеса на опитомяване системата ни от убеждения се превръща в Кодекс, който управлява живота ни. Когато спазваме своите правила, ние се награждаваме; когато не ги следваме, се самонаказваме. Кодексът превръща съзнанието ни в съдник, но едновременно с това и в жертва, защото първо ни осъжда, а после ни наказва. Големият съдник е съставен от символи и борави със символи, за да преценява всичко, което възприемаме, включително самите символи! Жертвата е тази част от нас, която получава присъдата и изтърпява наказанието. Когато взаимодействаме с външния сън на планетата, ние съдим и наказваме всеки и всичко съобразно личния си Кодекс.

Големият съдник си върши съвестно работата, разбира се, защото сме се съгласили с всички тези закони. Проблемът е там, че системата ни от убеждения живее вътре в нас, но използва знанието ни срещу нас. Тя се възползва от всичко, което сме научили; прибъгва до всички наши правила за това как *трябва* и как *не трябва* да живеем живота си, за да наказва жертвата си, тоест нас, човека. Използва нашия език, за да насочва срещу нас критика, отхвърляне, вина и срам. Наранява ни с думи и ни кара да страдаме; сътворява демони и кошмарни сънища. Съществуват толкова много символи, с които можем да опишем този процес.

Системата от убеждения властва над човека като тиранин. Тя отнема нашата свобода и ни поробва. Надмогва истинското ни Аз и превзема живота ни, при това дори не е истинска! Реалната ни същност остава скрита някъде в ума ни, а това, което на практика контролира нашия ум, е нашето знание — всичко онова, в което сме се съгласили да вярваме. Човешкото тяло, което е красиво и съвършено,

става жертва на осъждане и наказание, превръща се в подвижна сцена на знанието, от която то изнася своето представление.

Системата от убеждения е като ума: не можем да я видим или измерим, но знаем, че я има. Това, което вероятно не знаем, е, че тази система съществува единствено благодарение на нас. Създали сме я и тя е неразделна част от живота ни — следва ни неотлъчно, където и да отидем. Прекарвали сме с нея толкова време, толкова години, че вече не забелязваме ограниченията, които налага върху ума ни. И макар нашият ум да не е истински, а виртуален, той все пак представлява абсолютната ни сила, защото също е създаден от безкрайността.

Важна стъпка към себепознанието е осъзнаването на факта, че убежденията ни са *наше творение* и че това творение е живо. Всичко, в което вярваме — от най-дребното нещо като буква или звук, та до философските ни възгледи — използва нашите жизнени сили, за да живее. Ако разполагахме с възможността да наблюдаваме начина, по който действа съзнанието ни, бихме съзрели милиони малки форми на живот и бихме се уверили, че им вдъхваме живот чрез силата на вярата си и цялото си внимание. Използваме собствената си жизнена енергия, за да поддържаме монолита на убежденията си. Без нас тези идеи не могат да съществуват. Без нас всичко би се срутило.

С помощта на въображението си всеки от нас може лесно да проследи произхода на своята лична митология, началото на своя Кодекс. Може да се върне до момента, в който е започнал да влага вярата си в лъжи. В процеса на формиране на сложната конструкция на Кодекса ни — по време на нашето обучение и образование — възникват много концепции, често пъти противоречащи си една на друга. Ние създаваме толкова много и различни сънища, че накрая техните структури започват да се сблъскват помежду си и изчерпват силата на словото ни. В този момент то е наистина безсилно, защото когато две равни сили действат в противоположни посоки, резултатът е нулев. Когато една сила действа в една посока, освободената енергия е огромна, а намеренията тържествуват само защото ние сме приели да е така; защото словото ни разполага с цялата сила на нашата вяра.

Като деца инвестираме вярата си в почти всичко, което научаваме и това е начинът, по който губим контрол над собствения си живот. Докато пораснем, вече сме повярвали в толкова много лъжи, че не ни остава енергия, с която да създадем съня, който *искаме* да

създадем. Системата от убеждения изсмуква цялото ни доверие и в резултат оставаме без вяра и без власт. Лесно е да видим как този механизъм действа при символ като Дядо Коледа, но не е лесно да осъзнаем как правим абсолютно същото с всеки друг символ, с всяка история и с всяко мнение, което чуваме, било за себе си, било за всичко останало.

Според мен е много важно този процес да бъде разбран, а единственият начин да го постигнете е да го осъзнаете. Осъзнаете ли факта, че изразходвате личната си енергия във всичко, в което вярвате, вероятно ще ви бъде по-лесно да изтеглите вярата си от символите, за да изгубят те властта си над вас. Ако отнемем силата, която сме дали на всеки символ, той ще си остане просто символ. После ще се подчини на създателя си, на истинското ни Аз, и ще започне да изпълнява истинската си задача: да бъде средство за комуникация.

Когато открием, че Дядо Коледа не е истински, ние преставаме да вярваме в него и силата на доверието, която сме вложили в неговия символ, се връща при нас. Осъзнаваме, че ние сме тези, които са се съгласили да вярват в нещо измислено. Освен това осъзнаваме все по-силно, че ние сме тези, които са се съгласили да вярват в символиката изобщо. И тъй като пак ние сме тези, които одухотворяват всеки символ, вливайки му от силата на своята вяра, само ние сме способни да си я върнем обратно.

Мисля, че с осъзнаването на всичко това можем да възстановим властта си над своите убеждения и никога повече да не губим контрол над собствената си творба. Ако разберем, че сами изграждаме своята конструкция от възгледи, ще възвърнем доверието в личната си сила. А когато вместо в системата си от убеждения повяряваме в себе си, преставаме да се съмняваме в енергията и възможностите си, и започваме да рушим фалшивата структура.

След като монолитът от предразсъдъци изчезне, изведнъж ставаме много гъвкави. Можем да създадем всичко, което поискаме; можем да направим това, което пожелаем. Можем да инвестираме вярата си в нещата, в които искаме да вярваме. Изборът е наш. Ако спрем да вярваме в това, което знаем и което ни измъчва, тогава сякаш с магическа пръчица цялото страдание изчезва. И помнете, че не се нуждаем от много мислене — нуждаем се от действие. Действието е това, което променя нещата.

7. ПРАКТИКАТА ПРАВИ МАЙСТОРА

ЧЕТВЪРТТО СПОРАЗУМЕНИЕ: „ВИНАГИ ПРАВИ НАЙ-ДОБРОТО, НА КОЕТО СИ СПОСОБЕН“

Когато сте готови да промените живота си, когато сте готови да промените споразуменията си, тогава най-важно за вас е себепознанието. Не можете да промените споразуменията, ако не осъзнавате какво харесвате и какво не харесвате. Как бихте могли да промените нещо, ако не знаете какво искате да бъде различното от него? Но да познавате себе си не е достатъчно. Практиката води до действителна трансформация; без да приложите познанието си на практика, едва ли животът ви ще се промени.

Всяка промяна е резултат от действие. Практиката прави майстора.

Всичко, което някога сте научили, е било с упражнение и повторение. Учили сте се да говорите, учили сте се да вървите, учили сте се да пишете чрез повторение. Владеете езика, който говорите, защото сте го упражнявали. По същия начин вие сте усвоили и всички убеждения, които управляват живота ви: с практика. Начинът, по който живеете сега, е резултат от дългогодишна практика.

Упражнявали сте се всеки ден, откакто сте родени, за да се превърнете в това, което днес вярвате, че сте. Повтаряли сте мислите и действията си, докато не са станали автоматични. Но задействате ли нещо ново, промените ли това, което вярвате, че сте, тогава целият ви живот ще се промени. Ако се упражнявате да бъдете безгрешни в словото си, ако не приемате нищо лично, ако не правите предположения, ще прекъснете хиляди споразумения, които ви държат в капана на Ада. Много скоро вашите убеждения ще се превърнат в избор на истинското ви Аз, а не на образа, който вярвате, че сте.

Първото споразумение — *Бъди безгрешен в словото си* — е всичко, от което имате нужда, за да си създадете красив живот. То ще ви покаже пътя към вашия личен Рай, но за да го осъществите напълно, може би ще ви трябва подкрепата на други споразумения. Когато не приемате нищо лично и когато не правите предположения,

много по-лесно ще бъдете безупречни в словото си. От своя страна, липсата на предположения ви помага да не приемате нищо лично и обратно. Ето защо, ако не приемате нещата лично и не правите предположения, ще изпълнявате и Първото споразумение с по-голяма лекота.

Първите три споразумения може би изглеждат трудни за изпълнение. Може да ви изглеждат дори невъзможни. Повярвайте ми, не е невъзможно, но ще се съглася, че е трудно, защото сме свикнали да правим точно обратното. През целия си живот сме се упражнявали да вярваме на гласа в главите си. Но има и Четвърто споразумение, което е лесно. Това е споразумението, което разкрива необятни възможности: *Винаги прави най-доброто, на което си способен.* Можете да го направите. Нито повече, нито по-малко от най-доброто. Просто давайте максимума, на който сте способни. Правете. Действайте. Как бихте могли да дадете най-доброто от себе си, ако не правите нищо?

ЧЕТВЪРТТО СПОРАЗУМЕНИЕ:

Винаги прави най-доброто, на което си способен

Винаги прави най-доброто, на което си способен, е споразумение, което е по силите на всеки. Най-доброто всъщност е единственото, което правите. Не е възможно да влагате понякога 80%, а понякога 20% от своя потенциал. Вие давате винаги 100% от себе си — такова е вашето намерение — просто максимумът ви е различен във всеки конкретен момент. Никога не сте еднакви; вие сте живи и се променяте, и вашето „най-добро“ се променя заедно с вас.

Най-доброто ви представяне зависи от вашето физическо състояние — зависи от това дали сте изморени или сте свежи. Зависи и от емоционалното ви състояние. Потенциалът ви се променя с времето и ако си създадете навик да практикувате Четирите споразумения, най-доброто ви ще става все по-добро.

Четвъртото споразумение позволява на първите три да се превърнат в безусловни и ефективни рефлексии. Повторението и упражнението несъмнено ще ви направят умели, но не очаквайте, че ще можете бързо да усъвършенствате тези споразумения. Не очаквайте, че ще бъдете винаги безгрешен в словото си, че няма да приемате никога нищо лично или че няма да направите нито едно

предположение. Старите навици са прекалено силни и здраво вкоренени в ума ви. Просто давайте най-доброто от себе си.

Провалите ли се в някое от споразуменията, започнете го отново. Започнете го отново утре, а после и в другиден. Продължавайте да се упражнявате ден след ден и ще ви става все по-лесно. Когато правите най-доброто, на което сте способни, склонността ви да злоупотребявате със словото, да приемате нещата лично и да правите предположения с времето ще отслабва. Ако не спирате да работите за промяна на навиците си, тази промяна ще се случи.

В края на краищата ще настъпи момент, в който всичките четири споразумения ще се превърнат в навик. Без дори да опитвате. Ще ги изпълнявате автоматично. Без усилия. Един ден ще откриете, че управлявате живота си чрез тях. Можете ли да си го представите? Вместо да се борите с конфликти и терзания, дните ви ще протичат с лекота!

Вие сте творци и така или иначе ще създавате — ако не можете да избегнете своя сън, защо поне да не го направите красив? Имате ум, възприемате светлината, сънувате. Ако решите да не творите, ще се отегчите, а Големият съдник няма да издържи на отегчението. Ще започне да ви съди с помощта на онова, в което вярвате: „О, ти си мързелив. Трябва да направиш нещо с живота си.“ Защо тогава да не сънувате майсторски и да не се наслаждавате истински на своя сън? Щом можете да вярвате в собствената си ограниченост, защо да не можете да повярвате в красотата и силата на живота, които протичат през вас?

Животът ни дава всичко и всичко в него може да бъде приятно. Защо да не повярвате в неговата щедрост? Защо да не се научите да бъдете великодушен и мил към себе си? Ако това може да ви направи щастливи и добри към останалите, защо не? След като постоянно се трансформирате — тъй като сънят ви се променя непрекъснато, независимо от вашето желание — защо тогава да не овладеете тази трансформация и да създадете личния си Рай?

Сънят на вашия живот е изграден от хиляди малки сънища, които са динамични. Сънищата се раждат, развиват се и после умират, което означава, че се видоизменят непрекъснато. Това обаче обикновено се случва, без да го осъзнавате. Осъзнаете ли, че сънувате, ще преоткриете властта си да промените своя сън както и когато

пожелаете. Разберете ли, че притежавате силата да създавате свой личен Рай, ще поискате да промените настоящия си сън и Четирите споразумения са идеалното средство за предизвикване на тази промяна. Те ще предизвикат Тиранина, Съдника и Жертвата в съзнанието ви; ще предизвикат всички онези споразумения, които правят живота ви труден.

Ако се изправите срещу убежденията си и се запитате дали това, в което вярвате, е истина, може би ще откриете нещо доста интересно: през целия си живот сте се опитвали да бъдете достатъчно добри за някой друг и сте оставяли себе си на последно място. Пожертвали сте личната си свобода, за да живеете съобразно чуждите гледни точки. Опитвали сте се да бъдете достатъчно добри за майка си, за баща си, за учителите, за партньорите или децата си, за религията и обществото си. След като правите това в продължение на толкова много години, накрая се опитвате да бъдете достатъчно добър и за себе си, но виждате, че това просто вече не ви се удава.

Защо сега да не поставите себе си на първо място за първи път в живота си? Можете отново да се научите как да обичате и да приемате безусловно същността си. Започнете с безрезервната любов към истинското си Аз. После упражнявайте обичта към себе си още и още. Когато се обичате без ограничения, преставате да бъдете лесна плячка на външните хищници, които искат да контролират живота ви. Вече не жертвате себе си заради някого. Само ако приложите любовта към себе си на практика, ще успеете и да я овладеете.

Винаги прави най-доброто, на което си способен — това е споразумението, което ви прави виртуозен творец. Първите три споразумения са във виртуалната реалност, а четвъртото споразумение — във физическата. То е свързано с действието и повторението отново и отново, докато не станете майстор на сънищата. Когато непрекъснато извличате максимума от себе си, усъвършенствате изкуството на метаморфозата. Майсторското владение на трансформацията е второто ниво на твореца и това се вижда ясно в Четвъртото споразумение. Ако винаги правите най-доброто, на което сте способни, вие действате, трансформирате се и променяте съня на живота си.

Целта на това второ ниво е да се изправите лице в лице с онова, в което вярвате, и да го промените. Постигате го чрез промяна на споразуменията и препрограмираме на съзнанието. Резултатът, който

постигате, е свободата да живеете собствения си живот, вместо живота на своите убеждения. Когато Кодексът вече не съществува в ума ви, Тиранинът, Съдникът и Жертвата ще си отидат заедно с него.

Трансформацията ви вече се е задействала — тя винаги започва от вас. Имате ли куража да сте напълно честни със себе си и да прозрете истината за начина, по който пишете личната си история? Имате ли куража да се изправите срещу предразсъдъците и лъжите си? Имате ли куража да преразгледате всичко, което вярвате за себе си или ще докоснете прекалено много рани? Сигурно ще си кажете: „Не знам“, но все пак ще приемете предизвикателството. Сънят ви ще се промени — това вече се случва точно в този момент — и ще се отучите от всичките си лъжи.

Четири споразумения са всъщност едно обобщение на Изкуството на трансформацията, което представлява процес на отучване от това, което вече сме научили. Вие се учите чрез споразумения и се отучвате чрез тяхното прекъсване. Всеки път, когато елиминирате дадено споразумение, силата на вярата, която сте вложили в него, се връща при вас, защото вече няма нужда да пилеете енергия, за да поддържате това убеждение живо.

Започвате с прекратяването на споразумения, които са малки и изискват по-малко сила. В процеса на отучване разрушавате структурата на собственото си знание и с това освобождавате вярата си. Когато отново разполагате с нея, личната ви сила многократно се увеличава и волята ви става по-устойчива. Това ви дава властта да промените и друго споразумение, а после и следващото, и последващото. Личната ви мощ продължава да расте и откривате, че почти всичко е възможно. Скоро започвате да сключвате нови споразумения, които ви водят към щастие, радост и любов. Вдъхвате им живот и те взаимодействат с външния свят, в резултат на което целият ви сън се променя.

Когато се отучвате — а в момента правите точно това — вие се изправяте срещу всичко, в което сте вярвали. Как? Разполагате само с едно средство и това е съмнението. То е символ, разбира се, но значението му притежава огромно влияние. Чрез съмнение вие предизвиквате всяко послание, което получавате или което предавате. Предизвиквате всяко едно убеждение в своя Кодекс. После предизвиквате всички убеждения, които управляват обществото ви,

докато не разрушите магията на лъжите и предрасъдъците, контролиращи вашия свят. Както сами ще се уверите в следващата Част II, Петото споразумение ви дарява със силата на съмнението.

ЧАСТ II
СИЛАТА НА СЪМНЕНИЕТО

8. СИЛАТА СЪМНЕНИЕТО

ПЕТОТО СПОРАЗУМЕНИЕ: „БЪДИ СКЕПТИЧЕН, НО СЕ НАУЧИ ДА СЛУШАШ“

Петото споразумение е: *Бъди скептичен, но се научи да слушаш.* Бъди скептичен, защото повечето от това, което чуваме, не е вярно. Знаете, че хората говорят със символи, а символите не са истина. Символите са истина само тогава, когато се съгласяваме с тях, но не и защото такава е действителната им същност. Втората част от споразумението е: *научи се да слушаш.* Причината за това е проста: когато се научите да слушате, разбирате значението на символите, които хората използват; разбирате историята им и комуникацията се подобрява значително. Това умение би помогнало на всички хора, обитаващи тази земя, да избегнат недоразуменията и да общуват помежду си ясно.

Осъзнаете ли веднъж, че твърде малко от знанието, което ви дават символите, е истина, тогава споразумението *Бъди скептичен* добива повече смисъл. Да бъдеш скептичен е майсторско умение, защото използва силата на съмнението, за да намира истината. При всяко послание, получено от вас самите или от други творци, просто се запитайте: Това истина ли е или не е? Реалност ли е или виртуална реалност? Съмнението ви отвежда зад символите и ви прави отговорни за всяка информация, която приемате и предавате. Защо ще искате да отдавате вярата си на послания, които са лъжа? Скептицизмът ще ви възпира да се доверявате на всяко съобщение; няма да влагате силата си в символи, а когато тази сила е свободна, тя се насочва към самите вас.

Ако вяра означава да вярваме, без да се съмняваме, а съмнението означава липса на вяра, тогава да бъдете скептични означава да не вярвате. На какво? Ами, на историите, които останалите творци създават със знанието си. Вече сте наясно, че по-голямата част от нашето знание не е истина — цялата символика не е истинска — затова не вярвайте и на мен, не вярвайте на себе си, не вярвайте на когото и да било друг. Истината не се нуждае от вяра, тя просто

съществува и оцелява, независимо дали вярваме в нея или не. Лъжите имат нужда от вашата вяра. Ако не им вярвате, те няма как да надмогнат вашия скептицизъм и просто ще умрат.

Но скептицизмът може да се прояви по два начина. Единият е да се преструвате на скептични и да мислите, че сте прекалено умни, за да бъдете лесно заблудени. „Вижте колко съм интелигентен. Не вярвам на нищо.“ Това не е скептицизъм. Да бъдете скептични означава да не вярвате на това, което чувате, просто защото то не е истина, без каквато и да било друга причина. Да бъдете скептични означава да съзнавате, че цялото човечество вярва в лъжи. Вече знаете, че хората изопачават истината, защото сънуват, а сънят им е само *отражение* на реалността.

Всеки творец изопачава истината, но няма нужда да осъждате и да преценявате чуждите думи, нито пък да наричате хората лъжци. Всички ние изричаме лъжи по един или друг начин, но не защото искаме да лъжем, а заради нещата, в които вярваме. Лъжем чрез символите, които сме научили и чрез начина, по който прилагаме наученото. Осъзнаете ли този факт, Петото споразумение добива смисъл и би могло значително да промени живота ви.

Хората ще идват при вас и ще ви разказват личната си история. Ще ви споделят гледната си точка и това, което намират за истина. Но вие няма да осъждате или преценявате думите им. Ще се въздържате от критика и ще ги уважавате. Ще слушате как изразяват символите си и ще знаете, че каквото и да ви говорят, то е пречупено през техните убеждения. Знаете, че всичко, което ви казват, не е нищо друго, освен някаква лична история и го знаете, защото можете да го почувствате. Просто знаете. Разбирате кога техните думи идват от истината, разбирате го без думи, каквато е и целта.

Дали е истина или измислица, няма нужда да вярвате в нечия история. Няма нужда да си съставяте мнение за нечии думи. Няма нужда да изразявате собствено мнение. Няма нужда да се съгласявате или да не се съгласявате. Просто слушайте. Колкото по-безгрешен е човек в словото си, толкова по-ясно ще отправя своето послание. Приказките, сътворени от другите творци нямат нищо общо с Вас. Знаете, че няма нищо лично. Слушате и разбирате думите, но те не ви влияят. Вече не съдите останалите хора, защото разбирате какво правят те. Показват ви онова, което се случва в техния виртуален свят.

Сега осъзнавате, че *всички творци обитават собствения си сън и собствения си свят*. Там всичко, което те възприемат, е истина за тях, но тяхната истина не е ваша. Единствената истина за вас е случващото се във вашия свят. С това познание вече няма нужда да доказвате нищо на никого. Няма значение дали сте прав или грешите. Уважавате думите на човека срещу вас, защото те са изкуството на друг творец. Уважението е важно! Когато се научите да слушате, показвате признанието си към останалите творци, зачитате творбите им.

Всеки творец има правото да създава изкуството си по начин, по който иска. Има право да вярва в каквото си пожелае; има право да казва това, което иска да каже. Но ако вие не сте се научили да слушате, няма никога да го разберете. Изслушването е безкрайно важно за доброто общуване. Когато умеете да слушате, разбирате какво искат другите хора, а узнаете ли желанията им, от вас зависи как ще постъпите с тази информация. Можете да реагирате или да не реагирате; можете да се съгласите или не — волята е ваша.

Фактът, че някой иска нещо от вас, не означава, че трябва да му го дадете. Хората винаги ще се опитват да привлекат вниманието ви, защото чрез него те могат да пренесат информацията си към вашето съзнание. Често пъти вие просто не искате тази информация. Слушате, но не я искате; игнорирате я и сменяте посоката ѝ. Но ако все пак тази информация улови вниманието ви, тогава слушате, за да откриете дали тя не е важна за вас. После може да желаете да споделите гледната си точка, но с ясното съзнание, че това не е нищо повече от *гледна точка*. Такъв е вашият избор и ключът към него е да слушате.

Не сте ли научени да слушате, никога няма да разберете това, което споделям с вас в момента. Ще правите заключения и ще реагирате така, сякаш това е вашият сън — а той не е ваш. Когато другите творци споделят съня си с вас, помнете, че това е *техният сън*. Знаете кой е вашият сън и кой не е.

В този момент аз ви споделям моите възгледи за света. Начинът, по който аз сънувам, и моите истории са истина за мен, но същевременно знам, че те не са действителна истина, затова не ми вярвайте. Каквото и да ви казвам, то просто е едно лично мнение. Разбира се, от моя гледна точка аз споделям с вас *истината*. Давам най-доброто от себе си, на което съм способен и се старая да използвам словото си възможно най-безгрешно, за да разберете

посланието ми, но дори и да ви споделям точното копие на истината, аз съм сигурен, че ще я изопачите в мига, в който тя премине от мен към вас. Ще възприемете моята информация и ще я пресъздадете по напълно различен начин, според собствените си възгледи.

Думите ми могат да бъдат истина, могат и да не бъдат, но по тази логика и това, в което вие вярвате, може да не е истина. Аз съм само половината от посланието, вие сте другата. Аз съм отговорен за своето слово, но не съм отговорен за заключенията, които вие ще направите чрез него. Вие сте отговорен за това, което ще разберете и за това как ще постъпите с чутото, защото вие сте този, който придава значение на всяка дума, която стига до вас.

Точно в момента вие интерпретирате според личното си знание нещата, които казвам. Пренареждате символите и ги трансформирате по начин, който е в равновесие с вашата система от убеждения. Постигнете ли това равновесие, бихте могли да приемете като истина моята история или да я отхвърлите. Бихте могли също да предположите, че това, което в този момент казвате на себе си, е същото, което и аз искам да ви кажа, но не е задължително предположението ви да е вярно. Възможно е да интерпретирате погрешно посланието ми. Може да го използвате, за да ме обвините, или да обвините някой друг, да обвините себе си, да обвините религията или философията си, да се ядосате на някого и най-вече да се ядосате на себе си. Но може да използвате прочетеното, за да откриете истината, да откриете същността си, да постигнете вътрешен мир, а защо не и да промените посланието, което отправяте към себе си.

Както и да се отнесете към моите думи, то зависи от вас. Това е вашият сън и аз го уважавам. Няма нужда да ми вярвате, но ако сте се научили да слушате, ще разберете казаното от мен. В случай, че моята информация притежава смисъл за вас, имате възможност да я направите част от съня си, ако решите. Можете да вземете това, което ви върши работа и да го използвате, за да промените своя сън, а безполезното просто да игнорирате. За мен няма да има значение, но за вас ще има, защото аз правя предположението, че искате да станете подобър творец и затова предизвиквате убежденията си, но го правя с ясното съзнание, че това е само едно *предположение*.

Бъдете скептични. Не ми вярвайте, не вярвайте на никой друг, но най-вече не вярвайте на себе си. Когато казвам: Не вярвайте на себе си — усещате ли истинската ми идея? Не вярвайте на всичко, което сте научили. Да не вярвате на себе си е огромно предимство, защото повечето от това, което знаете, не е истина. Знанието ви, както и цялата ваша реалност не са нищо друго, освен символика. Но вие не сте този куп символи, които говорят в ума ви. Знаете това и то е причината да бъдете скептични и да не си вярвате.

Ако вашите убеждения ви казват: „Аз съм дебел. Аз съм грозен. Аз съм стар. Аз съм неудачник. Не съм достатъчно добър. Не съм достатъчно силен. Никога няма да успея“, тогава не си вярвайте, защото това не е истина. Тези послания са изопачени. Те са лъжа. Осъзнаете ли тяхната измама, повече няма да им вярвате. Използвайте силата на съмнението, за да предизвикате посланието, което носите към себе си. „Наистина ли е вярно, че съм грозен? Наистина ли е вярно, че не съм достатъчно добър?“ Такива послания действителни ли са или виртуални?

Разбира се, че са виртуални. Никога не биха се родили от истината, от живота. Идват от изопаченото ни знание. Истината е, че няма грозни хора. Няма „достатъчно добър“ или „достатъчно силен“. Не съществува вселенски кодекс, според който тези оценки да са верни. Подобни мнения са само споразумения, които хората доброволно приемат.

Способни ли сте да видите последствията от това, че сте си вярвали? Да си вярвате е едно от най-лошите неща, които можете да направите, защото сте повтаряли лъжи през целия си живот и доверието ви в тях вероятно прави вашия сън неприятен. Вярвате ли на всичко, което си казвате, значи имате нагласата да използвате символите, които сте научили, за да се наранявате. Сънят ви би могъл да бъде дори истински Ад, тъй като Адът е създаден от лъжите. Ако страдате, не е защото някой друг ви причинява страдание, а защото сте подвластни на Тиранина, който управлява вашето съзнание. Когато този тиранин ви се подчини; когато в ума ви вече не съществува нито Съдник, нито Жертва, тогава и страданието ви ще изчезне.

Вашият тиранин е безмилостен. Той непрекъснато ви малтретира, използвайки символите срещу вас. Подхранва емоционалната отрова, генерирана от негативните ви емоции, а те се

пораждат от осъждането и оценките, които той прави. Никой не ви съди повече от вас самите. Разбира се, опитвате се да избягате от тази критика; да избягате от вината, от отхвърлянето и наказанието, но как бихте могли да избягате от собствените си мисли? Ако не харесвате някого, имате пълната свобода да си тръгнете. Ако не харесвате себе си, къде бихте могли да избягате? Можете да се скриете от всеки друг, но не и от собствената си критика. От нея нямате спасение.

Ето защо много хора преяждат, вземат наркотици, злоупотребяват с алкохол и се пристрастяват към различни вредни навици или модели на поведение. Те опитват да направят всичко по силите си, за да избягат от собствената си история; да избягат от собственото си творение, съставено от изопачени символи в съзнанието. Някои хора изпитват толкова силна емоционална болка, че решават да отнемат живота си. Ето какво могат да направят лъжите с всекиго от нас. Гласът на знанието ни може да стане толкова изкривен и да създаде толкова много омраза към собствената ни същност, че да ни убие. И всичко това само защото вярваме на мненията, които сме чували през годините.

Представете си вашите мнения заедно с мненията на хората около вас като един огромен ураган в ума ви. Представяте ли си колко е трудно да вярвате на всичко това! Ако сте скептични, ако се дистанцирате от собствените си вярвания и ако не вярвате на никой друг, тогава никое от тези мнения не може да ви нарани или да ви отклони от пътя ви. Когато имате контрол върху собствената си символика, вие сте фокусирани и спокойни, защото тогава вашето истинско Аз, а не символите, прави изборите в живота ви. Поискате ли да кажете нещо, подреждате символи и те излизат от устата ви под ваш контрол. Вие сте творецът и аранжирате символите така, както поискате; в посоката, която искате, защото тези символи са под ваша команда. Можете да ги използвате, за да получите това, от което се нуждаете; да изразите онова, което искате или което не искате. Можете да пресъздавате мислите, чувствата и мечтите си в най-красивата проза или поезия. Но само защото използвате езика за комуникация, това не означава, че трябва му вярвате. Има ли нужда да вярвате на нещо, което вече знаете? Да говорите на себе си, когато сте сами, е напълно безполезно. Какво можете да си кажете, което вече да не знаете?

Ако вникнете в смисъла на Петото споразумение, ще разберете и причината да не вярвате на това, което виждате и което вече сте научили чрез символите на думите. Истината не идва с думите. Истината мълчи. Тя е нещо, което вие просто знаете; нещо, което можете да почувствате без думи — мълчаливо познание. Мълчаливото познание е това, с което сте разполагали, преди да вложите вярата си в символите. Когато отворите себе си за истината и се научите да слушате, тогава всички символи ще изгубят стойността си и единственото, което ще остане, е истината. Няма нищо за знаене, няма нищо за обясняване.

Това, което споделям с вас, не е лесно за разбиране и в същото време е безкрайно очевидно. Все някога ще осъзнаете, че езиците са символи, които са истински, само защото вие мислите, че са истински. Но ако ги забравите, какво ще остане? Истината. Тогава ще виждате стол и няма да знаете как да го наричате, но ще можете да седнете на него и това ще е истината. Материята е истина. Животът е истина. Светлината е истина. Любовта е истина. Човешкият сън не е истина, но това не означава непременно, че е лош. Че нещо е „лошо“ е поредната концепция, която не е вярна.

Разберете ли, че създавате цялата символика, само за да комуникирате със собствения си вид, ще откриете, че наистина символите не са нито лоши, нито добри; те не са правилни или погрешни. Вие ги правите такива чрез убежденията си. Това е силата на вашата вяра, но истината е над нея. Когато надмогнете символите, ще се намерите в идеален свят, в който всеки и всичко е съвършено. Убеждението ви във всяка дума ще е съвършено. Гневът, терзанията и лъжите ви са съвършени. Дори Адът, в който понякога живеете, е съвършен, защото навсякъде съществува само съвършенство. Представете си, че сте живели целия си живот досега, без да усвоявате лъжите на знанието си, без да страдате от доверието си в измами, предразсъдъци и чужди мнения — тогава бихте следвали живота си така, както го правят останалите живи твари; бихте запазили невинността си завинаги.

В процеса на опитомяване вие губите своята невинност, но губейки невинността си, започвате да търсите изгубеното, а това ви води към познание. Отворите ли очите си за истината, поемате пълна

отговорност за собствената си еволюция — за всеки избор, който правите в живота си.

Когато се оставяте да бъдете обучавани от съня на планетата, нямате избор — научавате толкова много лъжи! Но може би е време да се отучите от тях и да научите отново как да следвате истината, като се вслушате в сърцето си. Отучването, тоест процесът, обратен на опитомяването, е много бавен, но и много могъщ. Както казахме и преди, всеки път, когато оттеглите вярата си от даден символ, тази сила се връща към вас и това ще се случва дотогава, докато символиката престане да ви контролира.

Когато преустановите вярата си в символи, личната ви енергия се възстановява и сънят ви вече не притежава никаква сила. Тази лична енергия ви прави непобедими. Нищо не може да ви срази. Или по-скоро вие няма да можете повече да сразявате себе си, което е същото. Възродите ли силата, която преди сте затворили в символи, спирате да вярвате на всяка мисъл, която се роди в ума ви; спирате да вярвате на собствената си история. Но я слушате и тъй като я уважавате, успявате да ѝ се насладите. Също както когато ходите на кино или четете книга — вие не вярвате на историите, които се разказват, но им се наслаждавате, нали така? Щом съзрете разликата между истинската реалност и виртуалната реалност, ще знаете, че можете да се доверите на истината и че няма нужда да се доверявате на измислицата, въпреки че ще се наслаждавате и на двете. Ще се наслаждавате на това, което е и на това, което вие създавате.

Въпреки осъзнаването, че историята ви не е истинска, все пак имате възможността да сътворите най-красивата приказка и да прекарате живота си в нея. Имате възможността да създадете личния си Рай и да живеете в него. Ако можете да разбирате историите на другите хора и те да разбират вашата, тогава заедно бихте могли да създадете прекрасен сън. Но първо трябва да се отучите от много неща и затова ще ви послужи Петото споразумение.

Където и да отидете по света, ще чуete всевъзможни мнения и човешки истории. Ще се сблъскате с обаятелни разказвачи, които ще ви съветват какво да правите с живота си: „Трябва да направите това, трябва да направите онова.“ Не им вярвайте. Бъдете скептични, но се научете да слушате, след което вземете решение. Бъдете отговорни за всеки избор, който правите в живота си. Това е вашият живот; това не е

животът на друг и никой не може да се меси в него. От векове насам съществуват хора, които претендират, че са наясно с Божията воля и обикалят света, като проповядват доброта и правда, и заклеят всеки, който не влиза в „калъпа“. От векове насам има пророци, които предсказват катастрофалния край на света. Дори неотдавна имаше такива, които твърдяха, че в началото на 2000 година всички компютри ще спрат и че обществото, такова, каквото го познаваме, ще изчезне. Някои дори вярваха, че ще се завърнем към пещерните времена. Денят дойде, отпразнувахме новата година и идването на новия век и какво се случи? Нищо.

В столетията назад във времето, точно както и днес, винаги е имало ясновидци, които са предричали Апокалипсиса. Преди повече от две хиляди години един велик Учител ни е казал: „Ще има много фалшиви пророци, които ще се преструват, че говорят от името на Бога. Не вярвайте.“

Както виждате, Петото споразумение съвсем не е от вчера. Бъдете скептични, но се научете да слушате.

9. ПЪРВИЯТ СЪН НА ВНИМАНИЕТО ЖЕРТВИТЕ

Връщам се към историята за Адам и Ева в Райската градина. Адам и Ева са събирателен образ на всички нас, на цялото човечество. И Бог ни е казал, че можем да ядем всичко, което пожелаем, освен от плодовете на Дървото на Знанието. Казал ни е също, че в деня, в който се изкушим да ги вкусим, ще умрем. Ние сме се изкушили и сме умрели.

Това, разбира се, е само една библейска притча, но нейното значение е важно. Защо сме умрели, след като сме опитали плода на дървото? Защото истинското име на Дървото на Знанието е Дървото на Смъртта. Другото дърво в Райската градина е Дървото на Живота. Животът е истина, а истината просто съществува без думи или символи. Дървото на Знанието или на Смъртта е отражение на Дървото на Живота. Вече сме наясно, че познанието е изградено от символи, които не са истински. Когато сме опитали от неговия плод, тези символи са създали виртуалната реалност в ума ни, която говори с гласа на знанието и която обитаваме с пълната увереност, че е действителна. Правим го, защото сме неосъзнати.

Очевидно е, че хората са вкусили плодовете на Дървото на Смъртта. От моя гледна точка съществуват милиарди хора, които бродят мъртви по тази земя, без да знаят, че са мъртви. Да, телата им са живи, но те сънуват и не го осъзнават. Според толтеките това е Първият сън на вниманието.

Първият сън на вниманието е сънят, който създаваме, когато за първи път започнем да използваме вниманието си. Наричам го още Обичайния сън на хората или Сънят на жертвите, защото в този сън ние сме жертви на собствените си символи и на гласовете, които чуваме в ума си. Жертви на предразсъдъците и лъжите в своето знание. В Съня на жертвите, в който живеят повечето хора, ние сме изцяло завладени от религията, убежденията или идеите на обществото, в което живеем; от целия си начин на мислене.

Като деца не можем да се защитим от лъжите, които неизменно съпровождат Дървото на Знанието. Както казах и преди, родителите, училищата, религиите, изобщо цялото общество приковават нашето внимание и ни внушават собствените си мнения и убеждения. Вярваме на религията си, защото и родителите ни вярват — водят ни на църква и ние се доверяваме на всичко, което са ни казали. Те се грижат за нас, въвеждат ни в своите истории, а после тръгваме на училище, където чуваме още по-голямо изобилие на истории. И така, усвояваме историята на обществото си с всички герои, с всички войни, с цялото човешко страдание.

Възрастните ни подготвят да станем част от обществото, а без съмнение, това общество е ръководено изцяло от лъжи. Научаваме се да живеем в същия сън, в който големите хора живеят и вярата ни се вгражда в тяхната конструкция от принципи, при това тази тяхна конструкция става нормална и естествена и за нас. Разбира се, не мисля, че го правят с лоши намерения. Възрастните могат да ни научат само на това, което знаят; не могат да ни научат на нещо, което не знаят. Тяхното знание е трупано през целия им живот и представлява всичко, в което те вярват. Трябва да сте убедени, че родителите ви са направили за вас най-доброто, на което тогава са били способни. Ако не са се справили по-добре, то е защото не са знаели нищо по-добро. Със сигурност са формирали всевъзможни мнения за самите себе си, както и че другите също са имали всевъзможни мнения за себе си. Живели са в Първия сън на вниманието, в Подземния свят или в съня, който наричаме Хадес. В Ада. Те са били мъртви.

Разбира се, и всички тези символи не са реалната истина. Истината е зад тях — тя е в намерението, в тяхната същност, в тяхното значение. Религиите рисуват Ада като място, в което биваме съдени и горим в пламъци; място на вечно наказание. Е, картината на Ада всъщност описва обичайния сън на човечеството. Всъщност Адът се случва в съзнанието ни — осъждане, вина и страдания. Емоциите, породени от страха, се разгарят в нас като унищожителен пожар. Страхът е владетел на Подземния свят и управлява съня ни, изопачавайки нашето знание. Страхът създава вселена от несправедливост и емоционална болка; кошмар, в който живеят милиарди хора.

Кой е най-големият страх на света? Страхът от истината. Хората се страхуват от истината, защото са научени да вярват на безброй лъжи. Разбира се, ние се страхуваме и от лъжите, в които вярваме. Самото притежание на знание, истинско или измислено, ни кара да се чувстваме сигурни, но тогава пак страдаме, защото вярваме в знанието си, а почти всичко, което знаем, е лъжа. Знанието е просто гледна точка, но ние ѝ вярваме, а после предаваме изопаченото ѝ послание и на своите деца. Веригата продължава без прекъсване и историята на човечеството се повтаря отново и отново. Преди много време мъдри хора сравнили Съня на първото внимание с пазар, където хиляди хора говорят едновременно, но никой никого не слуша. Толтеките наричат това *митоте*, което на езика нахуатл означава „непрестанно бърборене, клюкарстване“ — замъглен ум, илюзия. В митоте ние използваме словото срещу себе си, а когато се свързваме с другите хора, го използваме и срещу тях.

Всеки човек може да бъде зъл магьосник и при контакта си с други магьосници да разпръсква навсякъде искрици черна магия. Как? Като злоупотребява със словото; като приема нещата лично; като преиначава с предположения възприятията си; като клюкарства и разпространява емоционална отрова чрез думи. Ние, хората, омагьосваме предимно тези, които обичаме, и колкото повече власт имаме над тях, толкова по-силни са заклинанията ни. Властта е средството, което човекът използва, за да контролира останалите и да ги подчинява. Можете да си спомните как като дете сте се страхували от висшестоящите. Днес виждате, че и възрастните се страхуват от тях. Словото, използвано от позицията на властта, се превръща в мощна магия, която ни застига. Защо? Защото безусловно вярваме на думите.

Ако разбираме влиянието на символите, ще успеем да осъзнаем какво ни причиняват те. Ще го забележим в поведението си, във взаимоотношенията си с другите хора, но най-вече в отношението ни към нас самите. Непрекъснато сме в състояние на обсебеност от дадена идея, убеждение или история. Понякога сме обсебени от гняв, понякога от любов. Символите се състезават за контрола над нашето внимание и се сменят постоянно, последователно се редуват във властта над истинското ни Аз. Има хиляди символи, които искат да се настанят в съзнанието ни и да го управляват. Както вече казахме, всички тези символи са живи, само защото им вярваме.

Символите говорят ли, говорят в главите ни. Никога не спират. Те са като разказвач в ума, който ни съобщава какво се случва покрай нас, сякаш не можем сами да го видим и усетим. „Сега слънцето залязва. Това е добре. Горещо ми е. Виж тези дървета там! Какво прави този човек? Чудя се, какво ли си мисли?“ Гласът на нашето знание иска да обясни всичко. Няма търпение да интерпретира всяко нещо в живота ни. Нарещда ни какво да правим, кога, къде и как да го направим. През цялото време ни припомня убежденията ни, както и онова, което мислим за себе си. Напомня ни всичко, което *не сме*. Пита ни защо не сме такива, каквито *трябва* да сме.

В Първия сън на вниманието светът, който обитаваме, прилича на риалити шоу, водено от гласа на знанието. В това шоу ние винаги сме прави, а останалите грешат — защото използваме всичко, което сме научили, за да оправдаваме убежденията си. Какво шоу само! Първокласно! Всеки негов герой е измислен от нас и каквото и да вярваме за него, то не е вярно. И никога не е било вярно. С цялото това Дърво на Познанието, разклонило се в ума ни, ние сме спрели да забелязваме истината. Обръщаме внимание единствено на знанието си, възприемаме само лъжи. По този начин нашето внимание се оказва вцепенено в адския си сън и игнорира реалността на Рая. Ето така хората са се оказали извън Райската градина.

В историята за Адам и Ева ние сме направили едно много важно споразумение със Змията, която живеела в Дървото на Знанието. Тя била ангелът, прокуден от Рая, който изопачавал реалността. Била Победителката на лъжите, докато ние — истинската невинност. Змията ни попитала: „Искате ли да сте като Бог?“. Прост въпрос, но съзирате ли уловката? Ако отговорът ни е бил: „Не, благодарим, *ние вече сме Бог*“, щели сме все още да живеем в Райската градина, но вместо това сме казали: „Да, искаме да съм *като* Бог!“. Не сме забелязали измамата, отхапали сме ябълката, погълнали сме лъжата и сме умрели.

Преди да отхапем ябълката, истината е била около нас и ние просто сме я изживявали. После сме приели лъжата в себе си, престанали сме да вярваме, че сме Бог и от този момент нататък сме започнали да се стремим към него. Повярвали сме, че трябва да строим храмове, за да го открием; че имаме нужда от място, където да му се кланяме. Жертвали сме всичко, за да го достигнем — причинявали сме си болка и сме предлагали болката си на Бог. Много скоро храмовете

се изпълнили с хиляди хора, които вярвали, че не са Бог. Естествено, по-късно сме изпитали нужда да дадем име на Бог и така се появила религията.

Създали сме бог на гръмотевиците, бог на бойната, богиня на любовта и сме ги нарекли Зевс, Марс и Афродита. Хиляди, ако не и милиони хора почитали тези богове и ги възхвалявали. Давали живота си за тях. Убивали дори собствените си деца заради тях, защото вярвали, че тези богове са истина. Но така ли е било?

Както виждате, първата лъжа, в която сме повярвали, е „Аз не съм Бог“. От тази лъжа се родила друга лъжа, после и следващата, а ние сме продължили да вярваме. Скоро имало толкова много лъжи, обгърнали и задушили същността ни, че напълно сме забравили собствената си божественост. Приписвали сме красотата и съвършенството на Бог, и сме искали да бъдем *като* него — създали сме в ума си идеалния му образ и сме започнали да го търсим без умора.

Ние, хората, сме разказвачи по природа и затова разказваме на децата си за Бог, който е съвършен; за Бог, който ни съди и наказва, ако не се държим добре. Разказваме им за Дядо Коледа, който награждава децата, които са „добри“ или иначе казано, които са по-близо до „Бог“. Тези послания са изкривени. Този Бог, който си играе със справедливостта на земята, просто не съществува. И Дядо Коледа не съществува. Цялото знание в главите ни не е истинско.

Когато сме разговаряли със Змията от Дървото на Знанието, ние всъщност сме говорили с изопаченото отражение на самите себе си. Змията от Дървото на Знанието е това, от което най-много се страхуваме. А най-много се страхуваме от собственото си отражение. Не е ли глупаво? Представете си, че гледате образа си в огледало. Изглежда като точно копие на истинската ви външност, но всъщност е пълна нейна противоположност — дясната ви ръка е лява, всичко е наопаки. Отражението винаги изкривява истината.

Докато сме малки, всички наоколо, „огледалата“ покрай нас улавят вниманието ни така, че да ги виждаме, а това, което виждаме в тях, са изопачените отражения на собствения ни образ — преиначени според моментното състояние на огледалата и според убежденията, които те използват, за да оправдаят възприятията си. Хората около нас ни казват това, което вярват, че сме. Но няма такова огледало, което да

отрази нашата истинска същност. Всички огледала са криви. Хората проектират убежденията си върху нас, а тези убеждения почти винаги са фалшиви. Сега ние можем да им вярваме или да не им вярваме, но като деца сме невинни и приемаме на доверие почти всичко. Влагаме вярата си в лъжи, вдъхваме им живот, даваме им сила и много скоро тези лъжи започват да управляват живота ни.

Историята за Победителката на лъжите е просто една хубава библейска притча — изградена от символи, които можем да разберем и да си направим изводи. Мисля, че значението ѝ е ясно. Започнем ли да вярваме в съня си, че не сме Бог, кошмарът започва. Напускаме Райската градина и се насочваме право към Подземния свят; към това, което наричаме Ад. Впускаме се в търсене на Бога и се мъчим да открием себе си, защото Дървото на Знанието живее нашия живот, докато истинската ни същност е мъртва.

Това ми напомня една друга история — за Иисус Христос, който вървял с учениците си и срещнал човек, когото поискал да привлече към вярата си. Приближил се до него и казал: „Ела и се присъедини към мен.“ Мъжът отвърнал: „Ще дойда, но баща ми тъкмо почина. Трябва да го погребва и после ще те последвам.“ Иисус му казал: „Нека мъртвите погребват мъртвеца. Ти си жив. Ела с мен.“

Ако вникнете в смисъла на тази история, ще ви е по-лесно да разберете, че когато човек не е „буден“, когато не осъзнава какво е, той всъщност е мъртъв. Вие сте истината. Вие сте животът. Вие сте любовта. Но в процеса на опитомяване външният сън — сънят на планетата — приковава вниманието ви и зарежда ума ви със своите убеждения. Постепенно се превръщате в копие на външния сън. Копирате всичко, което сте научили от всички и всичко около себе си. Копирате не само убеждения, но и поведение, което означава, че копирате не само думите на хората, но и действията им. Възприемате емоционалното им състояние и копирате дори него.

Вие не сте това, което наистина сте, защото сте обсебени от собствения си изопачен образ. Може да ви е малко трудно да го разберете, но през цялото време този, който контролира и обсебва истинското ви Аз, сте самият вие. Обсебен сте от виртуалната си същност. Тя е това, което вие *си мислите*, че сте. Тя е това, което вие *вярвате*, че сте. Виртуалното ви Аз разполага с огромна сила. Всички тези години на упражнение и повторение са ви направили виртуози в

преструването на нещо, което си въобразявате, че сте. И този изопачен ваш образ е вашият гроб, защото не вие живеете живота си. Тогава кой живее вашия живот?

Истинското ви Аз ли е това, което създава всички проблеми и страдания? Истинското ви Аз ли казва: „Животът е долина от сълзи и ние идваме тук, за да страдаме“? Истинското ви Аз ли ви съди и наказва, и позволява на другите хора да ви наказват? Истинското ви Аз ли обижда вашето тяло? Истинското ви Аз ли не се харесва? Наистина ли истинската ви същност сънува всичко това?

Не, не е тя. Вие сте мъртви и това е истината.

Какво ще ви върне към живота?

Себепознанието. Вашето осъзнаване ще е вашето възкресение, завръщането ви към живота. В християнската традиция денят на Възкресението е пробуждането на Иисус от мъртвите, доказателството за неговата божествена същност. Затова и вие сте тук сега — за да възкръснете от мъртвите и да провъзгласите собствената си божественост. Време е да напуснете света на илюзиите, да се откажете от царството на лъжите и да съживите своята истинност, своята естественост. Време е да се отучите от лъжите и да бъдете отново истинските себе си. За да го направите, трябва да се върнете към живот. Животът е истината.

Себепознанието е ключът към вашето възкресение, а овладяването на това познание е едно от майсторските умения на толтеките. В момента на своето осъзнаване вие напускате Първия сън на вниманието си и навлизате във Втория, където въставате срещу всички лъжи, които управляват ума ви. Бунтувате се и целият ви сън започва да се променя.

10. ВТОРИЯТ СЪН НА ВНИМАНИЕТО ВОИНИТЕ

Има много неща, които не ни допадат, докато се учим да сънуваме за първи път, но просто приемаме съня си такъв, какъвто е. Възможно е впоследствие да осъзнаем, че не харесваме начина, по който живеем своя живот; да осъзнаем, че живеем в сън и че не го желаем повече. В този момент ще се опитаме да използваме за втори път вниманието си, за да променим съня си, да създадем втори сън. Това е сънят, който толтеките наричат Втори сън на вниманието или Сън на воините, защото в него ние повеждаме война срещу лъжите на нашето знание.

Във Втория сън на вниманието започваме да се съмняваме: „Може би всичко, което знам, не е истина.“ Започваме да предизвикваме убежденията си, да преразглеждаме и да поставяме под въпрос всички мнения, които сме научили. Усещаме, че има същество в ума ни, което ни кара да правим неща, които не искаме да правим. Същество, което разполага с пълен контрол над нашето съзнание и което ние не харесваме. И защото не го харесваме, въставаме срещу него.

По време на тази война се опитваме да възстановим същността си — това, което наричаме цялост на душата, естествената ни завършеност. В Първия сън на вниманието истинското ни Аз няма никакъв шанс; то е жертва. Тогава не се бунтуваме, дори и не опитваме. Сега обаче не искаме повече да сме жертви и полагаме усилия да променим своя сън. Борим се за личната си свобода — свободата да бъдем това, което наистина сме; свободата да правим това, което наистина желаем. Светът на воините е свят на експеримента. Опитваме се да променим нещата, които не харесваме, и опитваме отново и отново, и отново... войната изглежда безкрайна.

В съня на воините ние воюваме, но не срещу другите хора. Тази война няма нищо общо с външния свят, тя се случва в ума ни. Това е война срещу онази част от нашето съзнание, която прави изборите вместо нас и ни въвлича в Ада. Това е война между истинската ни

същност и онова, което наричаме Тиранин, Съдник, Кодекс, Система от убеждения. Борба между идеи, мнения и убеждения. Наричам я още Война между Боговете, защото всички тези идеи воюват за господството над човешкия ум. И точно както древните богове, те също изискват жертвоприношения.

Да, жертвоприношенията на хора все още се практикуват, колкото и да не ни се вярва. Разбира се, днес имената на боговете са други. Променили сме значението на символите, които издигаме в култ. Вече не вярваме в Аполон, Зевс или Озирис, но вярваме в Справедливостта, в Свободата, в Демокрацията. Това са имената на новите богове. Отдали сме силата си на тези символи, провъзгласили сме ги за богове и жертваме живота си в тяхно име.

Човешки жертвоприношения е имало винаги и по целия свят, доказателства можем да видим навсякъде — виждаме насилие; виждаме престъпления; виждаме затвори, пълни с хора; виждаме война. Виждаме адския сън на човечеството, защото всички ние вярваме в толкова много предразсъдъци и изопачено знание. Народите започват войни и принасят в жертва младежите си, които дори не знаят за какво воюват.

Виждаме битките между банди в големите градове. Младите се жертват и се избиват взаимно в името на гордостта и на парите; в името на бога, в който вярват. Воюват за своята гордост, за контрол над своето парче земя, воюват за символа, който носят в съзнанието и върху емблемата на униформите си. Жертват себе си заради всичко това. Навсякъде — от най-окаяното гето до най-мощните нации на планетата — групи от хора се избиват помежду си, защото защитават боговете си. Богове, които дори не съществуват. Войната вилнее в техните умове, но проблемът е там, че я изнасят навън и я използват, за да сеят смърт.

Може да не вярвате в човешките жертвоприношения, но и сега има хора, които казват: „Ще се жертвам. Дайте ми оръжие и ще избия толкова хора, колкото мога, преди самият аз да умра.“ И това не е нито оценка, нито критично осъждане — това е просто факт. Няма да твърдя, че подобна жертва е погрешна. Тя просто съществува и не можем да я отречем, защото я виждаме всеки ден в различни държави по света. Не само сме нейни свидетели, но и съучастници. Когато някой греши или не спазва правилата, какво правим ние? Разпъваме го,

осъждаме го, клюкарстваме по негов адрес. Това е друга форма на човешко жертвоприношение. Да, ние имаме правила и те трябва да се спазват, макар някои от тях да са напълно неестествени. Създаваме ги, съгласяваме се да живеем според тях и ги следваме, докато вече не ни трябва, но сега ги искаме.

Хората вярват в толкова много лъжи, че дори най-дребното нещо може да се превърне в огромен демон, който да ги накара да страдат. Това нещо обикновено е някоя оценка и най-често, самооценка: „Горкият аз. Виж какво ми се случи, когато бях на девет. Виж какво ми се случи снощи.“ Добре, но каквото и да ви се е случило в миналото, то вече не съществува. Колкото и ужасно да е било, в този момент то не е истина, защото единствената истина сега е тази, в която живеете. Каквото и да се е случило в миналото ви, е било във вашата виртуална реалност. Каквото и да е било сторено на тялото ви, отдавна е излекувано. Съзнанието ви обаче ви кара да страдате постоянно и да живеете в срам години наред.

Всички носят със себе си своето минало и своята история — подобно на тежък труп, който мъкнат на гърба си. За някои бремето може и да не е толкова тежко, но за повечето хора е. Този труп не само тежи, но и разнася зловоние. Мнозина от нас го пазят и го споделят с хората, които обичат. Чрез силата на паметта си ние го поддържаме изкуствено жив и непрекъснато възкресяваме старите си преживявания. Всеки път, в който си припомним тези преживявания, ние наказваме себе си или някой друг отново и отново.

Хората са единствените животни на планетата, които понасят хиляди наказания за една и съща своя грешка и които наказват хиляди пъти другите за едно и също нещо. За каква справедливост в света можем да говорим, когато няма справедливост в собствения ни ум? Цялата Вселена се управлява от справедливост, но от истинска справедливост, а не от изопачената, която ние, творците, сме си съчинили. Истинската справедливост ни изправя пред това, което аз наричам действие-реакция. Живеем в свят на причини и следствия, в който всяко действие предизвиква реакция. Истинската справедливост е да плащаме веднъж за всяка грешка, която правим. А по колко пъти плащаме ние? Не това е справедливостта.

Да кажем например, че и до днес живеете с вината и срама от нещо, което сте сторили преди десет години. Обяснявате цялото си

страдание с „Направих ужасна грешка“ и си мислите, че изкупвате стария си грях, но всъщност страдате заради нещо, случило се точно отпреди десет секунди. Тоест, самоосъдили сте се за пореден път. И, разбира се, отново Големият Съдник е казал: „Трябва да бъдеш наказан.“ Това е простият принцип действие-реакция. Действието е вашата самокритика, реакцията е самобичуването ви под формата на вина и срам. Повтаряте това през целия си живот с надеждата, че все някога ще се почувствате оневинени, но това никога не се случва. Единственият начин да промените живота си е да промените действието, след което и реакцията ще се промени.

Сега вече разбирате ли как вие, знанието, наранявате себе си, човека? Мислите и съдите с всички онези символи, които сте научили. Създали сте история, която наранява човека, който сте, а когато той е наранен, естествената му реакция е гняв, омраза, ревност. Всяка от тези емоции го кара да страда. Нервната ни система е фабрика за емоции, а те зависят от нашите възприятия. Възприемаме собствените си оценки, собствената си система от убеждения и собствения си глас на знанието. Когато сме подвластни на Съдника, сме жертва на Кодекса, който управлява виртуалния ни свят, и чувстваме единствено страх, гняв, ревност, вина, срам. Можем ли да сътворим нещо друго при това положение? Любов? Разбира се, че не, въпреки че понякога все пак успяваме.

Словото е невидима сила, въпреки че можете да видите нейните проявления. Вашият живот се състои в изразяването на словото. Емоционалното ви състояние показва доколко сте безгрешен в словото си. Щастливи ли сте или страдате? Независимо дали се радвате на своя сън или пък той ви кара да страдате, причината за това е в начина, по който го *създавате*. Да, вашите родители, вашата религия, училищата, правителството, цялото общество са ви помагали да създадете съня си — истина е, че никога не сте разполагали с друг избор.

Но сега имате избор. Можете да сътворите Рай, а можете да създадете и Ад. Помнете, и Раят, и Адът са състояния на ума ви, съществуващи вътре във вас.

Искате да сте щастливи? Тогава бъдете щастливи и се радвайте на щастието си. Искате да страдате? Чудесно, защо пък да не се радвате на страданието си?

Ако изберете за творбата си темата Ад, ваша воля. Плачете, изпитвайте болка, създайте произведение на изкуството с болката си. Но ако сте осъзнати, няма начин да изберете това. Ще изберете Рая. А Раят ще разцъфне във вас, когато станете безгрешни в словото си.

Ако притежавате безукорно слово, как бихте могли да се осъждате посредством него? Как бихте могли да се обвинявате? Да носите срам и вина? Спрете ли да си причинявате всички тези емоции, ще се почувствате чудесно. Ще започнете да се усмихвате и усмивката ви ще бъде искрена. Няма да има нужда да играете роля. Няма да има нужда да се преструвате на нещо, което не сте. Каквато и да е вашата същност, ще бъдете точно това в този момент. Ще се приемете такива, каквито сте. Вие се харесвате, харесва ви да бъдете себе си. Вече не се наранявате и не употребявате символите срещу себе си.

Ето защо за пореден път трябва да повторя, че себепознанието е много важно. Тиранията на символите е безкрайно мощна. Във Втория сън на вниманието воините се опитват да открият как символите са ги превзели. Битката е срещу символите, срещу собственото ни творение, но не от омраза към тях. Те са истинско произведение на изкуството и правят възможно общуването между хората. Но същевременно сме им дарили собствената си сила, като в резултат сме станали безпомощни и слаби, и трябва някой да ни спаси. Нуждаем се от спасител, защото не можем да се справим сами.

Тогава се оглеждаме извън себе си и се молим: „О, Боже, спаси ме!“. Но това не зависи нито от Бог, нито от Иисус, от Буда, Мойсей, Мохамед, или от който и да било друг учител, пророк или гуру на света. Те не могат да ни спасят. Не можем да ги обвиняваме, че не го правят. Никой не е способен да ни спаси, защото никой друг не е отговорен за това, което се случва в нашия виртуален свят. Свещеникът, министърът, равинът, шаманът или гуруто не могат да променят собствения ни сън, нито пък съпрузите, децата или приятелите ни са способни да го направят. Никой друг не може да промени нашия свят, защото този свят е само наш и живее в ума ни.

Мнозина твърдят, че Иисус е умрял заради нас, за да ни спаси от греховете. Историята е чудесна, но не Иисус избира живота ни. Вместо да ни спасява, той ни е показал пътя. Имате нужда от помощ? Следвайте Истината. Прощавайте. Обичайте се един друг. Показал ни е всички средства, дал ни е познание, но ние сме решили: „Не. Не мога

да простя. Предпочитам да живея с емоционалната си отрова, с гордостта, гнева и ревността си.“ Ако се борим с хората, които обичаме, създаваме много пречки около себе си — помнете, живеем в свят от причини и следствия. Трябва най-напред да се научим да прощаваме, защото прощката е единственият начин да изчистим емоционалното си тяло от отровата му.

У всички ни съществува емоционална отрова, защото всички страдаме от емоционалните си рани. Така се случва. Нормално е да нараним тялото си, когато се порежем, или когато паднем и си счупим кост, нормално е да нараним и емоционалното си тяло, защото сме живи, защото сме заобиколени от хищници и защото самите ние сме хищници. Няма нужда да обвиняваме някого, това просто се случва. Ако обвиняваме, значи емоционалната отрова ни принуждава да го правим. Вместо да търсим вината, бихме могли да поемем отговорност за собственото си изцеление.

Ако чакате някой да дойде и да ви спаси, просто се откажете. Трябва да се спасите сами. Вие сте вашият собствен спасител. Но, разбира се, има учители, които ви помагат да опознаете себе си и да спечелите личната си война. Има творци, които могат да ви покажат как да създадете Рай с вашето изкуство.

Нека го опишем така: вие сте добър творец, но един ден идва майсторът и ви казва: „Харесвам те. Искам те за ученик. Ела. Първото и най-важно нещо за теб, за да станеш още по-изкусен, е да бъдеш безгрешен в словото си. Толкова е просто. Сам пишеш историята си и не би искал тя да е срещу теб. Второ, не приемай нищо лично, това ще ти помогне много. Повечето проблеми изчезват веднага, след като се съгласиш. Трето, не прави предположения. Не си създавай Ад, спри да вярваш в суеверия и лъжи. И четвърто, винаги давай най-доброто от себе си. Действай. Постоянството води до умение. Много е просто.“

След това вие започвате да възприемате от различна гледна точка всичко, което сте създали. Осъзнавате, че сте художник, творец на собствения си живот. Платното, боите, четките и картината, всичко е ваше. Вие сте този, който придава значение и смисъл на всяка линия върху картината на живота ви. Вие сте този, който инвестира цялата си вяра в собственото си изкуство. И тогава казвате: „Историята, която измислям, е красива, но вече не ѝ вярвам. Не вярвам на своята история, нито на която и да било друга. Виждам, че това е само изкуство“.

Чудесно. Ето това е Петото споразумение. Върнете се към здравия разум, към истината, към истинската си същност. Бъдете скептични, но се научете да слушате.

Във Втория сън на вниманието вие се нуждаете от оръжия, с които да спечелите войната и да промените света си. Споразуменията са вашите оръжия. Това са съвсем прости средства, способни да трансформират и усъвършенстват съня ви, но от вас зависи как ще ги използвате. Петте споразумения притежават силата да посеят семената на съмнението сред всички онези ограничаващи убеждения, израснали върху страх, и нараснали през живота ви.

Единственият шанс да се отучите от лъжите на вашето знание е да използвате отново вниманието си. Чрез него сте създали първия си сън и пак чрез него можете да го унищожите. Четирите споразумения ви помагат да използвате вниманието си за създаване на личен Рай, а Петото — да спечелите войната срещу тиранията на символите. Четирите споразумения са средство за личната ви трансформация, а Петото поставя нейния край. Този край е вашето ново начало, което започва с нещо прекрасно — дара на съмнението.

Съмнението, че сме Бог, ни е прокудило от Рая; сега то ще ни помогне да се върнем обратно в него. Съмнението е това, чрез което ще възстановим силата си, изразходвана във всички лъжи и предразсъдъци, в които сме вярвали. Разбира се, можем да насочим съмнението и в друга посока — можем да го насочим срещу самите нас, като се съмняваме в себе си, като се съмняваме в истината. В историята за Адам и Ева ние сме се усъмнили, че сме Бог и това съмнение е отворило врати към следващо съмнение, а после и към много други. Когато се съмняваме в истината, започваме да вярваме в лъжи. Накрая вярваме в толкова много лъжи и измами, че преставаме да виждаме действителността и изоставяме съня за Рая.

Съмнението е прекрасно наше творение, което може както да ни отведе в Ада, така и да ни изведе оттам. С други думи, то отваря вратата към властта на символите и сетне я затваря. Ако се съмняваме в себе си, ако се съмняваме в истината, тогава цялото Дърво на Знанието заедно с митологията, контролирала вниманието ни през целия ни живот, се завръщат при нас. Гласът на знанието отново ни завладява и отново започваме да изпитваме гнева, страха, ревността,

несправедливостта, които носят символите, предположенията и цялото това мислене.

Затова, вместо да се съмнявате в *себе си*, имайте си вяра. Вместо да се съмнявате в *истината*, се съмнявайте в лъжите. Бъдете скептични, но се научете да слушате. Петото споразумение отваря райските порти, а останалото зависи от вас. Това споразумение създава Рая във вас. То ви освобождава от символите, дори от името ви, и ви слива с вечността. Вие сте естествени и вярвате безусловно в същността си, защото дори най-малкото съмнение може да прекъсне пребиваването ви в безкрайността на щастието.

Когато вярвате в себе си, вие следвате всеки инстинкт, с който сте родени. Не се съмнявате в това, което сте, и възвръщате здравия си разум. Владеете цялата сила на своята автентичност, имате си доверие, имате доверие в живота. Вярвате, че всичко ще бъде наред, и дните ви стават безкрайно лесни и приятни. Съзнанието би вече не изпитва нужда да разбира всичко; не изпитва необходимост да знае. Наясно сте кога знаете нещо и кога не го знаете, без никакви съмнения. Ако не знаете, приемате незнанието си. Не си измисляте и не симулирате знание. Вие сте напълно естествени и си казвате несъмнената истина: „Харесвам го. Не го харесвам. Искам го. Не го искам.“ Няма нужда да сте нещо, което не искате. Наслаждавате се на живота си и вършите точно това, което желаете.

Ние правим живота си труден, като жертваме себе си заради някой друг. Със сигурност не сте тук, за да се жертвате заради когото и да било. Не сте тук, за да удовлетворявате нечии изисквания или мнения. Едно от големите предизвикателства, пред които се изправяте във Втория сън на вниманието, е страхът да бъдете себе си, да срещнете своето истинско Аз. Ако имате куража да приемете това предизвикателство, ще откриете, че всички причини за страха ви дори не са реални. После ще откриете, че е много по-лесно да бъдете себе си, отколкото да се преструвате на нещо друго. Целият сън на Ада ви изтощава, защото отнема енергията ви — изразходвате я, за да поддържате даден имидж, да носите социалната си маска. Изморявате се от преструвки; изморявате се от усилието да не бъдете себе си. Да сте истински е най-доброто, което можете да направите. Когато сте истински, имате свободата да вършите каквото поискате и да вярвате в каквото решите, включително в себе си.

Трудно ли ще ви бъде да се доверявате на себе си, вместо на символите? Можете да разпилеете вярата си в научни теории, в безброй религии, мнения и гледни точки, но това не е истинска вяра. Вярата във вас самите е истинската вяра. Истинската вяра е да се доверявате безусловно на себе си, защото знаете какво сте. Вие сте истината.

Усвоите ли това себепознание, войната в съзнанието ви приключва. Очевидно е, че вие сте този, който създава всички символи. Словото ви има сила, която нищо не може да спре. Вашето слово става безгрешно, защото вие имате власт над символите, вместо те да властват над вас. Чрез безупречното слово основавате всеки избор в своя живот върху истината и печелите двубоя с Тиранина. Думите са на ваше разположение, готови да служат на вашата команда, но те имат значение само в комуникацията; в директната ви връзка с някого. След като спрете да ги използвате, думите отново губят смисъла си.

В края на Втория сън на вниманието човешката форма започва да се разпада и заобикалящата ви реалност се променя. Променя се, защото вече не възприемате словото през устойчивата структура на своите убеждения. Войната приключва, защото вярата ви не е инвестирана в лъжи. Въпреки че тези лъжи продължават да съществуват, вие вече не вярвате в тях. Знаете, че истината просто съществува, без да се налага да ѝ вярвате. Не се доверявате на нищо, но виждате; и това, което виждате, е истината. Истината е точно тук; тя е уникална, тя е съвършена. Може би не по начина, по който я пресъздавате; по начина, по който използвате словото, за да клюкарствате за себе си или за други хора, но трябва ли да ви е грижа какво сънуват останалите хора? Няма никакво значение какво сънуват те. Това, което е важно, е вашето собствено преживяване — да използвате всички средства, с които разполагате и да се изправите срещу вярванията си, да видите истината, да спечелите личната си война.

Няма нужда да се състезавате с никого; няма нужда да се сравнявате с никого. Трябва просто да бъдете самите себе си — да бъдете любов, но истинска любов, а не любов, която притежава и изисква вярата ви. Не любов, която ви кара да ревнувате и да се държите собственически с другите, не любов, която ви отвежда

директно към Ада с всички негови мъчения и наказания. Не любов, която ви принуждава да се жертвате и да наранявате себе си и другите в името на любовта. Символът на любовта вече е толкова опорочен! Истинската любов е това, с което сте родени. Истинската любов е това, което сте.

Родени сте с всичко, което ви трябва, за да успеете. Ако се изправите срещу страховете си днес, утре ще започне вашият Втори сън на вниманието; ще навлезете в света на воините. Но да спечелите битката срещу страховете си днес не означава, че сте спечелили бойната. Не, войната не е свършила, тя тъкмо започва. Вие все още преценявате и съдите; все още се борите с тези проблеми. Тъкмо мислите, че те са зад гърба ви и — бум! — Тиранинът се завръща отново и отново. И се връща не само вашият; идват и чуждите тирани, като някои от тях са наистина по-жестоки от други. Но дори и да воювате по този начин от много години, поне сте се научили как да се защитавате. Като воин можете да спечелите или да загубите войната, но осъзнаете ли се, вече не сте жертва. Воювате, както правят и повечето хора, докато войната не приключи.

Във втория сън на вниманието вие полагате основите на личния си Рай. Започвате да влагате вярата си в споразумения, които поддържат живота и допринасят за радостта, щастието и свободата ви. Но това е само стъпка от вашата еволюция. Има и още. Получавате го тогава, когато задълбочите своето себепознание, защото така усъвършенствате истината. Едновременно с нея овладявате и трансформацията; ставате майстори на любовта, намерението или вярата, тъй като вече вярвате в себе си.

Резултатът от тази трансформация е създаването на трета виртуална реалност, която носи същата рамка като на първите две, но нещата, в които вярвате сега, напълно са се променили. Вече не вярвате на лъжите, които сте научили, нито на думите, които знаете. Повече не се съмнявате в преживяванията си и в своята същност.

Следващият сън, Третият сън на вниманието, приближава. Но първо трябва да спечелите войната в съзнанието си и вече разполагате с оръжията за това. Тогава защо не го направите? Действайте, но не се *опитвайте*. Ако опитвате, така ще си умрете в опити — мога да ви уверя, че милиони воини са намерили смъртта си, докато *опитват*. Малко са тези, които успяват да извоюват победа над човешкия ум.

Още във Втория сън всички ние получаваме шанс да създадем нов свят за себе си.

11. ТРЕТИЯТ СЪН НА ВНИМАНИЕТО МАЙСТОРИТЕ

Вторият сън на вниманието приключва в деня, в който нещо много важно се случи в живота ни — последното осъждане. Последният път, в който осъждаме себе си или някой друг. Мигът, в който успяваме изцяло да приемем себе си такива, каквито сме и всички останали такива, каквито са. В деня на Последния съд войната в ума ни бележи своя финал и ние навлизаме в Третия сън на вниманието. Това е краят на нашия свят, но също и неговото начало, защото напускаме съня на воините завинаги и се отправяме към Горната земя или към наричания от мен още Сън на майсторите.

Майсторите са бивши воители, които са спечелили личната си война и вече живеят в мир. Сънят на майсторите е сън на истината. Сън на уважението, изпълнен с радост и любов. Той е люлката на живота — мястото, което трябва да обитаваме всички и до което единствено себепознанието може да ни отведе.

Много религии интерпретират Последния съд като наказание за грешниците. Рисуват го като деня, в който идва Бог, осъжда ни и унищожават прегрешилите. Това просто не е вярно. Повечето мистични школи го описват по такъв начин, че човек е нетърпелив да го дочака — мъртвите напускат гробовете си или иначе казано, възкръсват. Себепознанието ни възкръсва и се събуждаме от съня на Подземния свят. Преставаме да се страхуваме да сме живи. Връщаме се към обичайното си състояние и към своята божествена същност, където чувстваме единение в любовта си към всичко, което съществува.

Възкресението е прекрасна концепция, поддържана от всички мистични религии по света. Осъзнаете ли, че почти цялото символично знание в живота ви не е истина, единственото, което ви остава, е да се радвате на самия живот и точно това е вашето Възкресение. Когато си обяснявате нещата чрез символи, вниманието ви се разпилява в много посоки едновременно. Престанете ли да им придавате значение, то отново се концентрира вътре във вас и вие възвръщате целостта си. Превръщате се в единственото живо

същество. Няма разлика между вас и която и да било звезда в небето или която и да било скала в пустинята. Всичко, което съществува, е част от живото създание на планетата. Ако изпитате истината дори за миг, цялата конструкция на вашите убеждения се срива и попадате в прекрасния сън за Рая.

Днес може да бъде ден като всички останали, но може да бъде и празник — денят на вашето Възкресение.

Денят, в който сте се завърнали към живота и сте променили целия си свят. Може да бъде денят, в който истинското ви Аз излиза от гроба на всичко, което сте мислили за себе си и отново става такова, каквото наистина е.

В Третия сън на вниманието най-накрая осъзнавате себе си, но не чрез словото. И тъй като няма думи, с които да обяснявате своята същност, вие се връщате към мира и към мястото, в което не се нуждаете от символи, за да се познавате. Именно това познание предават учителите в повечето езотерични философии на своите ученици. То е апогеят, който ще достигнете, ако превъзмогнете символите и се слееете в единство с живота и с Бог.

Според древните религии никой не знае името на Бог и това е абсолютно вярно, защото няма символ, който да опише Бог. Единственият начин да познаваме Бог е да бъдем Бог. Когато станете Бог, ще си кажете: „О, ето защо не мога да науча този символ.“ Истината е, че нямаме представа за името на този, който ни е създал. Думата „Бог“ е един символ, който обозначава нещо, което действително съществува, но аз ѝ се противопоставям, защото вече е безкрайно изопачена. Ако ще използваме символи, за да опишем Бог, ние трябва да се съгласим с тяхното значение; но тогава коя от всички ще е гледната ни точка? Съществуват милиарди гледни точки. Като творец аз правя всичко по силите си, за да обрисувам Бог с думи и това е максималното, което мога да предложа — картина на Бог *от моя* гледна точка. Каквото и да казвам, ще е само история, която е истина единствено за мен. Може да има смисъл за вас, може и да няма, но ще добиете представа не за нещо друго, а само за личната ми гледна точка.

Сънят на майсторите е труден за обяснение, защото истинското учение не идва с думи. То идва с присъствие. Ако успеете да почувствате присъствието на един майстор, ще научите много повече, отколкото от неговите думи. Думите не могат да изразят и малка част

от преживяването, но чрез вашето въображение биха могли да ви отведат до място, където да почувствате това преживяване сами. Аз имам същото намерение в момента — да разширя себепознанието ви до границата, след която вие ще можете да възприемете истинската си същност, да почувствате себе си.

Вместо да използвам думи, вероятно ще е по-добре да ви изправа лице в лице с Бог, за да успеете да го видите. Ако направя това, ще видите себе си. Вярвате или не, вие ще видите себе си, защото вие сте триумфът на Бог. Разберете ли какво движи вашето тяло, ще съзрете истинския Бог. Погледнете ръката си. Размърдайте пръсти. Силата, която движи пръстите ви, е това, което толтеките наричат *намерение* или което аз наричам *живот, безкрайност* или *Бог*.

Намерението е единствената жива енергия, която съществува; то е силата, която движи всичко. Вие не сте пръстите. Вие сте силата, която ги движи. Пръстите ви просто се подчиняват. Можете да дадете на този процес каквото обяснение поискате: „Моят мозък, моите нервни окончания...“, но ако търсите истината, ето я — силата, движеща пръстите ви, е същата, чрез която сънувате. Това е същата сила, която разтваря цветето; която създава вятъра и завихря торнадото; която поддържа звездите във Вселената и кара електроните да обикалят около атома. Вие сте тази сила, която тържествува по безкраен начин и във всички вселени.

Първото проявление на силата е светлината или енергията, което е едно и също, и светът е създаден от светлина. Учените знаят, че всичко е съставено от енергия и тъй като има само една сила, която я генерира, в този момент наука и религия се сливат и разбираме, че ние сме Бог, защото сме светлина. Това сме ние. Това е всичко — милиарди и милиарди различни проявления на светлината. Различни честоти, които, събрани отново заедно, създават светлина.

Намерението е силата зад светлината и можем да кажем, че тя е негов посланик, защото отнася посланието на живота навсякъде. Светлината притежава цялата информация, необходима за създаването на всичко, което съществува; на всяко едно проявление на живота — човеци, маймуни, кучета, дървета, всичко. Всички видове живот на планетата Земя са създадени от определен лъч или честота на светлината, която учените наричат ДНК. Една съвсем незначителна разлика в ДНК може да даде толкова различни една от друга форми на

проявление, колкото са човекът и ягуарът например, или човекът и дървото.

Светлината притежава много характеристики. Тя е жива. Тя е абсолютно интелигентна. Тя създава цялото време, тя го трансформира. Светлината е навсякъде и всичко е изпълнено със светлина, но ние не можем да я възприемем, докато не се отрази в материя. Ако изпратим обект в космоса от планетата Земя, ще го виждаме, защото той ще отразява светлина. Няма празни пространства между звездите, между галактиките, между всички вселени, което означава, че всички те са свързани.

Вие сте цяла вселена. Земята е друга вселена. Слънцето и планетите около него са трета вселена. Всички слънчеви системи заедно създават поредната вселена и така можем да продължим до безкрай, докато остане само едно живо същество, съставено от милиарди и милиарди други живи същества.

Всяко живо създание е пазено от това, която наричаме душа. Душата поддържа единството на дадена вселена и разпознава целостта на нейната форма на живот. Душата прави материята непроницаема и по този начин създава граница между различните проявления на енергия. Душата придава облик на всичко; без нейната сила не би имало разлика между вас и цветето, рибата или птицата. Душата ви е била родена в момента на вашето зачатие, заедно с информацията за всеки свой елемент — всяка молекула, клетка и всеки орган на вашата форма на живот. Душата разпознава всичко, което принадлежи на вашата вселена и отличава онова, което не е нейно.

В Третия сън на вниманието вие разбирате, че тялото ви е вселена, съставена от милиарди живи същества — атоми, молекули, клетки, тъкани, органи, системи, всички създаващи единно цяло. Умът ви се опитва да генерира гледната точка на това цяло и автоматично я приписва на този, който е зад вашите очи. Но ако се задълбочите в себепознанието, ще откриете, че всъщност всеки атом в тялото ви притежава собствена гледна точка, тъй като всеки атом е жив. Той представлява отделна вселена; миниатюрна слънчева система с планети и звезди. И общото между всички тези вселени е, че всяка от тях е жива и носи абсолютната сила на безкрайността.

Вие, тази сила, сте живи. Вие сте абсолютната сила. Вие сте истината; вие сте действителни. Всичко останало, включително всичко

онова, което *знаете* чрез символи, не е истина. То е илюзия. Светлината е не само интелигентна, тя има и памет. Създава свой собствен образ — цял свят от илюзии — и го превръща във ваше съзнание, във ваш сън. Сънищата ви не са материални, те са отражение на светлината, което съществува само в материята, наречена мозък. Мозъкът е огледало. Както казахме и преди, ако погледнете в това огледало, ще видите собственото си съзнание и собствения си сън.

Първия път, в който сте погледнали към света, вие сте възприели светлината и тя е станала вашия учител. Предавала е информация към очите ви и въпреки че не сте я разбирали, сте знаели, че сте създадени за нея — целта ви е да се слеее със светлината, тя е другата ви половина. И именно защото сте светлина, вие винаги творите, винаги се трансформирате и винаги еволюирате. Светлината прониква директно в мозъка ви и го пренарежда, за да промени вас, виртуалната ви реалност; за да ви направи по-добро свое отражение. Когато светлината предизвиква промени във вашия мозък, той модифицира фабриката на Бог — ДНК — за следващото човешко същество, на което бихте дали живот.

И точно както тялото ви има много различни органи — мозък, сърце, дробове, стомах, кожа — чиято съвкупност сте вие, вашата цялост, така и всеки отделен орган в тялото ви е съвкупност от множество по-малки клетки. Знаят ли тези клетки, че заедно представляват едно живо същество, тоест вас? Знаем ли ние, хората, че всички заедно представляваме едно-единствено създание, а именно човечеството?

Вие сте заобиколени от милиарди хора. Точно като вас, те са програмирани да бъдат хора. Мъже или жени, вие ги разпознавате и знаете, че са хора. Знаете го. Но вероятно това, което не знаете, е че всички ние, хората, сме *орган* на красивата планета Земя. Планетата Земя е жива и цялото човечество функционира като неин орган. Неин орган са и горите, и атмосферата. Всеки земен вид е жизненоважна част от организма на Земята и всички те заедно функционират, за да поддържат неговото равновесие; да поддържат метаболизма на планетата.

Човечеството е цялостно живо същество и това отдавна не е просто теория. Ние, хората, живеем заедно. Имаме еднакъв вид тела, имаме еднакъв вид съзнание, изпитваме еднакъв вид потребности.

Създаваме символи, за да се разбираме помежду си. Мъже или жени, жертви, воители или майстори, ние, всички, сме еднакви. Никой човек не е по-добър или по-лош от другия. Никой човек не е по-добър или по-лош от нещо, което съществува във Вселената. В най-дълбокия смисъл на живота ни няма никаква разлика между човек и куче; между човек и бълха, муха или цвете. Ние сме едно и също. Идваме от едно място и няма никакво значение каква е историята ни. Няма значение дали сме християни, будисти, мюсюлмани или хиндуисти. Идваме от едно и също място и се връщаме отново в него.

Безкрайността създава всичко, което съществува и когато неговият земен цикъл приключи, всичко се връща към безкрайността. Разбира се, тялото умира, защото е смъртно, но вие — Силата — сте безсмъртни. В тази сила, която населява ума, единственото смъртно нещо са лъжите. Древните египтяни са казвали: „Ако, когато умираш, сърцето ти е по-леко от перо, значи ще отидеш в Рая. Ако то е по-тежко от перо, няма да зърнеш Рая.“

Лъжите не могат да се върнат в Силата, но истината може, защото е нейно отражение, защото отразява безкрайното. И сега идва въпросът: колко тежки са лъжите ви? Носи ли сърцето ви бремето на гняв, страх, вина и съжаление?

В Третия сън на вниманието истината вече е унищожила всички лъжи и единственото, което е оцеляло, е истината — истинското ви Аз. Вие сте Силата. Вие сте животът, който е действителност, и от тази гледна точка сънят ви се превръща в Рай. Превръща се в произведение на изкуството, в едно красиво творение на любовта. Това ви отвежда към третото от майсторските умения на толтеките: майсторството на любовта или още майсторство на намерението и вярата. Аз предпочитам да го наричам майсторство на вярата, защото да повярвате в себе си и да осъзнаете своята сила — силата на намерението, на живота, на вярата, силата на любовта — е истинско умение. Всичко това е част от една и съща сила, разбира се. От абсолютната сила.

В момента, в който овладеете вярата в себе си, ще обгърнете живота си в любов, защото вие сте любовта и това е прекрасно. В този момент ще приемете напълно тялото си, емоциите си, своята история. Ще уважавате не само себе си, но и всички останали творци, защото те са ваши братя и сестри. Ще уважавате цялото сътворение. Ще се

обичате безусловно и няма да се страхувате да казвате „Обичам те“ на другите хора. Когато овладеете вярата и заживеете в любов, ще я видите отразена във всеки второстепенен герой на вашата история, когото ще обичате безусловно, така както обичате себе си.

Това променя взаимоотношенията ви с останалите. Прави ви надперсонални. Вие вече не се нуждаете от причини, за да обичате или за да не обичате някого; вие дори не избирате съзнателно любовта, защото тя е вашата природа. Тя извира от вас така, сякаш е слънчева светлина. Цялата ви същност блика от вас такава, каквата е, абсолютно спонтанна. И любовта ви няма нищо общо с думи в ума ви. Няма истории. Има само преживяването, което наричаме единение — вибрацията, честотата на любовта. Това е състоянието, в което сте били, преди да се научите да говорите. Превъзмогнали сте всепоглъщащия Ад на Първия сън на вниманието и сте преминали към по-добър сън — Втория сън на вниманието — докато не сте засънували и Третия, в който сте разбрали, че всичко, което виждате, всичко, което сънувате, е само виртуална реалност, изградена от светлина.

В продължение на хиляди години хората са знаели, че съществуват три свята, които са вътре в човека. Почти всяка философия или митология говори за три нива, независимо, че ги нарича с различни имена и използва различни символи, за да ги опише. Както вече видяхме, в традицията на толтеките трите свята са познати като Първи, Втори и Трети сън на вниманието. В Гърция и Египет те се наричат Подземен свят, Свят и Горна земя, а при християните — Ад, Чистилице и Рай.

Концепцията за света, която имаме днес, в много отношения е различна от тази на хората преди хиляди години. За тях светът не е бил планета; той е бил онова, което знаят и което могат да възприемат. Ето защо казваме, че всяко съзнание е вселена — защото всеки от нас сътворява света в ума си и обитава този свят. Повечето хора живеят в Първия сън на вниманието, в Подземния свят. Друга голяма част от човечеството живее във Втория сън на вниманието или света на воините и поради тази причина успява да се движи в правилната посока и да еволюира.

Традиционно вярваме, че Горната земя е символ на доброто, а Подземният свят — на страха и злото. Това не е вярно. Трите свята

съществуват едновременно у всеки човек. Носим в себе си Подземния свят така, както носим и Горната земя. Подземният свят представлява цяла една безкрайност, а Горната земя — друга безкрайност. Двете безкрайности се съчетават в реалността, в която ние живеем. Пътят към Подземния свят е определен избор, пътят към Горната земя — също.

В съня на майсторите осъзнаваме, че нашата сила е *изборът*. Контролираме целия си сън, като правим избори. Всеки избор предизвиква последствия и майсторът на сънищата знае това. Дадено решение може да отвори много врати и да затвори други. Да *не* вземем определено решение също е избор. Чрез избора бихме могли да усъвършенстваме изкуството на съня и да създадем най-прекрасния живот за себе си.

Всеки има способността да бъде велик творец на сънища, но майсторството идва тогава, когато добием пълен контрол над съня си, което означава пълен контрол над собственото ни внимание. С овладяване на вниманието ние всъщност овладяваме намерението или иначе казано, притежаваме абсолютна власт над своя избор. Сънят на нашия живот се насочва натам, накъдето поискаме.

В обичайния сън на човечеството системата от убеждения управлява вниманието. Личната сила и Волята ни са толкова слаби, че всеки може да ги прикове и по този начин да ни внуши мнения и идеи. Волята, или намерението е тази сила, която движи всичко съществуващо и променя посоката му. Волята фиксира нашето внимание и го насочва. Ако имаме достатъчно сила, за да използваме волята си, значи управляваме и вниманието си. Едва тогава бихме могли да извоюваме контрола над своите убеждения и да спечелим войната за властта над съня си.

В Третия сън на вниманието ние не фокусираме вниманието си върху живота. Ние сме животът, ние сме силата, ние сме намерението и това намерение контролира вниманието. Третият сън на вниманието е сънят на чистото намерение. Осъзнаваме, че сме животът — не само като концепция, но и като действие, като цялостно познание. Вече виждаме през очите на истината, а това е един съвсем различен поглед.

Първия път, в който сте се учили как да сънувате, системата ви от убеждения е създала милиони малки бариери пред истината. Със срутването на този монолит от предразсъдъци вие вдигате бариерите и

вече не сте ограничени от гледната си точка. Съществуват много гледни точки, които възприемате едновременно. Възприемате се не само като човешко същество, но и като сила. Възприемате се и като сила, и като нейно проявление. Знаете, че сте светлина; че сте просто образ в светлината и използвате своето внимание, за да наблюдавате съня си от гледна точка на тази светлина. Всичко извън вас вече не е отделно от вас. Чувствате пълното си присъствие навсякъде. Чувствате се като единственото живо създание на света и не само го чувствате — вие го знаете. Както казах и по-рано, вие разбирате какво сте, но без думи. Не се нуждаете от символи. Ако използвате символи, за да разберете същността си, възможно е да се изгубите сред тях, докато опитвате.

Наричате себе си „човек“ и вероятно се идентифицирате с този символ, но в Китай вие не сте „човек“ — там думата-символ е друга, в Испания не сте „човек“, в Германия не сте „човек“. „Човек“ е просто един символ и какво е неговото значение? Бихте могли да напишете цяла книга, да използвате хиляди символи, с които да обясните значението на „човек“, но всичко написано от вас отново ще е само символика. Да разчитате на символите, за да разберете същността си, би било безсмислица. По този начин каквото и да повярвате, че сте, никога няма да е вярно, защото символите не са истина.

Ако кажете на една котка: „Ей, ти, куче!“, със сигурност няма да я заинтригувате; тя няма да ви отговори. Но ако кажете на човек: „Ей, ти, куче!“, той ще ви отвърне: „Аз не съм куче“. Някои хора ще се обидят, други може да се засмеят; за едни подобно обръщение би било обидно, а за други — смешно, защото всички ние притежаваме различни гледни точки. Изпитват ли необходимост животните да знаят символа, с който са обозначени? Не, те не го знаят и това за тях няма значение. Те просто са. Те нямат нужда от символи, с които да обясняват съществуването си.

Ако някой ме попита какво съм, мога да кажа: „Аз съм човешко същество. Аз съм мъж. Аз съм създаден от енергия. Аз съм съставен от материя. Аз съм баща, аз съм лекар“. Мога да използвам всякакви символи, за да се идентифицирам, да оправдая същността си и да разбера себе си. Но символите наистина не значат нищо. Истината е, че аз не знам какво съм. Единственото, което знам е, че аз съм. Аз съм жив и вие можете да ме докоснете. Аз сънувам и осъзнавам, че

сънувам. Само това е важно, другото е измислица. Символите никога няма да ми кажат какво съм и откъде идвам, което така или иначе не е от значение — откъдето съм дошъл, там и ще се върна. Един от любимите ми анимационни герои е Попай Моряка, който казва: „Аз съм, каквото съм и това е всичко, което съм“. Това е мъдрост. Това е пълното приемане, което означава уважение към собствената ми същност, защото *аз съм* е истина. Може би това, което казвам, не е вярно, но *аз съм* е вярно, същото се отнася и за вас.

Вие сте живи и съществувате — това е вярно, но какво сте? Истината е, че не знаете. Знаете само онова, което *вярвате*, че сте. Знаете онова, което сте *научили*, че сте и което ви е *казано*, че сте. Знаете онова, което се *преструвате*, че сте и което искате да бъде *видяно* у вас от другите хора. Възможно е да му вярвате, но наистина ли сте това, което казвате? Не мисля. Каквото и да говорите за себе си, то е просто символика, напълно изопачена от убежденията ви.

Когато най-накрая успеете да погледнете себе си без цялото знание, което сте акумулирали, резултатът ще е: *аз съм*. Аз съм, каквото съм и вие сте, каквото сте — пълното приемане на това, което представлявате, ще промени вашите представи. Успеете ли да се съгласите изцяло със своята същност, вече ще сте готови за радостта от живота. Ще приключи осъждането, ще приключи вината; няма да има повече срам, нито съжаление.

След като изоставите символите, ще остане само истината, чиста и обикновена. Няма да има нужда да знаете *какво* сте и ще ви споходи необикновено прозрение — вече не се налага да се преструвате на нещо, което не сте! Вече можете да сте напълно естествени и да носите послание, което да съдържа истинското ви Аз. Това послание е вашето присъствие. Същото присъствие, което можете да почувствате, когато се роди първото ви дете и го вземете в ръце. Усещате присъствието на божественото, без да разбирате каквото и да било, без думи.

Всяко новородено е такова присъствие. Това е Бог, това е безкрайността; ангелско превъплъщение. Превъплъщение, на което сме програмирани да реагираме — няма нужда бебето да произнася нито дума — присъствието му казва всичко необходимо и пробужда инстинкта ни да даваме и да закриляме. Ако става дума за нашето дете, усещаме този първичен порив още по-силно, а присъствието е наистина невероятно. То отключва щедростта ни и започваме да

даряваме детето си, без да очакваме каквото и да било в замяна. До определен бъдещ момент, в който детето е вече пораснало и изглежда така, сякаш е изгубило силата на своето присъствие.

Когато сте се родили, самото ви присъствие е било достатъчно, за да пробуди инстинкта на хората около вас да ви обграждат с внимание, да ви закрилят и да се опитват да удовлетворяват вашите нужди. Все още притежавате това присъствие, но то е било потискано дълго време. И очаква свободата си. За да го почувствате истински, трябва да се осъзнаете. Трябва да погледнете на цялото си творение от съвсем друг ъгъл — от място, където всичко е просто. Без себепознание светът ще ви изглежда лишен от логика, завладява ви страх и навлизате в мъглата на *митоте*.

Петото споразумение е важна част от съживяването на вашата същност, защото активира енергията на съмнението и разваля магиите, под чието въздействие сте били. Това е наистина много силно намерение от ваша страна — да използвате личната си магия, за да възродите присъствието, което сте изгубили отдавна. Ако вниманието ви не е изцяло погълнато от вашата собствена история, ще успеете да видите кое е истинско, просто ще го почувствате. Когато не сте обсебени от символиката, възстановявате онова свое присъствие, с което сте се родили, и хората около вас започват да го усещат и да реагират. Давате им единственото, което притежавате — себе си, присъствието си. Всичко това предизвиква огромна промяна, но е възможно само тогава, когато сте напълно естествени.

Представете си, че отново сте малко дете. Върнете се във времето, в което не сте разбирали значението на нито един символ и все още не сте били погълнати от знанието. С това присъствие тогава, вие сте били точно като цвете, като вятър, като океан, като слънце, като светлина. Просто като себе си. Няма нищо за доказване, няма нищо за вярване. Дошли сте, за да *бъдете*, без причина. Няма друга мисия, освен да се радвате на живота и да бъдете щастливи. Единственото, което ви трябва, е да бъдете себе си. Бъдете естествени. Присъствайте. Бъдете щастие. Бъдете любов. Бъдете радост. Бъдете себе си, това е главното. Това е мъдростта.

Тези, които отхвърлят мъдростта, *търсят* съвършенството; *търсят* Бог. Те *търсят* Рая, опитват се да го намерят. Няма нищо за *търсене*. Всичко вече е тук. Всичко е вътре във вас. Няма нужда да

търсите Рая — вие сте Рай точно в този момент. Няма нужда да търсите щастие — вие сте Щастието, който и да сте. Няма нужда да търсите истина — вие сте Истината. Не търсете съвършенство. То е илюзия. Не търсете себе си, защото всъщност никога не сте се напускали. Не търсете Бог, защото Бог никога не ви е напуснал. Бог винаги е с вас и вие сте винаги със себе си. Ако не виждате, че Бог е навсякъде, то е заради вниманието ви, приковано във всички онези други богове, в които наистина вярвате.

Присъствието на безкрайността е навсякъде, но ако вие сте потънали в мрак, няма да виждате къде сте. Няма да виждате, защото съзирате само собственото си знание. Творите в рамките на съня, който сте научили, и когато знанието не може да обясни нещата в живота ви, се чувствате застрашени. Знаете само това, което искате да знаете и всичко, което заплашва вашето знание, ви кара да се усещате несигурни. Моментът на промяната във вас ще дойде тогава, когато осъзнаете, че знанието не е нищо друго, освен описание на сън.

Вие сте непознаваеми. Вие сте тук, за да бъдете в този сън, в този момент. Съществуването няма нищо общо със знанието. Няма нищо общо с разбирането. Няма нужда да разбирате, нито да учите. Вие сте тук, за да се отучите и един ден да установите, че вече не знаете нищо. Досега сте знаели само това, в което сте вярвали и което сте научили, но откривате, че то не е било истина. Сократ, един от най-великите философи на всички времена, е успял да осъзнае и да каже: „Колкото до мен, всичко, което знам, е, че нищо не знам.“

12. ДА СТАНЕШ ПРОРОК НОВА ГЛЕДНА ТОЧКА

Преди хиляди години един велик учител ни е оставил думите си: „И ще познаете истината и истината ще ви направи свободни“^[1].

Ето, сега знаете, че истината е това, което сте. Следващата стъпка е да я видите — да видите себе си. Само тогава ще бъдете свободни. Свободни от какво? Свободни от изопачените образи в ума ви; свободни от емоционалните терзания, предизвикани от вярата ви в лъжи. Когато истината ви освободи, всички онези символи, които сте научили, вече няма да управляват света ви. Няма да има значение дали сте прави или грешите, дали сте добри или лоши. Няма значение дали сте млади или стари, дали сте грозни или красиви. Всичко това е вече зад вас. То е само символика.

Ще осъзнаете свободата си в мига, в който спрете да бъдете това, което се преструвате, че сте. Тази свобода е всепоглъщаща. Това е свободата да бъдете истинските вие и е най-големият дар, който можете да си дадете.

Представете си живот без страх и без осъждане, без обвинения, вина и срам. Представете си какво е да живеете, без да се опитвате да удовлетворявате чуждите гледни точки. Представете си колко различен би бил този живот, ако е изпълнен с благодарност, любов, лоялност и справедливост, излъчвани от вас самите. Само си представете съюза между вас и вашето тяло, ако сте напълно лоялни и благодарни към него, ако го приемате честно. Представете си да бъдете себе си и да не се опитвате да убеждавате никого в нищо. Представете си, че сте щастливи само защото сте себе си и където и да отивате, Раят идва с вас, защото вие сте Раят. Представете си, че живеете с такава свобода. Да, истината ще ви направи свободни, но първо трябва да я видите.

Искам от вас само да видите дали личната ви история е истина или не. Само да видите, без да съдите, защото каквото и да сте създали, то е съвършено. Вижте заобикалящата ви среда, рамката на съня си, всичко около вас. Вижте убежденията си и начина, по който те са отразени в историята на живота ви. Вижте накъде вашето внимание

насочва целия ви сън. Не искам от вас да мислите. Искам само да видите, а виждането не е мислене. Истина ли е това, което виждате?

Ако не е истина, вече знаете, че няма нужда да вярвате. Вместо да вярвате, научете се да *виждате*. Повярвате ли в нещо, вие незабавно го изопачавате според знанието си. Но ако забравите наученото и се издигнете над символите, в определен момент от живота си ще се превърнете в *пророк*. Пророкът е сънуващ, който владее сънищата и който се е научил да *вижда*. Мечтател, творец, посланик, пророк — има много думи, с които можете да бъдете описани. Предпочитам да ви наричам „творец“, защото сътвореното от вас е произведение на изкуството.

Сега е вашият шанс да видите творбата си — да вникнете в същността ѝ, да се вгледате в истината. Но първо трябва да забравите всичко, което не е вярно; всичко, което представлява само суеверия и лъжи. Ако искате да поканите истината, трябва да сте готови да откриете, че историята ви, както и да я разказвате, е измислица. Вече знаете, че вашата история не е истинска. Просто имате нужда от кураж, за да изоставите всичко, което не сте; да изоставите миналото и да се дистанцирате от историята си, защото това не сте вие. В момента, в който спрете да вярвате на всичките лъжи, които сте си казали, ще се уверите, че истината, колкото и да е болезнена, е милиони пъти по-добра от измамните убеждения. Във всеки разказ, филм или истинска житейска драма ключовият момент е моментът на истината. Преди него напрежението в историята непрекъснато ескалира, докато истината не залее всичко като приливна вълна и не унищожи лъжите. Невярното не може да оцелее в присъствието на истината и умира. Напрежението приключва. Мирът се възцарява с истината и ние изпитваме облекчение, че драмата свършва.

Разбира се, когато тази истина залива нашата собствена история, убежденията ни се чувстват застрашени. Страхът ни стяга в прегръдката си и проплакваме: „Помощ! Целият ми живот и всичко, в което съм вярвал, се срива! Какво ще правя без всички мои лъжи? Ако не вярвам повече в нищо, ако повече не клюкарствам, какво ще имам за казване?“. Именно! Това се опитвам да ви обясня.

Хората ме питат: „Ако не вярвам вече в символите и ако отнема вярата си от всяка една дума, как тогава ще общувам с останалите? Как ще оцелея в живота си без основата на моето знание?“. Както виждате,

силата на съмнението вече функционира в съзнанието на тези хора, мощна от преди.

Ако си спомните времето, в което все още не сте били научени да говорите и сте били точно като всички останали животни, ще видите, че сте умеели да комуникирате без думи. Без да използвате интелекта си, без да използвате думи, искам сега да си спомните своята предишна същност; да се завърнете към автентичното Аз, което сте притежавали, преди да овладеете речта си, и да преживеете истината. Искам да проникнете право в сърцето си и да потърсите истината без думи, искам да намерите естествената си същност и да я изведете наяве с цялата сила, на която сте способни.

Апогеят на вашето пътуване назад към самите себе си е мигът, в който най-накрая ще се възприемете през очите на истината. Успеете ли да съгледате истинското си Аз, ще се влюбите в него. Ще усетите величието на своето присъствие, ще видите колко сте прекрасни и красиви. Ще намерите съвършенството в себе си и това ще премахне всяко едно съмнение, което някой някога ви е внушил. Ще видите, че вие сте светлината, че вие сте живот и ще приемете собствената си божественост. Ще се превърнете в по-добро отражение на действителността.

Тук сте, за да се радвате на живота, а не за да страдате заради проблемите си или заради личната си значимост. Това не сте вие, това не принадлежи на вашето присъствие. Вие сте тук, за да сънувате, за да творите, за да бъдете пророк. Но не можете да сте пророк, ако имате очи само за собствената си история, за собствените си рани и за собственото си преживяване на жертва. Докато сте фокусирани върху всичко онова, което майка ви, баща ви, партньорът ви или който и да било друг второстепенен герой във вашата история са ви сторили преди двадесет или четиридесет години, няма да виждате истината. Докато сте погълнати от тези терзания, да говорите на себе си е като да говорите на стена. Долавяте ли предупредителните сигнали?

Преди да станете пророк, вие сте далеч от чистотата на живота, много далеч. Вярвате, че знаете всичко. Имате толкова много велики мнения и се опитвате да ги внушите на останалите. Превърнете ли се в пророк, нещата се променят. Виждате как се преструват другите хора; виждате какво изразяват и какво вярват, че са. Знаете, че това не е истината и че те само симулират. Какво симулират? Не знаете точно;

нямате способността да четете мислите на всички онези второстепенни герои, които включвате в собствената си история. Трудно разбирате дори собствената си симулация. Но това, което можете да прозрете зад целия фалш, е истинският човек. И как бихте могли да не обичате истинският човек? Той идва от безкрайността, също като вас. Истинският човек няма нищо общо със символите, които говорят с гласа на неговото знание; истинският човек няма нищо общо с приказките.

Когато станете пророк, вече притежавате способността да виждате зад историите. Разбирате останалите хора независимо, че те не разбират себе си. Няма начин да разберат и вас, но и не им се налага. Повечето хора не притежават вашето познание. Не знаят защо са в състоянието, в което са. Няма идея, те просто оцеляват. Без да имат нужда да вярват на някого, постоянно го правят. Не изпитват доверие към самите себе си и нямат представа колко са велики. Виждат само знанието си, което ги обгръща като стена от мъгла. Представете си, че сте единственият трезвен човек наред с тълпа от хиляди хора, които са напълно опиянени. Бихте ли водили дискусия с тях? Бихте ли им вярвали? Знаете, че каквото и да говорят, не е истина. И го знаете, защото доскоро също сте били пияни — доскоро всичко, което сте говорили, също не е било истина.

Чрез познанието си вие разбирате как са били подготвени тези умове, за да станат това, което са. Но вашата осъзнатост не означава, че сте по-добри от другите. Осъзнатостта не ви прави висшестоящи, нито по-интелигентни. Носите познанието си, но сте скромни. Вие просто не се интересувате. Това обаче може да се прояви в два аспекта: единият начин да не се интересувате е от позицията на Жертвата в Първия сън на вниманието, в който „Не ме интересува“ е обикновена лъжа, защото жертвите не само се интересуват, но и лесно се обиждат и нараняват. Те страдат от емоционалните си рани, пълни с отрова и като защитен механизъм казват: „О, не ме интересува“. Разбира се, че ги интересува и разбира се, че вие няма да им повярвате.

Когато сте пророк, хората стават изключително предвидими за вас. Долавяте, че всички, които се намират в Първия сън на вниманието, са обсебени от главния герой на своята история. Това е тяхната гледна точка — единствената им гледна точка. Перспективата им към света е много ограничена и е такава, защото убежденията им са

огледало, което отразява само онова, в което вярват и което очевидно не е истината. Тези хора проектират възгледите си върху вас и вие ги изслушвате, но не приемате лично думите им, защото не правите предположение, че са действителни. Знаете, че мненията им изобразяват онова, които те мислят за себе си и го знаете, тъй като преди сте правили същото.

Станете ли пророк, вие сте наясно с всичко, което другите творци правят със себе си, но гледната ви точка е абсолютно безпристрастна. Процесът на отучване ви е отвел до място във вашата история, което вече не включва нито Съдник, нито Жертва. Това е просто приказка и макар да разбирате, че е ваше творение, изпитвате усещането, че се случва с някой друг. Виждате всички истории, виждате всички символи; виждате как хората си играят с тях, но тази игра не ви влияе. Не ви обижда, защото сте напълно имунизирани. Виждате лицата, обичате ги, но също така и осъзнавате кое не принадлежи на личния ви сън — това е личният сън на другите творци, който не е ваш, но вие го уважавате.

Уважение е красива дума — един от най-важните символи, който можем да осмислим. Представете си, че никога преди не сте го чували и сега трябва да постигнем взаимно съгласие по отношение на неговото значение — знаете, че без това споразумение между хората символиката е безполезна. Уважението, както повечето символи, се поражда първо в нас и тогава се насочва към всички и всичко около нас. Ако не уважаваме себе си, как бихме могли да уважаваме нещо или някой друг?

Да уважаваме себе си означава да се приемате такъв, какъвто сте. Когато уважаваме другите, вие ги приемате такива, каквито са. Когато уважаваме всичко в природата — животните, океаните, атмосферата, земята — вие приемате цялото това творение такова, каквото е. Светът е бил създаден дълго преди появата ни в него. Не е бил наш изборът да създаваме едно и да не създаваме друго. Всичко вече е било сътворено и ние му отдаваме своето уважение. Мислим си, че бихме се справили със сътворението по-добре... дали е възможно? Може би, но аз не съм сигурен. Уважение е пълното приемане на съществуващото такова, каквото е, а не такова, каквото ние искаме да е. Това е значението на думата „уважение“.

Приемете ли себе си такъв, какъвто сте, преставате да се осъждате. Приемете ли всички останали такива, каквито са, преставате да ги осъждате. И после в света ви се случва нещо невероятно: намирате покой. Не сте в конфликт със себе си, не воювате и с никой друг. Всички противоречия между хората се дължат на липсата на уважение. Всяка война започва заради липса на уважение към начина на живот на други творци. Вместо да се уважават техните права, някой се опитва да им внуши собствените си убеждения. Вместо да има мир, има война.

Уважението е като граница. То върви ръка за ръка с онова, което наричаме права. Притежаваме правата си така, както ги притежава и всичко останало във Вселената. Живеем в свят, който се споделя от милиарди живи същества и само уважението може да поддържа мира и хармоничното ни съжителство.

Във втория сън на вниманието полагаме началото на Рая в живота си, а с навлизането ни в Третия сън, нашият живот вече е Рай. Това е царството, чиито владетели сме ние самите. Аз имам своето царство и то е Рай, но не е било такава винаги. Превърнало се е в Рай тогава, когато съм престанал да осъждам себе си или другите; в момента, в който съм решил, че уважавам напълно собственото си владение и съм се научил да уважавам чуждите владения.

Петото споразумение засяга и уважението, защото аз уважавам другите творци, като слушам историите им. Вместо да им помагам да ги пишат, аз им позволявам да ги създават сами.

Никога няма да бъда този, който пише историята ви вместо вас, както и никога няма да позволя някой друг да пише моята. Аз уважавам съзнанието ви, съня ви, вашето творение. Уважавам всичко, в което вярвате. Уважавам ви и затова не ви казвам как да живеете живота си; как да се обличате, как да вървите и изобщо как да постъпвате в собственото си царство. В мига, в който се опитам да контролирам вашето владение, аз вече не ви уважавам и ви обявявам война за властта над вас самите. Ако се опитам да ви управлявам, чрез това свое намерение аз губя свободата си. Разбирате, че моята свобода е в моето умение да ви оставя да бъдете себе си и това, което искате да сте. Не е моя работа да променям виртуалната ви реалност. Моята работа е да променям себе си.

Вие сте царят или царицата в своето царство, то е ваше творение. Това е мястото, в което живеете и то изцяло ви принадлежи. Сънувате своето царство и можете да сте безкрайно щастливи в него. Как? Първо, трябва да уважавате собственото си владение, иначе много скоро то ще се превърне в Ад, ще престане да е Рай. Второ, не бива да позволявате на никого да проявява неуважение към собствеността ви. Който не я уважава, да я напусне. Това е вашето царство, вашият живот. Имате право да живеете своя живот по свой начин и няма грешен начин да правите това. Грешният начин е просто една от осъдителните измамни концепции, които ние създаваме.

След като спечелите личната си война, вие вече не осъждате никого и нищо, а оценките на хората за вас не ви засягат. Разбира се, правите грешки като всеки друг, но в ума ви тържествува съвършена справедливост. Плащате само по веднъж за всяка грешка и тъй като сте великодушни към себе си, тъй като се обичате, това плащане е почтено.

Думите, които споделям с вас, може би ще имат някакво значение за гласа, който чувате в съзнанието си. Може би той ще започне да сънува с тази нова информация и ще реши да спре да бъде тиранин; ще спре да ви съди и наказва. Денят на Последния съд може би е съвсем близо. Зависи от вас. От вас зависи да убедите тиранина си да спре да ви съди, а после всичко във вашия свят незабавно ще се промени.

Представете си, че вместо противник, този тиранин е ваш верен другар — защо не? Вместо да превръща живота ви в терзание, ви помага да запазите мира. Когато направите тиранина свой приятел, той никога повече няма да се обърне срещу вас и никога повече няма да ви саботира. Ще улеснява всичко, което поискате да създадете. Ето как умът може да се превърне в мощно изразно средство на духа, В негов силен сподвижник. Резултат от всичко това е един различен сън за вас — сънят на личния ви Рай.

В райския си сън вие се предавате на живота и знаете, че всичко е така, както е. Приемате нещата такива, каквито са, и затова не се безпокоите за нищо. Животът ви става вълнуващ, защото вече не изпитвате страх. Знаете, че правите точно това, което трябва да се прави и че всичко, което се е случило, е трябвало да се случи. Дори нещата, които считате за най-големите си грешки, е трябвало да се

случат, защото те са ви довели дотук, до вашето по-дълбоко познание. Целта дори и на най-лошото, което може да ви споходи, отново е същата — да ви подтикне към растеж.

Кое е най-лошото, което може да ви споходи? Да умрете? Ние всички ще умрем и нищо не можем да направим по този въпрос. Можем или да се радваме на пътешествието си, или да му се противопоставяме и да страдаме. Съпротивлението е наистина безплодно. Програмирани сме да бъдем това, което сме и нищо друго. Все пак е възможно вътре в своята виртуална реалност да се обърнем против собствената си програма и така да създадем свят на съпротивление. Всяка една борба е съпротивление, а от него се поражда страданието.

Когато се отдадете на живота, всичко се променя като с магия. Предавате се на силата, която извира от тялото ви, която струи от ума ви и виждате нещата по съвсем различен начин. Това е начинът да бъдете. Да бъдете живот. Вие сте щастливи, защото сте истина. Щастливи сте навсякъде, каквото и да правите. Дори когато сте отегчени, се наслаждавате на живота. Свободни сте и това е свободата на майстора, който сънува, без да е свързан със съня си. Чрез вниманието си влизате и излизате от своя сън, когато поискате. Ако външният сън потърси вашето внимание, вие позволявате връзката, но можете да я прекъснете по всяко време. Във всеки момент имате силата да променят съня си или да го започват отначало.

Във всеки конкретен момент вие правите избор какво да задържите в съня си и какво да подминете. Но без думи. Не изпитвате нужда да създавате история, въпреки че можете, стига да поискате. Във вашата приказка вие разполагате със свободата да обвините целия свят за това, което ви се случва или да поемете отговорност, да бъдете творец, да виждате историята си и да я променят според своята воля. Имате свободата да сте богати или бедни. Не е важно. Да притежавате слава или да сте никому неизвестни. Също не е важно. Да си прославен в царството на мрака не е кой знае колко забавно според мен, както и да си владетел в Ада, но това е избор и вие имате свободата да го направите. Ако поемете отговорност за собственото си творение, можете да създадете в живота си всичко, което желаете. Можете да пренапишете приказката си, да сътворите отново съня си. И решите ли да вложите любов в своята творба, способни сте да

промените всички онези истории, които са донесли болка и терзания в живота ви; да ги превърнете в прекрасни романтични комедии.

Вероятно все още не сте завършили настоящата си история и кой знае дали някога ще го направите. Честно казано, това не е толкова важно. Каквото и да правите с живота си, не е толкова важно. Каквото и да прави някой друг с живота си, също не е важно. Не е и ваша работа. Почти нищо не е важно. Спокойно можем да кажем, че само едно нещо е важно и това е животът сам по себе си — той е чистото намерение, той е Творецът. Сътвореното чрез него не е толкова важно, защото проявлението му ще се променя във всеки ден и всеки миг с всяко поколение.

Животът е вечен, а вашият сън съществува само докато обитавате физическото си тяло. Каквото и да правите тук сега, няма да го отнесете после със себе си. Не се нуждаете от него. То никога не ви е трябвало и никога няма да ви потрѣбва. Но това не означава, че не бива да творите. Вие ще създавате непрекъснато, защото създанието е вашата природа. Винаги създавате и винаги изразявате себе си. Родени сте като творци и вашето изкуство е проявление на духа ви; на силата, която сте. Знаете колко сте силен и тази сила е истинска. Знаете какво сте научили и знаете, че знанието ви не е истина.

Истината се случва точно пред очите ви. Да преживявате живота е да преживявате истината. Да виждате истината е да промените света си. Да станете истински е истинската ви цел, защото това ще е истинското ви Аз. Останалото не е важно. Желанието ви за истина и любовта ви към нея са важни и в това се крие истинското познание.

[1] Йоан 8:32 — Бел.прев. ↑

13. ТРИТЕ ЕЗИКА

КАКЪВ ПОСЛАНИК СТЕ ВИЕ

Петото споразумение е най-висшето познание на толтеките, защото ни подготвя да съживим действителната си природа — да станем отново посланици на истината. Ние предаваме информация с всяка своя дума и ако посланията ни са измамни, то значи не осъзнаваме себе си. Четирите споразумения ни помагат да се пробудим за това, което сме всъщност. Помагат ни да разберем силата на словото. Но нашата истинска цел е Петото споразумение, защото чрез него преодоляваме символиката и поемаме отговорност за създаването на всяка своя дума. С Петото споразумение силата на вярата ни, вложена в символите, се връща при нас. И когато това се случи, откриваме колко невероятна е тя — силата на артиста-създател; силата на живота, на истинските нас.

Петото споразумение представлява това, което аз наричам Обучение на посланик или Обучение на ангел, защото е за посланици, които осъзнават целта си. „Ангел“ е гръцката дума за „вестител“. Ангелите наистина съществуват, но не са онези крилати създания от религията. Всички ние сме вестители, всички ние сме ангели, но нямаме криле и не вярваме в ангелите с криле. Притчите за крилатите ангели са символични, а крилата като символ просто показват, че ангелите могат да летят.

Ангелите летят и носят информация — посланието на живота и на истината. Но по света има много вестители, чието послание е съвсем различно... Светът е населен с милиарди осъзнати и неосъзнати вестители, при това е очевидно, че голямата част от тях са неосъзнати. Програмирани са да приемат и предават съобщения, но не го знаят. Повечето хора нямат представа, че символите са тяхно собствено творение. Няма идея откъде идва силата на тези символи, което означава, че символите напълно ги контролират и владеят.

Какви вестители са тези хора? Отговорът е ясен. Виждате последствията навсякъде. Само се огледайте и ще разберете какви вестители са те. А когато го разберете, Петото споразумение ще ви

прозвучи още по-смислено. Бъдете скептични, но се научете да слушате. Кое би променило тези вестители? Отговорът е: осъзнаването. Именно това прави за нас Обучението на посланик — помага ни да осъзнаем какво е собственото ни послание към света.

От гледна точка на толтеките, съществуват само три начина да се пренасят послания или иначе казано, в човешкия свят се говори на само три езика: езика на клюката, езика на война и езика на истината.

Езикът на клюката е този, който всички хора владеят. Всеки знае как да клюкарства. Когато използваме този език, посланията ни са изопачени; клюкарстваме за всичко около нас, но най-вече за себе си. Ако отидем в друга държава, в която хората говорят различен език, ще открием, че символиката е без значение — и те, също като нас, използват свободно езика на клюката. Намират се в това, което аз наричам Голямото митоте. В обикновения неосъзнат сън на човечеството Голямото митоте господства над човешкия ум и предизвиква всякакви недоразумения; всевъзможни изопачени интерпретации на думите.

Езикът на клюката е езикът на жертвата. На несправедливостта и наказанието. Това е езикът на Ада, защото всички клюки са всъщност изтъкани от лъжи. Но ние винаги ще клюкарстваме, защото сме програмирани да го правим, докато нещо не се промени вътре в нас, като тази промяна също е програма. С нея ще настъпи моментът на нашия бунт срещу клюката и ще започне бойната в ума ни — войната между Истината и Лъжата.

Вторият език е езикът на война. Когато употребяваме този език, понякога казваме истината, но понякога казваме и лъжи, зависи от познанието ни. Веднъж вярваме в измами, което ни отвежда директно към Ада, а после вярваме в истината, което ни насочва към Рая. Но все още *вярваме*, което означава, че символите владеят силата на нашите убеждения. Докато сме воители, ние прескачаме от сън в сън и непрекъснато сменяме Рая и Ада. Както сигурно се досещате, езикът на война е хиляди пъти за предпочитане пред езика на клюката, но нека повторим — програмирани сме така, че да сме способни да променяме езика, на който говорим. А има и още един, трети език, който можем да използваме.

Третият език е езикът на истината и когато говорим на него, ние всъщност не говорим. Знаем без съмнение, че символите, които

употребяваме, са наше творение. Знаем, че им придаваме значение, за да комуникираме със собствения си вид и използваме словото си безгрешно — по най-добрия възможен за нас начин — за да предаваме посланието си и да изразяваме себе си, защото ние сме това послание. Най-накрая няма повече лъжи — усъвършенствали сме своето себепознание и се възприемаме като живот, като истина.

Езикът на истината е много специален, той е език на майстора на сънищата — творецът, който е овладял съня. В света на майстора винаги има музика, винаги има изкуство, винаги има красота. Майсторите-артисти са винаги щастливи. Те са в мир и се радват на живота си.

Трите начина на комуникация между хората са това, което бихме могли да наречем езиците 1-2-3, А-В-С и до-ре-ми. Езикът на клюката е 1-2-3, защото е прост за усвояване и се знае от всички. Езикът на воините е А-В-С, защото воинът е този, който въстава срещу тиранията на символите. Езикът на истината е до-ре-ми, защото е за творци, които носят музика в ума си, вместо Голямото митоте.

Аз обичам да говоря на езика до-ре-ми. В моя ум винаги звучи музика, защото музиката отвлича съзнанието, а когато то не действа, остава чистото намерение.

Знам, че тази музика в главата ми е само сън, но тя ме кара да не мисля и да не измислям истории.

Разбира се, аз мога да създам и история, ако поискам, и тя ще е красива. Мога да фокусирам вниманието си върху символите и да ги използвам, за да се разбере чрез тях с вас. Също така мога да ги използвам, за да чуя това, което имате да ми споделите. А то обикновено е вашата собствена история. Казвате ми много неща, които вярвате, че са действителни, а аз знам, че не са. Но когато вие ми говорите, аз ви слушам и затова знам точно откъде идвате. Виждам това, което вие може би не виждате. Виждам истинската ви същност, а не това, на което се преструвате. Измисленият ви образ е толкова сложен, че дори не си правя труда да го разбира. Аз знам, че това не сте вие. Истинското ви Аз е вашето присъствие и то е така прекрасно, както е и всичко останало на Земята.

Когато видите роза, разцъфнала и красива, самото ѝ присъствие ви кара да се чувствате щастливи. Не изпитвате необходимост да си казвате колко красива е тази роза; можете да видите цялото ѝ

съвършенство и романтика. Помирисвате я, а тя никога не ви промълвява и дума. Разбирате посланието ѝ, но без думи. Ако отидете в гората, виждате птици да общуват с други птици, дървета да общуват с други дървета, използвайки друг вид символика. Можете да наблюдавате взаимната комуникация във всичко около вас, и тя е удивителна. Посланиците са навсякъде в света, но забелязвали ли сте го вие някога?

Забелязвали ли сте някога, че откакто сте на този свят, винаги сте предавали своята информация? Още преди да сте били родени — в момента, в който вашата майка е узнала бременността си — вашето послание вече е било тук. Родителите ви са нямали търпение да дойдете, да се родите. Знаели са, че се случва чудо и в мига, в който сте се родили, вие сте донесли посланието си, без никакви думи. Те са почувствали присъствието ви. Това е било раждането на ангел и посланието сте били самите вие.

Вие сте били това послание и все още сте, но образът ви е бил изопачен от отраженията на другите вестоносци. Вината не е тяхна, нито ваша. Всъщност никой няма вина. Изопачените образи са съвършени, защото съществува само съвършенство, но когато пораснете, вие осъзнавате възможността си да изберете различно послание. Можете да изберете да сте по-добро отражение на живота, като промените езика, на който говорите. Можете да промените начина, по който предавате своето послание; начина, по който общувате със себе си и с другите.

А сега един простиък въпрос към вас. Искам да разберете този въпрос, но да не позволявате на гласа в ума ви да отговори. Искам да отведете думите ми директно до сърцето си, където да почувствате значението и намерението зад тях.

Въпросът е: Какъв посланик сте вие? Това не е осъждане. Това е малко съмнение за съзнанието ви, но голяма стъпка към вашето себепознание. Ако разберете какво ви питам, тогава дори капчица от това съмнение би могла да промени целия ви живот.

Какъв посланик сте вие? Носите ли истината или предавате само лъжи? Възприемате ли истината или имате очи само за лъжите? Целият свят се намира между истината и лъжата. Това е ядрото на всички проблеми, защото конфликтите — наши вътрешни или между

нас и другите — са винаги резултат от сътворяването на лъжи и вярата ни в тях.

Какъв посланик сте вие? Посланик на клюката и на лъжата? Чувствате ли се удобно с всичките си измами, с всичките клюки, с всички онези терзания, причинени от упованието ви в лъжи? Това ли споделяте с останалите около вас? На това ли учите децата си? Все още ли обвинявате родителите си за своите проблеми? Помнете, те са направили за вас най-доброто, на което са били способни. Ако са ви тормозили, отношението им не е било лично — постъпвали са така заради собствените си страхове; заради нещата, в които са вярвали. Тормозили са ви, защото са били тормозени. Наранявали са ви, защото са били наранявани. Това е вечната верига на действие-реакция. Ще я продължите ли или тя ще свърши с вас?

Какъв посланик сте вие? Воин ли сте, който се бори между Рая и Ада? Все още ли вярвате на хора, които ви казват: „Това е истината“? Все още ли вярвате на собствените си лъжи? Какво послание предавате на тези, които обичате най-много, ако посланието ви към вас самите ви отвежда в Ада? Какво е вашето послание към собствените ви деца, които обичате толкова много? Какво е вашето послание към любимите ви хора, към родителите, близките и приятелите ви, към всички около вас?

Какъв посланик сте вие? Ако ми кажете какъв сън създавате за себе си, ще ви кажа какъв посланик сте. Как се отнасяте към себе си? Добър ли сте към собственото си Аз? Уважавате ли се? Уважавате ли другите хора? Какви са чувствата ви към самите вас? Харесвате ли се изобщо? Гордеете ли се със себе си? Щастливи ли сте със себе си? Има ли терзания и несправедливост в съня ви? Има ли Съдник и Жертва в съня ви? Сън за хищници ли е той, сън за насилие? Ако е така, значи сънят ви изопачава вашето послание. Съдникът, Жертвата и всички останали гласове в ума ви го преиначават.

Точно в момента вие предавате информация към себе си и към всичко около вас. Правите го непрекъснато, поддържате постоянно обмена на информация от едно съзнание към друго. Какво е посланието, което носите към този свят? Безгрешно ли е то? Забелязвали ли сте някога, че винаги използвате символи?

Просто наблюдавайте посланията си. Думите, които изричате, от истината ли идват или от гласа на знанието ви — от тиранина, от

Големия съдник? Кой е вестителят? Истинското ви Аз? Това е вашият собствен сън. Ако не истинското ви Аз, кой тогава носи посланието ви? Не е ли това добър въпрос?

Искате ли да почувствате въздействието на думите, които вие отразявате върху другите, докато им говорите? Представете си, че говорите на стена. Не очаквайте отговор. Целта не е стената да чуе какво казвате, а вие да чуete това, което излиза от устата ви. Трябва да усетите влиянието на думите си върху всичко около вас. Докато говорите на стената, вашето послание ще става все по-ясно и по-чисто. След това важността на безгрешното слово ще е очевидна за вас.

Сега искам да проявите въображение и да видите как сте взаимодействали с другите хора през своя живот. Сигурен съм, че съхранявате множество спомени за множество взаимоотношения с личности около вас. Те винаги са ви предавали своите послания и вие винаги сте ги приемали — какви посланици са хората във вашия живот? Какъв тип информация са ви предавали, откакто ги помните и как ви е повлияла тя? От всички послания, стигнали до вас, с колко сте се съгласили — колко от тях сте запазили в себе си? Колко от тях пазите и досега? Ако съхранявате и предавате посланията на някой друг, кой е този друг?

Просто осъзнайте посланията, които излъчвате цял живот и посланията, които сте получили. Няма нужда да съдите никого, включително себе си. Само се попитайте: Какъв посланик съм аз? Какви посланици са останалите хора в моя живот? Това е наистина голяма крачка към усъвършенстването на вашето себепознание, към пророчеството.

Осмислите ли посланията, които вие предавате и тези, които ви предават другите, гледната ви точка ще се измести осезаемо. Ще започнете ясно да разграничавате съобщенията на останалите хора и да знаете какви вестители са те. После ще настъпи момент, в който вашето познание ще се разшири толкова много, че отчетливо ще осъзнаете и личната си информация, която излъчвате навън към света. Ще видите съвсем точно какъв посланик сте. Ще усещате ефекта от своите думи и действия, ефекта от присъствието си.

Вие винаги носите послание към всичко и всички около вас, но най-вече към самия себе си. Какво е вашето послание към вас самите? Това е най-важното послание, защото влияе на целия ви живот.

Майстори на истината ли сте? Жертва на лъжите? Всъщност няма особено значение дали сте майстор, дали сте посланик на клюката, изпълнен с отрова, или пък сте воин, който неспирно снове между Ада и Рая. Вие предавате тази информация, която е вътре във вас. Тя не е нито правилна, нито грешна; не е добра или лоша — тя е това, което знаете. Това, което сте учили през целия си живот, а е без значение какво сте научили. Не е важно какво сте говорили, не е важно какво сте споделяли.

Единственото, което наистина има значение, е да бъдете това, което сте. Да бъдете естествени, да се радвате на живота, да бъдете любов. Но не символът на любовта, изопачен от хората, а истинската любов — чувството, което не може да се облече в думи; любовта, която изпитвате, когато сте себе си.

Винаги помнете: вие сте силата, която създава всичко съществуващо — вие сте силата, която разтваря цветето и която движи облаците, земята, звездите и галактиките. Каквото и да е посланието ви, обичайте се безусловно заради това, което сте; защото уважавате същността си. Не е необходимо да сте различни, освен ако не решите, че обичта ви към себе си надхвърля посланика, който сте.

Може би сте злоупотребявали със словото, защото сте били невинни и не сте се познавали. Но какво се случва, когато се познавате и въпреки това го правите? Осъзнаете ли се, вече не разполагате с оправданието на невинността си. Отлично знаете какво правите и то — каквото и да е — е съвършено, но сега решението за него е ваше, изборът е ваш.

И следващият въпрос към вас е: Какъв посланик избирам да бъда? Истината или лъжата? Любовта или страхът? Моят избор е да нося посланието на истината и любовта. Какво избирате вие?

ЕПИЛОГ

ПОМОГНЕТЕ МИ ДА ПРОМЕНИМ СВЕТА

Ако информацията, която предавате, повече не ви удовлетворява, ако искате да станете посланик на истината и любовта, тогава ви каня да се включите в новия сън на човечеството — в съня, който всички ние можем да обитаваме в хармония, истина и любов.

В този сън представителите на различни религии и философии са не само приветствани, но са и уважавани. Всеки от нас има правото да вярва в каквото пожелае; да следва всяка религия или философия, която поиска. Няма значение дали почитаме Христос, Мойсей, Аллах, Брахма, Буда или което и да е друго същество или учител — всички са добре дошли да споделят новия сън. Не очаквам от вас да вярвате на всичките ми истории, но ако те предизвикват някаква реакция във вас, ако чувствате истината зад думите ми, тогава нека се споразумеем: Помогнете ми да променим света.

Разбира се, първият въпрос е: „Как ще стане това?“. Отговорът е лесен: като промените своя свят. Молейки ви да ми помогнете да променим света, аз нямам предвид света на планетата Земя. Аз говоря за виртуалния свят, който съществува в ума ви. Промяната започва с вас. Няма как да ми помогнете да променя света, ако не промените първо себе си.

Ще промените света, като обичате себе си, като се радвате на живота, като превърнете собствената си вселена в райски сън. Моля вас за помощ, защото вие сте единственият, който може да промени вашия свят. Решите ли, че искате, най-лесният начин е чрез Споразуменията, които не са нищо друго, освен здрав разум. Петте споразумения са каналите за метаморфоза на вселената ви. Ако сте безгрешни в словото си, ако не приемате нещата лично, ако не правите предположения, ако давате винаги най-доброто от себе си и ако сте скептични, докато слушате, тогава войната в ума ви ще свърши. Ще живеете в мир.

С практическото прилагане на Петте споразумения светът ви става все по-добър и вие изпитвате желание да споделите своето щастие с хората, които обичате. Но запомнете, че да промените своя свят не означава да променяте второстепенните участници в историята си. Ако искате да промените личната си вселена, можете да го постигнете единствено с промяната на нейния главен герой. Успеете ли да го сторите, тогава сякаш с магия всички останали действащи лица в живота ви ще започнат да се променят. Промените ли се вие, децата ви също ще се променят, защото посланието ви към тях ще е различно. Посланието ви към вашия съпруг или съпруга ще бъде различно.

Връзките ви с приятелите ще бъдат различни. Но най-важното е, че връзката ви със самите вас ще се промени.

Когато отправите към себе си ново послание, изпитвате щастие, а щастливи ли сте вие, хората около вас отразяват същото чувство. Усилията ви наистина носят полза за всички, защото вашата радост и вашият Рай са заразни. Щастието ви заразява останалите и ги вдъхновява да променят собствения си живот.

Ние сме безценно наследство и като казвам „ние“, имам предвид всички хора. Ние сме наследството на любовта, радостта и щастието. Нека се радваме на този прекрасен свят. Нека се радваме един на друг. Писано ни е да се обичаме, а не да се мразим. Нека спрем да вярваме, че разликите между нас ни поставят в различни позиции. Нека спрем да вярваме на тази лъжа. Нека спрем да се страхуваме, че различният цвят на кожата прави различен човека. Нима е от значение? Това е просто поредната лъжа. Няма нужда да вярваме на всички онези лъжи и предразсъдъци, които контролират живота. Време е да сложим край на измамните суеверия, които не помагат на никого. Време е да спрем фанатизма. Можем да се завърнем към истината и да бъдем нейни посланици.

Всички ние носим своето послание и това послание е нашето наследство. Като деца сме получили наследството на родителите и предците си. Получили сме един прекрасен свят и сега е наш ред да предложим на децата и внуците си планета, която могат да обитават така хармонично и приятно, като нас самите в момента. Можем да спрем да унищожаваме планетата си, да спрем да се унищожаваме един друг. Хората могат да живеят в хармония. Невероятно е колко много можем да постигнем, стига да поискаме. Всичко, което ни е

необходимо, е да осъзнаем делата си и да се върнем към своята автентичност.

Знам, че се различаваме, защото живеем в собствения си сън, но можем да уважаваме взаимно своите сънища. Можем да се съгласим да работим заедно и да помним, че всеки е център на света си. Всеки има убежденията, историята и гледната си точка. Съществуват милиарди различни гледни точки, но светлината и силата зад всеки от нас са едни и същи.

Помогнете ми да променим света! — това е покана да бъдете естествени, да бъдете свободни. Отворете сърцата си и приемете това споразумение. Не ви моля да *опитате* да промените света. Не се опитвайте да го направите. Просто го направете. Започнете още днес. Наследството, което ще оставим на децата и внуците си, би могло да е великолепно. Можем да променим мисленето си и да им покажем как да обичат живота. Можем да живеем в личен Рай, който да ни следва навсякъде. Не е вярно, че сме дошли на тази планета, за да страдаме. Прекрасната планета Земя не е долина на сълзи. Нашият нов начин на мислене може да замести всички онези лъжи и да създаде приказно място, в което да изживеем дните си.

Където и да отида, чувам хора, които твърдят, че идваме тук с мисия; че трябва да направим нещо с живота си, нещо по-велико от нас. Нямам представа какво трябва да е то. Вярвам, че идваме с мисия, само че тя не изисква от нас да надскачаме себе си. Мисията, която имате вие и която всички ние имаме, е да бъдем щастливи. Как? Милиони са различните начини да направим това, което обичаме да правим, но мисията на живота ни е да се наслаждаваме на всеки миг от него. Знаем, че рано или късно физическите ни тела вече няма да съществуват. Разполагаме само с известно количество залежи, изгреви и пълнолуния, на които да се възхитим. Сега е нашето време да сме живи, да присъстваме пълноценно, да радваме себе си и другите около нас.

През последния век науката и технологията се развиват изключително бързо, но психологията изостава назад. Дошъл е моментът тя да ги настигне. Трябва да променим мнението си за човешкото съзнание и тази задача е наистина спешна — виждаме как компютрите и Интернет дават възможност на лъжите да обикалят светкавично света и да излизат извън контрола ни.

Идва бъдеще, в което хората ще спрат да вярват в лъжи. Сега започваме със себе си, но целта ни е да променим цялото човечество, не само собствения си свят. Възможно ли е да променим цялото човечество, ако първо не променим собствения си свят? Не е лесно да се разграничат тези задачи, защото всъщност трябва да правим двете неща едновременно.

Нека променим света. Нека да спечелим войната в ума си и да променим света.

Колко време ще е необходимо, за да се промени целия свят? Две, три или четири поколения? Истината е, че това не ни интересува. Ние не бързаме, но и нямаме време за губене. Помогнете ми да променим света.

Издание

Мигел Руис, Хосе Руис, Джанет Милс. Петото споразумение. Толтекска книга на мъдростта. Практическо ръководство за себепознание.

ИК „Кибеа“, София, 2010

ISBN: 978-954-474-545-5

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.